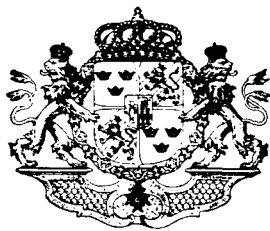

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

SAMHÄLLET'S BARNAVÅRD

ÅR 1931

AV

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STOCKHOLM 1934

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

340993

INLEDNING

TILL

Samhällets barnavård / Kungl. Socialstyrelsen = [Public child welfare] / [Social Welfare Board]. – Stockholm, 1934-1962. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1928-1960.

År 1931, år 1934 utgiven av Statistiska centralbyrån.

1931-1949 med innehållsförteckning och sammanfattning på franska. 1950-1960 med innehållsförteckning och sammanfattning på engelska.

1937-1949 med parallelltitel på franska: Protection de l'enfance. 1951-1960 med parallelltitel på engelska: Public child welfare.

Efterföljare:

Socialhjälp / Kungl. Socialstyrelsen = [Social assistance] / [Social Welfare Board]. – Stockholm, 1959-1962. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1957-1960

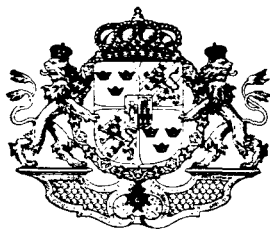
Socialvården / Statistiska centralbyrån = Social welfare statistics / National Central Bureau of Statistics. – Stockholm, 1963-1983. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1961-1981

Samhällets barnavård år 1931.
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån 2012.

urn:nbn:se:scb-sambar-1931

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

SAMHÄLLET'S BARNAVÅRD

ÅR 1931

AV

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STOCKHOLM 1934

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

340993

TILL KONUNGEN.

Jämlikt kungl. brev den 4 december 1925 och den 1 juli 1927 skall statistik över barnvården upprättas för vart tredje år fr. o. m. år 1928, och får statistiska centralbyrån i enlighet härmed överlämna sin berättelse angående samhällets barnavård år 1931.

Stockholm den 4 juni 1934.

Underdånigst
ERNST HÖIJER.

OTTO GRÖNLUND.

Yngve Fritzell.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

<i>Text.</i>	Sid.
Sammanfattning på franska	VII
I. Barnavårdsnämnder och barnavårdsanstalter	1
Barnavårdsnämnder	1
Barnavårdsanstalter	2
II. Översikt över barnavårdsnämndernas verksamhet enligt barnavårdslagen	7
Verksamhetens huvudformer	7
Jämförelse mellan huvudgrupper av barn	10
Verksamheten inom grupper av kommuner, fördelade efter förhärskande näringsgrenar	12
III. Skyddsuppfostran, samhällsvård och därmed sammanhängande åtgärder	15
Förebyggande åtgärder	15
Skyddsuppfostran	19
Samhällsvård	26
Vårdkostnaderna för omhändertagna barn samt barnens omsättning och dödlighet	33
IV. Fosterbarn under barnavårdsnämndernas tillsyn	40
Uppgiftsmaterialet	40
Hela antalet fosterbarn. Vårdformen	41
Fördelning efter börd och ålder. Dödlighet	42
Vårdavgiftens storlek	45
Fosterbarn på grund av nämndernas beslut. Befrielse från tillsyn. Omsättning	48
 <i>Tabeller.</i>	
Tab. 1. Kommuner (fattigvårdssamhällen) och barnavårdsanstalter år 1931, länsvis	51
» 2. Hela antalet barn, som varit föremål för barnavårdsnämndernas verksamhet under år 1931, länsvis	53
» 3. Hela antalet barn, som varit föremål för barnavårdsnämndernas verksamhet under år 1931 inom rikets <i>landskommuner</i> , fördelade på grupper efter förhärskande näringsgrenar	55
» 4. Förebyggande åtgärder (enligt 23 § barnavårdslagen) år 1931	57
» 5. Antal barn, som varit föremål för skyddsuppfostran och samhällsvård, fördelade efter äktenskaplig börd, kön och födelseår, år 1931, länsvis	58
» 6. Barn, som varit föremål för skyddsuppfostran och samhällsvård, fördelade efter orsaken till omhändertagandet, år 1931, länsvis	62
» 7. För skyddsuppfostran och samhällsvård omhändertagna barns omsättning och vårdform, år 1931, länsvis	64
» 8. Barn, som varit föremål för skyddsuppfostran år 1931, sammandrag för hela riket	66
» 9. Barn, som varit föremål för samhällsvård år 1931, sammandrag för hela riket	67
» 10. Kommunernas utgifter för omhändertagna barns vård samt antalet vårdmånader år 1931, länsvis	68
» 11. Kommunernas utgifter för omhändertagna barns vård samt antalet vårdmånader år 1931, sammandrag för hela riket	72
» 12. Fosterbarn under barnavårdsnämndernas tillsyn år 1931, antal och medelvårdavgift per månad, länsvis	74
» 13. Fosterbarn under barnavårdsnämndernas tillsyn år 1931, sammandrag för hela riket	76
» 14. Fosterbarn under barnavårdsnämndernas tillsyn år 1931, omsättning, länsvis	76

TABLE DES MATIÈRES.

<i>Texte.</i>	<i>Pages.</i>
Résumé en français	VII
I. Commissions communales et établissements pour la protection de l'enfance	1
Commissions	1
Établissements	2
II. Aperçu de l'activité des Commissions suivant la loi sur la protection de l'enfance	7
Formes principales de l'activité	7
Comparaison des différents groupes d'enfants	10
Protection de l'enfance dans différentes communes, réparties sur groupes d'après leurs industries principales	12
III. Education protectrice et sociale et mesures préventives	15
Mesures préventives	15
Education protectrice	19
Education sociale	26
Frais bruts des communes pour les enfants soignés. Mouvement et mortalité de ces enfants	33
IV. Enfants en pension surveillés par les Commissions	40
Les données primaires	40
Nombre total des enfants. Caractère du soin	41
Répartition des enfants par âge et par légitimité. Mortalité	42
Le prix de pension	45
Enfants sous la surveillance spéciale. Enfants dont la surveillance est révoquée. Mouvement des enfants	48
 <i>Tableaux.</i>	
Tabl. 1. Communes et établissements pour la protection de l'enfance, par département	51
> 2. Nombre total des enfants soignés et surveillés, par département	53
> 3. Nombre total des enfants soignés et surveillés dans différentes communes rurales, groupées d'après leurs industries principales	55
> 4. Mesures préventives, dans le royaume	57
> 5. Education protectrice et sociale: répartition des enfants par sexe, par âge et par légitimité, par département	58
> 6. Education protectrice et sociale: répartition des enfants par cause de l'intervention, par département	62
> 7. Education protectrice et sociale: mouvement des enfants et caractère du soin, par département	64
> 8. Education protectrice, dans le royaume	66
> 9. Education sociale, dans le royaume	67
> 10. Education protectrice et sociale: frais bruts des communes (frais d'administration non compris) et nombre total des mois de la garde, par département	68
> 11. Education protectrice et sociale: frais bruts des communes (frais d'administration non compris) et nombre total des mois de la garde, dans le royaume	72
> 12. Enfants en pension surveillés par les Commissions, nombre des enfants et prix moyen de pension par mois, par département	74
> 13. Enfants en pension surveillés par les Commissions, dans le royaume	76
> 14. Enfants en pension surveillés par les Commissions, mouvement, par département	76

Résumé de la statistique sur la protection de l'enfance pour l'année 1931.

Suivant la loi spéciale pour la protection de l'enfance de l'année 1924 la charge de la société en ce qui concerne la protection de l'enfance a été confiée, à partir de 1926, à un organe communal spécial: la Commission pour la protection de l'enfance. Tous les trois ans, ces Commissions ont à rendre compte, au Bureau Central de Statistique, de leur activité. Le rapport suivant est le deuxième; le premier rapport se réfère à l'année 1928. Les comptes rendus contiennent des données individuelles, mais les quatre plus grandes villes ont dressé elles-mêmes des résumés statistiques d'après un formulaire spécial.

Le nombre des asiles d'enfants était de 345 ayant 7 115 places. Les internats ainsi que les institutions d'imbécilles, d'aveugles et de sourds-muets et les hôpitaux d'enfants n'y sont pas compris. Les établissements qui ne reçoivent des enfants que pendant certaines heures du jour (crèches etc.) ne sont pas compris non plus dans ces chiffres. Certains des établissements ont un but spécial. Il existait ainsi 52 maisons à 1 180 places pour les enfants de bonne santé issus de familles tuberculeuses et 45 maisons à 855 places pour les nourrissons. La plupart des asiles (192 à 4 172 places) avait pour but d'offrir une garde plus ou moins temporaire (asiles provisoires, etc.), tandis que 153 établissements à 2 943 places donnaient des soins permanents. Il existait en outre 38 écoles de réforme (pour des enfants indisciplinés) ayant 1 510 places, dont 22 aux élèves mâles et 16 aux jeunes filles. Les écoles de réforme, en général, sont dirigées par les Conseils Généraux.

À partir de 1931, la fondation d'un asile d'enfants ou d'une maison d'accouchement doit être accordée par les autorités.

Les Commissions pour la protection de l'enfance doivent prendre soin des enfants et payer leur éducation »protectrice» ou éducation »sociale» et assumer la surveillance des enfants qui sont mis en pension, par des particuliers ou par d'autres Commissions, dans leur rayon d'activité. La dernière catégorie comprend, suivant la loi actuelle, également les enfants qui vivent chez leurs grands-parents. Par contre, les enfants soignés chez les particuliers sans indemnité pour la garde, n'y sont pas compris généralement.

»L'éducation protectrice» est donnée aux enfants indisciplinés, moralement abandonnés ou mal soignés jusqu'à l'âge de 18 ou, dans certains cas, de 21 ans et peut avoir lieu *contre* la volonté des parents. Le nombre total des enfants en question était de 5 578, dont 1 745 ou 31 % illégitimes. Sur 10 jeunes filles il y avait à la moyenne 14 garçons. Le nombre des enfants nés 1924 ou précédemment était de 4 757. Pour éviter l'éducation protectrice, la Commission peut avoir recours à réprimandes, surveillance et à d'autres »mesures préventives», ce qui se faisait dans 2 756 cas sur 2 455 enfants, dont 380 ou 15 % illégitimes. Sur 10 jeunes filles venaient ici 21 garçons. 2 127 de ces enfants étaient nés avant 1925. Avant leur sortie définitive, les enfants recevant de l'éducation protectrice sont très souvent rendus à la famille à l'épreuve ou placés en apprentissage. Quant aux élèves des écoles de réforme, cette mesure est de règle.

La plupart des enfants soignés au-dessous de 16 ans reçoivent de »l'éducation sociale» ce qui ne peut pas être appliqué sans le consentement des parents à moins qu'ils n'aient abandonné l'enfant. Le nombre d'enfants était de 33 358. La cause

de l'intervention était en général la misère de la famille ou l'abandon de l'enfant et, moins souvent, la maladie qui exige des soins spéciaux. Quelques cas qui devaient plus exactement se rapporter à cette catégorie furent traités par l'Assistance Publique, qui s'en était occupée auparavant, et ne sont donc pas compris dans ces chiffres. Parmi les enfants de cette catégorie, il n'y avait pas moins de 19 114 ou 57 % illégitimes. Sur 10 jeunes filles ne venaient que 12 garçons environ. 22 503 enfants étaient nés en 1924 ou précédemment.

La plus grande partie des enfants soignés (éducation protectrice et sociale) était placée dans les familles, soit 28 945. Dans les asiles étaient soignés 5 155, dans les écoles de réforme 1 681 et dans d'autres établissements 4 489 (surtout hôpitaux et institutions d'imbécilles, etc.). C'est le sens de la loi de trouver une famille pour le plus grand nombre possible.

Les communes payaient pour les enfants en pension une somme totale de 10 500 077 cour. On payait en moyenne 21 couronnes par mois pour les enfants dans les familles, 46 couronnes pour les enfants dans les asiles, 67 couronnes pour les enfants dans les écoles de réforme et 39 couronnes dans les autres établissements. Les communes sont indemnisées par l'Etat et par les Conseils Généraux pour une partie de leurs frais de ce genre. Parmi les enfants il y en avait 8 162 admis pendant l'année.

Sous la surveillance se trouvaient 31 517 enfants mis en pension, dont la plupart avait été déclarée aux Commissions par les parents d'adoption et par les asiles d'enfants dans leurs communes respectives. La déclaration de cette catégorie n'est pas encore complète. Il faut remarquer que plusieurs enfants soignées par les Commissions y sont également compris. La plus grande partie ou 77 % des enfants surveillés étaient illégitimes. Dans les familles étaient soignés 26 530 et le reste dans les asiles. D'autres établissements, n'étant pas obligés à déclarer, ne viennent pas en question. Il existe également des indications quant à la compensation accordée pour la pension des enfants surveillés. Le prix de pension moyen pour les enfants dans les familles était de 27 couronnes par mois.

Si au nombre des enfants mis en pension, surveillés suivant la loi de 1924, on ajoute ceux qui sont soignés par une Commission et placés dans la commune de cette Commission, la somme de ces deux catégories est (à peu près) le total des enfants gardés par d'autres que leurs parents soit par des asiles d'enfants, soit par d'autres particuliers. Ce total d'enfants montait à 51 893 environ.

On trouvera dans le tableau suivant les données principales concernant la protection de l'enfance pour 1931:

C a t é g o r i e	Nombre net des enfants	D o n t		C o n f i é s a u x			
		garçons	illégitimes	familles	asiles d'enfants	écoles de réforme	autres établissements
Mesures préventives	2 455	1 670	380	—	—	—	—
Education protectrice	5 578	3 265	1 745	2 877	1 058	1 675	327
Education sociale	33 358	17 901	19 114	26 091	4 101	—	4 175
Enfants mis en pension, surveillés par les Commissions .	31 517	.	24 123	26 530	4 951	—	70

I. Barnavårdsnämnder och barnavårdsanstalter.

Barnavårdsnämnder. Det kommunala organet för tillämpning av lagen om samhällets barnavård är barnavårdsnämnden. Inom varje kommun skall finnas en sådan nämnd, men om två eller flera kommuner bilda ett fattigvårdssamhälle, skola de även gemensamt handhava sin barnavård. Antalet kommunala enheter är sålunda i fråga om fattigvården och barnavården detsamma och var år 1931 2 523, varav 2 410 tillhörde landsbygden och 113 utgjordes av städer. Gemensam barnavård hade två kommuner i vardera av Uppsala, Södermanlands, Östergötlands och Kalmar län och därjämte fem kommuner i det sistnämnda länet, så att antalet fall av för flera kommuner gemensam barnavård var fem. Barnavårdsnämnder (och kommunala enheter i fråga om barnavården) funnos åtta mindre än antalet primärkommuner, frånräknat den, som fortfarande fungerar i Mockfjärds kapellförsamling, ehuru församlingen icke utgör egen kommun, utan ingår i Gagnefs kommun i Kopparbergs län. Antalet barnavårdsnämnder inom varje län framgår av tab. 1, kol. 2.

Mindre kommun kan av Kungl. Maj:t erhålla befrielse från skyldigheten att ha särskild barnavårdsnämnd (7 §). Därvid skall fattigvårdsstyrelsen, förstärkt med en präst samt en lärare eller lärarinna, utgöra kommunens barnavårdsnämnd. Antalet kommuner, som medgivits sådan förenkling av tillsättningsproceduren, var endast 168, varav en stad (Sigtuna). Minskningen från 1928, då antalet var 212, beror huvudsakligen på att en del befrielser gällt endast viss tid och sedan icke förnyats. Fördelningen länsvis framgår av tab. 1, om talet i kol. 2 minskas med det i kol. 3. Största antalet kommuner utan särskilt tillsatt barnavårdsnämnd fanns i Skaraborgs län (30) och Älvsborgs län (22).

Liksom fattigvårdslagen så ger även barnavårdslagen (14 §) anvisning om uppdelning av större kommun i mindre områden under uppsikt av särskilda ombud. Kretsar, som de mindre områdena benämnas i barnavårdslagen, ha dock endast uppgivits till ett antal av 3 895, medan antalet fattigvårdsdistrikt samma år (1931) var 8 589. Enär antalet kommuner, som tillämpat kretsindelning, var 702 (mot 1 283 med fattigvårdsdistrikt), har det genomsnittliga antalet kretsar inom en kommun uppgått till ej fullt 6. De i kretsar indelade kommunerna utgjorde 27·8 % av samtliga. Nu anförda uppgifter avse riket i dess helhet. För landsbygden särskilt redovisas 673 kommuner (27·9 %) med kretsindelning (emot 638 år 1928) och 3 700 kretsar. Av städerna hade 29 eller 25·7 % av samtliga kretsindelning (1928 25 städer) och antalet kretsar var 195.

Tab. 1 innehåller uppgifter för varje län och för de 15 största städerna angående kretsindelningen. Av de sistnämnda hade endast Stockholm, Göteborg, Norrköping och Karlskrona sådan indelning. I berättelsen för år 1928 har visats, att folkmängden i de indelade kommunerna, såväl landsbygd som städer, dock var genomsnittligt omkring dubbelt så stor, per kommun räknat, som i de övriga. Proportionen har säkerligen icke undergått någon större ändring sedan dess.

Sammanslutningar länsvis av barnavårdsnämnder, s. k. barnavårdsförbund, ha under medverkan och med bidrag från allmänna barnhuset bildats i de flesta län. De ha till uppgift dels att inrätta upptagningshem för barn för resp. län, dels ock att bistå de enskilda nämnderna med fosterhemsanskaffning m. m. (jämför sid. 4 och 6).

Barnavårdsanstalter. De anstalter, till vilka barnavårdslagens bestämmelser hänföra sig, äro i första hand barnhem och skyddshem. Barnhemmen uppdelas enligt 39 § i barnhem för stadigvarande vård och upptagningshem och de senare ytterligare i anstalter för tillfällig vård och observation av barn samt anstalter för vård av späda barn och deras mödrar. Barnhem och skyddshem skola anlitas för att bereda vård åt av barnavårdsnämnderna omhändertagna barn, när detta anses lämpligt, och skola stå under samhällets tillsyn för där intagna barn. I avseende på tillsynen gäller den skillnaden mellan barnhem och skyddshem, att de förra övervakas av nämnderna och genom dem av statens barnavårdsinspektion, medan skyddshemmen stå direkt under central inspektion av en statens skyddshemsinspektör. Sedan den 1 juli 1931 ha barnhemmen ytterligare underkastats s. k. koncessionstvång. För upprättande av barnhem fordras hädanefter för annan än kommun eller landsting tillstånd av länsstyrelsen, och dylikt tillstånd skall också sökas vid flyttning eller annan större förändring av barnhem. Plan för nytt kommunalt barnhem skall underställas länsstyrelsens prövning. Redan befintliga (ej kommunala) barnhem skola anmälas till länsstyrelsen för registrering.

Koncessionstvånget kommer att underlätta det statistiska arbetet, som hittills måst innefatta prövning av, huruvida anstalt skall anses falla under barnavårdslagens bestämmelser om barnhem ävensom huruvida barnhem skall be-tecknas som upptagningshem eller som barnhem för stadigvarande vård.

Mellan barnavårdsanstalter i den mening, uttrycket har i denna berättelse, och andra anstalter, förekomma några övergångsformer. Hit höra främst konvalescenthemmen, vilka ej annat än i rena undantagsfall här medtagits. Vidare kunna hit räknas de s. k. skolhemmen, vilka mottaga barn till vård under skolterminerna men i enstaka fall kunna hysa några barn även under ferierna. Skolhemmen, som huvudsakligen höra lappmarken till, förekomma icke i berättelsens tabeller. Vissa anstalter, i vilkas namn »skola» förekommer, men vilka i verkligheten äro barnhem och sålunda ingå i tabellerna, uppräknas i föregående berättelse. Därutöver har även »Willinska fattigfriskolan»¹ nu överförs till gruppen barnhem.

¹ I Rödbo, Göteborgs och Bohus län.

Tab. A. Barnvårdsanstalter åren 1928 och 1931.

Anstaltens art	Å r 1 9 3 1										Å r 1928	
	Under förvaltning av											
	kommuner		landsting		föreningar, stiftelser eller enskilda		Summa		An- Plats- tal antal			
	An- tal	Plats- antal	An- tal	Plats- antal	An- tal	Plats- antal	An- tal	Plats- antal				
<i>Landsbygd.</i>												
Barnhem för stadigvarande vård . . .	25	613	—	—	56	1 158	81	1 771	¹ 105	¹ 2 142		
Upptagningshem	10	153	27	597	38	723	75	1 473	¹ 73	¹ 1 446		
Barnhem f. både stadigv. o. tillf. vård	4	147	—	—	23	375	27	522	²	²		
Skyddshem	6	218	17	600	10	474	33	1 292	30	1 217		
Summa	45	1 131	44	1 197	127	2 730	216	5 058	208	4 805		
<i>Städer.</i>												
Barnhem för stadigvarande vård . . .	13	273	—	—	59	899	72	1 172	¹ 87	¹ 1 718		
Upptagningshem	34	1 032	—	—	45	890	79	1 922	¹ 65	¹ 1 473		
Barnhem f. både stadigv. o. tillf. vård	3	96	—	—	8	159	11	255	²	²		
Skyddshem	2	80	—	—	3	138	5	218	6	194		
Summa	52	1 481	—	—	115	2 086	167	3 567	158	3 885		
<i>Hela riket.</i>												
Barnhem för stadigvarande vård . . .	38	836	—	—	115	2 057	153	2 943	¹ 192	¹ 3 860		
Upptagningshem	44	1 185	27	597	83	1 613	154	3 395	¹ 138	¹ 2 919		
Barnhem f. både stadigv. o. tillf. vård	7	243	—	—	31	534	38	777	²	²		
Skyddshem	8	298	17	600	13	612	38	1 510	36	1 411		
Summa	97	2 612	44	1 197	242	4 816	383	8 625	366	8 190		

Ett fåtal barnhem förvaltas av fattigvårdsstyrelser och redovisas i statistiken över fattigvården (7 med 373 platser, varav några avse mödrar; 2 av dem äro Stockholms stads barnasylor). De ha icke medtagits i föreliggande berättelse.

Uppgifter angående barnvårdsanstalter av olika slag meddelas i tab. 1. länsvis och för var och en av de 15 största städerna. För landsbygden i dess helhet, för städerna och för hela riket meddelas därutöver i tab. A fördelningen på anstalter, som förvaltas av kommuner, av landsting samt av föreningar, stiftelser eller enskilda. När kommun eller landsting eller sammanslutning av dylika svarar för driftskostnaden vid barnvårdsanstalt, som upprättats genom stiftelse e. dyl., har anstalten här ansetts som kommunal eller landstingsanstalt. Barnhem drivet av länsförbund har räknats till den förstnämnda gruppen. Hela antalet platser vid de redovisade barnvårdsanstalterna utgör 8 625, varav på landsbygden komma 5 058 och på städerna 3 567. År 1928 redovisades 8 190, respektive 4 805 och 3 385 platser, varför sedan dess inträtt en ökning, som är ungefär lika stor för hela riket (5.3 %) som för landsbygden (5.3) och städerna (5.4) var för sig.

¹ På grund av ändrad indelningsgrund överensstämna uppgifterna ej med de i 1928 års statistik meddelade. Se texten. — ² Inräknade huvudsakligen bland barnhem för stadigvarande vård.

Fördelningen på anstalter av olika slag är vad barnhemmen beträffar något omlagd. Dels ha vissa anstalter, som i berättelsen för år 1928 inräknats bland barnhem för stadigvarande vård, numera ansetts riktigare böra hänföras till upptagningshem (dispensär- m. fl. barnhem); denna ändring har i tab. A även genomförts beträffande 1928 års uppgifter, vilka därför ej överensstämna med de i tab. B i 1928 års statistik meddelade. Dels har det syntts lämpligt att utbryta och som en särskild grupp upptaga anstalter, vilka på en gång tjäna som hem för stadigvarande vård och som upptagningshem. Till största delen torde dessa hem förut ha ingått bland de för stadigvarande vård avsedda. Deras platsantal utgör 777. Hemmen för stadigvarande vård hade 2 943 platser emot 3 860 år 1928. Om den utbrutna gruppen för jämförelsens skull medräknas, finner man ändock en minskning från år 1928 av 3·6 %. Vissa hem av denna typ torde ha omlagts till (rena) upptagningshem. Sistnämnda grupp uppvisar numera ett platsantal av 3 395 emot 2 919 år 1928, en ökning av 16·3 %. År 1931 voro 30 läsupptagningshem med allmänna barnhusets understöd i verksamhet, 3 dock endast provisoriskt; två drevos i länsförbundets egen regi, de övriga voro, helt eller delvis, upplätta för ändamålet.

Skyddshemmens platsantal var 1 411 år 1928 och 1 510 år 1931 och har alltså ökat med 7·0 %. Vid lämplig beläggning måste platsantalet vid vissa av skyddshemmen något reduceras.

Barnhemmen för stadigvarande vård ligga övervägande på landet och skyddshemmen nästan uteslutande där, men upptagningshemmen äro till största delen belägna i städerna.

Primärkommunernas anstalter hade 2 314 platser eller 32·5 % av hela platsantalet, vad beträffar barnhemmen, men i fråga om skyddshemmen endast 298 platser eller 19·8 %. Egna skyddshem äga endast de fem städer, som icke deltaga i landsting, samt två andra städer (Landskrona och Lund) i delägar-skap med en av de förra (Hälsingborg), men inga landskommuner. Landstingens barnhem hade ett platsantal av 597, vilket motsvarar 8·4 %, och deras skyddshem 600 platser eller 39·7 % av hela platsantalet i anstalter av respektive slag. Övriga anstalter, som här i korthet kallas enskilda, upptogo med 4 204 platser 59·1 % av barnhemmens och med 612 platser 40·5 % av skyddshemmens hela utrymme.

Av de på landsbygden *belägna* kommunala anstalterna tillhörde några städer med ett platsantal av 359, varav 218 komma på skyddshem.

Rörande *antalet* anstalter av olika slag hänvisas till tab. A. En fördelning i storleksgrupper verkställdes beträffande år 1928 och återfinnes i tab. C i det årets berättelse. Det största av landets barnhem är Frimurarebarnhuset i Spånga utanför Stockholm, vilket rymmer 164 barn. Störst bland skyddshemmen är »Åkerbrukskolonien Hall» i Östertälje, Stockholms län, med 201 platser.

Av skyddshemmen äro 22 med 1 050 platser avsedda för manliga och 16 med 460 platser för kvinnliga elever. Två av de senare äro tillkomna sedan föregående redogörelseår.

Vad beträffar det genomsnittliga platsantalet vid de skilda slagen av

Tab. B. Barnvårdsanstalter av särskild karaktär åren 1928 och 1931.

Anstaltens art	Å r 1 9 3 1											
	Landsbygd				Städer				Hela riket		Ar 1928	
	Kommuners och landstings		Enskilda		Kommuners		Enskilda		Hela riket			
	An-tal	Plats-antal	An-tal	Plats-antal	An-tal	Plats-antal	An-tal	Plats-antal	An-tal	Plats-antal	An-tal	Plats-antal
Barnhem »av skyddshems karaktär»	—	—	3	96	⁵ 4	⁶ 141	4	58	11	295	11	315
Barnhem för dispensärvård	29	623	18	448	3	64	2	45	52	1 180	41	941
Spädbarnshem ¹	—	—	11	118	6	175	28	562	45	855	59	1 052
Barnhem för både späda och äldre barn ²	9	234	18	256	11	283	12	225	50	998	43	818
Hem för psykopatiska barn	—	—	2	58	⁶ 1	⁶ 53	—	—	3	111	3	92
Skyddshem enl. 43 § 2 mom. ³	—	—	⁶ 5	244	—	—	1	18	6	262	⁶ 5	256
» » 43 § 3 mom. ⁴	—	—	⁶ 2	82	—	—	—	—	2	82	⁶ 2	55

anstalter, utgör detsamma för barnhemmen 20·6 och för skyddshemmen 39·7. Landsbygdens skyddshem ha en medelstorlek av 39·2 platser, medan städernas äro något större med i genomsnitt 43·6 platser; ifråga om barnhemmen framträder däremot ingen nämnvärd skillnad i detta avseende mellan landsbygd och städer. De enskilda barnhemmen äro i genomsnitt mindre än de kommunala, men med skyddshemmen förhåller det sig tvärtom.

Där anstaltsvård av ett eller annat slag erfordras, gör sig ofta en tendens till specialisering gällande. Man söker i mesta möjliga mån anpassa vården efter det individuella behovet, och så uppkomma specialanstalter av olika slag. Det har syntts av intresse att söka utröna, huru många specialanstalter inom detta område finnas och huru stort utrymme de kunna erbjuda för sina särskilda ändamål. I detta syfte ha även andra källor än barnvårdsnämndernas redogörelser använts, såsom svenska fattigvårds- och barnvårdsförbundets kalender år 1929 och till socialdepartementet inkomna uppgifter angående anmälningar av enskilda barnhem. Tab. B upptager några olika slag av specialanstalter, vilka alla ingå bland i denna berättelse upptagna barnvårdsanstalter. Barnhemmen »av skyddshems karaktär» äro avsedda för lindrigare fall av vanart och liknande. Dispensärbarnhemmen mottaga friska barn från tuberkulösa hem; omkring hälften av dem tillhöra landsting, och de representera den enda förekommande typen av landstingens barnhem; ensamt i Västerbottens län ligga tio. Minskningen av antalet spädbarnshem från 59 år 1928

¹ Därav för barn med eller utan mödrar 17 hem med 425 platser; platsantalet avser endast barn. — ² Därav för barn med eller utan mödrar 2 hem med 88 platser; barnantalet avser endast barn. — ³ För särskilt vanartade samt äldre skyddshemslever. — ⁴ För dem, som på grund av fysisk eller psykisk defekt ej lämpligen kunna fostras i vanligt skyddshem. — ⁵ Ett barnhem med 53 platser är såväl »av skyddshems karaktär» som hem för psykopatiska barn och har i sin helhet räknats till båda grupperna (Eolshäll, Stockholm). — ⁶ En avdelning av Hall (Östertälje) räknad som särskild anstalt.

till 45 år 1931 beror säkerligen till stor del på att mindervärdiga anstalter utgallrats i samband med koncessionspliktens införande. Av spädbarnshemmen mottaga 17 med 425 platser jämväl mödrar; för de senare avsett utrymme är dock icke här medräknat. Detsamma är fallet med två hem för både späda och äldre barn, rymmande 88 barn tillsammans.

I den statistiska berättelsen för år 1928 har å sid. 9 gjorts en sammanställning av sådana anstalter för specialvård av barn, vilka *icke* äro vare sig barnhem eller skyddshem, nämligen abnormanstalter, sjukvårdsanstalter, skolhem samt allmänna uppfostringsanstalter o. dyl. Någon motsvarande sammanställning har nu icke gjorts. Ett par anstalter, Kållerredshemmet, Kållerred, Göteborgs och Bohus län, och Frälsningsarméns räddningshem i Stockholm ha emellertid i föreliggande berättelse räknats som barnhem.

Allmänna barnhusets egen verksamhet med anskaffning av fosterhem har upphört samtidigt som den centrala »upptagningsanstalten» nedlagts (k. brev den 21 nov. 1930, nr 402). Huvudverksamheten är nu av understödjande natur. Stiftelsen driver dock två mindre barnhem. Tre andra stiftelser, som uppgivits i barnavårdsredogörelserna, ha till syfte att anskaffa fosterhem åt barn, nämligen Gustavianska barnhusets gossavdelning i Norrköping, Frimurarebarnhuset i Göteborg och stiftelsen Erik och Jonas Jonssons minne i Järvsö, Gävleborgs län. Tillsammans bereda de plats åt omkring 200 barn. Till sist äro att nämna stiftelserna Prins Carls uppfostringsinrättning för fattiga barn å Gålö, Österhaninge, Stockholms län, och Östads barnhus, Östad, Älvsborgs län, varest barnen (omkring 70 resp. 60) mottagas såsom fosterbarn av anstalternas arrendatorer. Dessa anstalter ha emellertid i föreliggande berättelse räknats såsom barnhem.

II. Översikt över barnavårdsnämndernas verksamhet enligt barnavårdslagen.

Verksamhetens huvudformer. I 2 § barnavårdslagen angivas de olika grenarna av barnavårdsnämndernas verksamhet enligt denna lag, och därjämte omnämnas vissa andra lagar, som innehålla åligganden för nämnderna, såsom förordnande av barnavårdsmän och tillsyn å deras verksamhet.

Föreliggande statistik avser endast den verksamhet, som bedrivs enligt barnavårdslagen. Dess huvudformer bestå enligt 2 § i

1) att taga befattning med misshandlade, vanvårdade eller för annan fara till liv eller hälsa utsatta barn samt barn, som äro vanartade eller i fara att bli vanartade,

2) att omhändertaga nödställda, sjuka och värlösa barn (sambällsvård) samt

3) att öva kontroll över fosterbarnsvården.

Den under 1) nämnda huvudformen kan i sin tur indelas i två, av vilka den ena består i att vidtaga »förebyggande åtgärder» för ifrågavarande barn i avsikt att undvika det andra alternativet, som består i omhändertagande av barnen (skyddsuppfostran). De båda huvudformerna 1) och 2) sammanfattas i berättelsen under rubriken »skyddsuppfostran, sambällsvård och därmed sammanhängande åtgärder» och i barnavårdsnämndernas förteckningar under avd. 1. Skillnaden mellan skyddsuppfostran och sambällsvård präglas framför allt därav, att omhändertagande för skyddsuppfostran kan ske mot föräldrarnas samtycke, varemot sådant alltid (där ej barnet är övergivet) erfordras, när omhändertagande för sambällsvård skall ske.

Den under 3) nämnda huvudformen har i berättelsen erhållit rubriken »fosterbarn under barnavårdsnämndernas tillsyn» och benämnes i nämndernas förteckningar avd. 2.

Nu torde lätt förstås, att ett och samma barn kan bli föremål för behandling av flera slag och därmed redovisas under flera verksamhetsgrenar. De dubbelföringar, som härav blivit följden, torde klarast uppfattas vid betraktande av följande tablå:

A v d e l n i n g 1.	A n t a l b a r n	
Förebyggande åtgärder (antal barn)	2 455	
Avgå: även omhändertagna	183	
Rest: endast förebyggande åtgärder	2 272	2 272
Omhändertagna för skyddsuppfostran	5 578	} 38 936
» » » samhällsvård	33 358	
Avgå: både skyddsuppfostran och samhällsvård	90	
Rest: nettoantal omhändertagna barn	38 846	38 846
Understöd utan omhändertagande		127
Ingen åtgärd		595
Hela antalet barn enligt avd. 1	41 840	41 840

A v d e l n i n g 2.		
Fosterbarn under barnavårdsnämndernas tillsyn:		
i fosterhem	26 530	} 31 551
i barnhem	4 951	
i annan anstalt	70	
Avgå: vårdade på mer än ett sätt		34
Nettoantal barn enligt avd. 2	31 517	31 517
	Summa avd. 1 + 2	73 357
Avgå: inräknade i båda avdelningarna (se nedan) cirka		11 600
Hela det beräknade antalet barn, varmed barnavårdsnämnderna tagit befattning enligt barnavårdslagen, omkring		62 000

Samhällsvård förekommer vida mer än andra åtgärder enligt avd. 1.

Under rubriken »ingen åtgärd» redovisade 595 barn ha blivit föremål för nämnds beslut i den angivna riktningen. Rörande »understöd utan omhändertagande», se sid. 38.

Emellan de omhändertagna barnen och dem, som stå under tillsyn såsom fosterbarn, råder ur det allmännas synpunkt den väsentliga skillnaden, att kommunen i fråga om det omhändertagna barnet även ekonomiskt ansvarar för vården, under det att det ekonomiska ansvaret för ett fosterbarns vård åvilar annan och kommunen endast har kontrollen över vården. Sammanblandning av de båda grupperna från den enskilda barnavårdsnämndens sida borde därför vara utesluten.

En statistisk behandling av hela den samhälleliga barnavården råkar däremot här ut för en omfattande dubbelföring. De omhändertagna barnen och övriga till avd. 1 hörande redovisas nämligen av den barnavårdsnämnd, som ingripit, oberoende av var barnet befinner sig, men fosterbarnen redovisas alltid av vistelsekommunens barnavårdsnämnd, oavsett varifrån barnen kommit. Följaktligen måste vissa barn bli dubbelräknade i sammanställningar för hela landet av både omhändertagna och fosterbarn.

För beräkning av antalet sålunda dubbelförda har uppgift för år 1931 bevärdats för varje kommun rörande antalet inom dess område placerade, av kommunens barnavårdsnämnd omhändertagna barn, dock endast sådana som erhålla vård i enskilt hem eller barnhem¹ (»barnavårdsnämndens egna barn»). Denna

¹ Enskilt hem = fosterhem.

kategori beröres icke av fosterbarnskontrollen. De dubbelförda antal har därigenom kunnat i det närmaste fastställas genom följande beräkning:

Nettoantal omhändertagna barn	38 846
Avdrag: fall där beslutet ej verkställes	123
i skyddshem och »andra anstalter», netto	5 293
inom kommunen i enskilt hem eller barnhem	20 376
utom d:o i d:o, födda före 1919, ej bland fosterbarn c:a	1 450
	<u>27 242</u>
Återstå: både i avd. 1 och 2 inräknade	11 604

De i skyddshem samt sjukvårds- och abnormanstalter intagna stå icke under tillsyn som fosterbarn och äro därför ej dubbelförda; för beräkning av nettoantalet har ett mindre avdrag måst göras. Även de före 1919 födda (av övriga) skola undantagas från tillsyn, ehuru det ej alltid skett; antalet är ej känt, utan har beräknats till halva antalet fosterbarn i nämnd ålder (se tab. 13).

Gruppen fosterbarn under tillsyn sammansättes dels av nämnda dubbelförda eller »andra barnavårdsnämnders barn», dels ock av barn, som av enskilda överlämnats till fosterhem eller barnhem. Den förra delen motsvarar 37 % av hela gruppen.

Enligt allmänt språkbruk räknas dock till fosterbarn alla barn, som fostras antingen hos andra enskilda än föräldrarna eller ock i barnhem. Även barnavårdslagen ansluter sig härtill (49 §) med vissa undantag. Vill man beräkna antalet »fosterbarn i vidsträckt bemärkelse», har man därför att till de 31 517 »fosterbarnen under tillsyn» lägga de omhändertagna och inom kommunen i fosterhem eller barnhem placerade barnen, 20 376, så erhålles det totala antalet 51 893. För jämförelser mellan fosterbarns antal och folkmängd inom olika områden bör detta vidsträcktare fosterbarnsbegrepp lämpligen ligga till grund.

En sådan jämförelse för varje särskilt län har gjorts i tab. C. För landsbygden har däri uppdelning skett på »barnavårdsnämndens egna barn» och fosterbarn under tillsyn, men för städerna angives endast summan. Benägenheten att taga fosterbarn synes väsentligt större på landsbygden, som har frekvensen 9·3 ‰ än i städerna, där den är 6·6 ‰. Utan jämförelse störst är fosterbarnsfrekvensen i Stockholms län, 16·5 på 1 000 personer; Västernorrlands län kommer närmast med 10·8, och mer än 9 ha därjämte Södermanlands, Malmöhus, Västmanlands och Jämtlands län. Låg frekvens av fosterbarn i vidsträckt bemärkelse utmärker Jönköpings län (6·3), Hallands, Skaraborgs, Värmlands och Kopparbergs län samt Stockholms stad, alla med mindre än 7 barn på 1 000 invånare.

Lågt tal för »barnavårdsnämndens egna barn» åtföljes i allmänhet av högt tal för fosterbarn under tillsyn (södra och mellersta Sverige); och högt tal för det förra slaget förenas vanligen med lågt för den senare gruppen (norra Sverige). Förhållandet skall närmare studeras i samband med den kommungruppering, om vilken sista delen av denna översikt handlar.

Statistiken för år 1928 innehöll icke sådana uppgifter, att antalet fosterbarn i vidsträckt bemärkelse kunde angivas.

Tab. C. Fosterbarn i vidsträckt bemärkelse på 1000 invånare år 1931, länsviis.

L ä n	Landsbygd					Hela länet	L ä n	Landsbygd					Hela länet
	Barnvårds- nämndens barn inom kommunen ¹	Fosterbarn under tillsyn	Summa	Städer	0/00			Barnvårds- nämndens barn inom kommunen ¹	Fosterbarn under tillsyn	Summa	Städer	0/00	
Stockholms stad	—	—	—	6.7	6.7	Värmlands län	4.0	3.1	7.1	3.5	6.5		
Stockholms län	4.0	13.1	17.1	13.7	16.5	Örebro	4.4	3.9	8.3	5.9	7.8		
Uppsala	2.9	5.8	8.7	5.9	8.0	Västmanlands	4.2	5.6	9.8	8.9	9.5		
Södermanl.	3.7	7.7	11.4	5.7	9.5	Kopparbergs	3.9	3.1	7.0	6.0	6.9		
Östergötlands	3.5	6.5	10.0	6.1	8.6	Gävleborgs	4.9	3.7	8.6	5.5	8.0		
Jönköpings	1.5	4.1	5.6	7.7	6.3	Västernorr.	7.5	3.8	11.3	7.1	10.8		
Kronobergs	1.9	5.1	7.0	9.7	7.2	Jämtlands	6.7	3.1	9.8	6.6	9.5		
Kalmar	3.0	6.2	9.2	6.7	8.7	Västerbottens	5.3	2.9	8.2	4.0	7.9		
Gotlands	2.7	6.9	9.6	5.5	8.9	Norrbottnens	7.0	2.2	9.2	3.2	8.5		
Blekinge	4.7	5.5	10.2	6.1	8.9	Samtliga län	3.8	5.5	9.3	6.6	8.4		
Kristianstads	2.7	6.6	9.3	4.1	8.8	därav i							
Malmöhus	2.5	8.0	10.5	8.3	9.4	Göteborg	—	—	—	5.3	—		
Hallands	2.3	5.3	7.6	3.5	6.4	Malmö	—	—	—	9.0	—		
Göteh. o. Boh.	2.7	6.1	8.8	5.9	7.0	Norrköping	—	—	—	6.2	—		
Älvsborgs	2.2	7.7	9.9	6.0	8.9								
Skaraborgs	2.0	5.1	7.1	4.5	6.6								

Jämförelse mellan huvudgrupper av barn. Ur demografisk synpunkt karakteriseras barnen i föreliggande statistik genom uppgifter om kön, ålder och börd i eller utom äktenskap.

Fördelningen efter kön ställer sig inom tre av de fyra huvudgrupperna (för fosterbarnen saknas uppgifter) samt inom hela folkmängden i barnåldrarna på följande sätt:

Gossar mot 10 flickor.

Förebyggande åtgärder	21
Skyddsuppfostran	14
Samhällsvård	11.6
Hela folkmängden 0—15 år	10.4

Samtliga grupper visa gossöverskott, som är högre än bland barn i allmänhet. Gruppen samhällsvård har dock nära normal proportion, medan gruppen skyddsuppfostran avviker betydligt och gruppen förebyggande åtgärder allra mest.

Den procentiska fördelningen efter ålder samt medelåldern angivas nedan för var och en av huvudgrupperna:

Fördelning efter ålder, %

	F ö d d a å r e n				Summa	Medelålder, år
	1931	1925—30	1915—24	1914 o. tidig.		
Förebyggande åtgärder	0.5	12.8	76.3	10.4	100	11.04
Skyddsuppfostran	0.5	14.2	64.9	20.4	100	11.53
Samhällsvård	2.2	30.3	66.9	0.6	100	8.85
Fosterbarn	5.1	43.3	51.4	0.2	100	6.88

¹ I fosterhem eller barnhem.

Ålderssammansättningen av de båda första grupperna är dock icke direkt jämförbar med sammansättningen av gruppen samhällsvård, och dessa tre grupper äro heller icke i åldersavseende utan vidare jämförbara med fosterbarnsgruppen. Orsaken härtill är, att olika övre åldersgräns är satt för de skilda grupperna. Gruppen förebyggande åtgärder skiljer sig också därigenom från de övriga, att den huvudsakligen består av barn, för vilka åtgärderna vidtagits just under redogörelseåret, under det att övriga grupper sammansättas dels av nytillkomna, dels ock av från föregående år kvarvarande. I detaljredogörelsen (sid. 17) skall gruppen därför jämföras med de nytillkomna inom gruppen skyddsuppfostran. Beträffande fosterbarnen försvåras jämförelsen därav, att de före 1919 födda barnen endast delvis redovisats. Se härom fosterbarnskapet (sid. 40).

Den faktiska ålderssammansättningen visar emellertid för var och en av grupperna karakteristiska drag. I de högre åldersklasserna äro grupperna förebyggande åtgärder och skyddsuppfostran koncentrerade, vardera med inemot $\frac{7}{8}$ av barnen i skolåldern eller äldre. Gruppen samhällsvård består till mindre del, men ändock $\frac{2}{3}$, av barn i nämnd ålder. Trots att åldersgränsens sättande till 16 år skulle utesluta barn födda 1914 och tidigare ur denna grupp, har ett litet fåtal sådana likväl redovisats. Fosterbarnsgruppen består av de genomsnittligt yngsta barnen med endast omkring 50 % i skolåldern eller däröver.

Fördelningen på i och utom äktenskap födda uttryckes nedan genom procenttalet utomäktenskapliga av hela antalet barn.

Utom äktenskap födda, %

Förebyggande åtgärder	15.5
Skyddsuppfostran	31.3
Samhällsvård	57.3
Fosterbarn	76.6
Levande födda 1921—1930	15.4

Det enda måttet på utomäktenskapligheten bland barn i allmänhet avser börsförhållandet vid själva födelsen och måste tillämpat på hela barnåldern vara för högt på grund av de utomäktenskapliga barnens högre dödlighet och en, i synnerhet i början, stark legitimering. Avvikelsen från det normala är alltså inom det undersökta barnbeståndet än större än vad procenttalen giva vid handen (jfr sid. 43—44). De höga procenttalen för framför allt fosterbarnen och samhällsvårdsgruppen, av vilka $\frac{3}{4}$, resp. närmare $\frac{3}{5}$ äro födda utom äktenskap, men även för övriga grupper, säga emellertid redan i och för sig mycket om den belastning för samhället, som en stor del av de utomäktenskapliga barnen utgöra.

Ur andra synpunkter än den demografiska kännetecknas huvudgrupperna främst genom vårdformen eller barnens placering i enskilt hem, barnhem, skyddshem eller annan anstalt samt genom vårdavgiftens storlek. Vid båda dessa indelningsgrunder bortfaller naturligen gruppen förebyggande åtgärder:

	Fördelning efter vårdform, %				Summa
	Enskilt hem	Barnhem	Skyddshem	Annan anstalt	
Skyddsuppfostran	48·5	17·8	28·2	5·5	100
Samhällsvård	75·9	11·9	—	12·2	100
Summa omhändertagna .	71·9	12·8	4·2	11·1	100
Fosterbarn	84·1	15·7	—	0·2	100

För fosterbarnen är det enskilda hemmet den nästan uteslutande använda vårdformen. Inom gruppen skyddsuppfostran spela självklart skyddshemmen en stor roll, dock icke så stor, som mången kanske föreställer sig. Användningen av barnhem är förhållandevis vanlig inom denna grupp. De till gruppen hörande icke vanartade barnen kunna i avseende på vårdbehovet jämföras med barnen inom gruppen samhällsvård. Sammanläs de båda grupperna omhändertagna barn, upptaga skyddshemseleverna blott omkring 4 % och barnhemsbarnen 13 %, men de hos enskilda vårdade 72 %.

Sammanställas nyssnämnda huvudformer av barnavård med hänsyn till den avgift, som månatligen utgått för vården, erhållas följande tal:

	Medelvårdavgift per månad, kr				Samtliga
	Enskilt hem	Barnhem (utom kom:s eget)	Skyddshem	Annan anstalt	
Skyddsuppfostran	20	31	67	44	40 ¹
Samhällsvård	21	29	—	39	25 ¹
Fosterbarn	25	38	—	—	27

Det är anmärkningsvärt, att medelvårdavgiften i enskilt hem och i barnhem är åtskilligt högre för fosterbarnen än för barn, som omhändertagits för skyddsuppfostran eller samhällsvård. Förklaringen härtill kan möjligen ligga däruti, att enskilda fosterföräldrar, som erhålla kontrakt med en barnavårdsnämnd, nöja sig med mindre betalning till följd av den större trygghet de kunna hysa för avgiftens erläggande än mången gång de, som mottagit barn från enskilda. För barnhem kunna väl ock samma skäl föreligga.

Verksamheten inom grupper av kommuner, fördelade efter förhärskande näringsgrenar. I den mera detaljerade redogörelse för de olika verksamhetsgrenarna, som följer efter denna avdelning, har enligt varje viktigare indelningsgrund också, på vanligt sätt, fördelningen inom de särskilda länen undersökts. Länsindelningen ger likväl ofta en alltför splittrad bild, och många näringsgeografiskt och socialt likartade områden inom olika län skulle med fördel kunna sammanföras till större områden, för vilka statistiska jämförelser borde bli mera givande. En fördelning av kommunerna i grupper efter förhärskande näringsgrenar, vilken sedan år 1924 använts i fattigvårdsstatistiken, har också upptagits i denna berättelse för år 1931 dock endast beträffande landskommunerna, vilka ha fördelats på fyra grupper, jordbruks-, skogs-, blandade samt industri- och övriga kommuner. Som jordbrukskommuner ha räknats sådana kommuner i södra och mellersta Sverige, där jordbruket är den helt övervägande näringsgrenen; till skogskommuner ha hänförts kommuner i Värm-

¹ Dessa tal innefatta även värde av vård i kommunernas egna barnhem.

Tab. D. Barnavårdsnämndernas verksamhet inom rikets kommuner, fördelade i grupper efter förhärskande näringsgrenar.

Grupper av kommuner	Avd. 1. Skyddsuffostran, samhällsvård m. m.						Kostnad per invånare kr.	Avd. 2. Fosterbarn under tillsyn per 10 000 invånare	Fosterbarn i vidsträckt bemärkelse per 10 000 invånare
	Barn per 10 000 invånare					Utom äktenskapet födda %			
	Förebyggande åtgärder	Skyddsuffostran	Samhällsvård	Samtliga	I fosterhem el. barnh. inom kommunen				
<i>Landsbygd.</i>									
Jordbrukskommuner	0.7	4.9	33.1	38.9	23.9	55.4	0.88	63.4	87.3
Skogskommuner	1.8	12.0	83.7	97.9	71.8	46.8	2.01	20.0	91.8
Blandade kommuner	1.0	6.2	48.2	55.6	39.3	54.1	1.26	56.1	95.4
Industri o. övriga kommuner	2.2	8.1	58.7	69.7	40.1	53.3	1.77	53.6	93.7
Summa landsbygd	1.4	7.0	50.9	59.7	38.3	53.3	1.41	54.9	93.1
<i>Städer</i>	9.2	13.3	60.6	84.6	22.5	47.7	2.30	43.6	66.1
<i>Hela riket år 1931</i>	4.0	9.1	54.1	67.9	33.1	51.0	1.70	51.1	84.2
» » » 1928	3.4	7.8	50.3	62.4	.	51.1	1.54	48.4	.

land, Dalarne och Norrland med skogsskötsel såsom huvudnäring; gruppen industri- och övriga kommuner omfattar kommuner med andra förhärskande näringsgrenar än de nämnda, i allmänhet industri, men i vissa fall även fiske, handel, samfärdsel eller allmän tjänst; kommuner, som icke ha hänförs till någon av förut nämnda tre grupper, ha räknats såsom blandade kommuner.

Tab. 3 innehåller en översikt över barnavårdsnämndernas verksamhet inom dylika kommungrupper. De viktigaste uppgifterna däri ha lagts till grund för beräkning av relativtal, meddelade i tab. D. Sålunda ha de förut behandlade huvudgrupperna av barn ställts i relation till folkmängden inom varje särskilt område. Utom äktenskapet födda barn enligt avd. 1 ha uttryckts i procent av barnbeståndet i denna avdelning. För städerna i gemen och hela riket lämnas ock motsvarande uppgifter. Att frekvenstalen i den fjärde sifferkolumnen icke alldeles överensstämman med summorna av talen i de tre första kolumnerna, förklaras av en blick på tablån över huvudgrupperna barn på sid. 8. Vad angår landsbygden, träffas den högsta frekvensen för »samtliga» uti gruppen skogskommuner (98 barn på 10 000 invånare), den näst högsta hos gruppen industri- och övriga kommuner (70) och den lägsta uti gruppen jordbrukskommuner (39); de blandade kommunerna intaga en mellanställning (56). På ungefär samma sätt variera också frekvenstalen för var och en av de tre grupper av barn, som huvudsakligen bilda avd. 1, alltså förebyggande åtgärder (dock med ett undantag), skyddsuffostran och samhällsvård. Även frekvenstalen i den femte kolumnen, vilka åsyfta »barnavårdsnämndens egna barn», komma i samma ordning.

Det är en utpräglad skillnad mellan kommungrupperna, och av förhållandena i skogskommunerna får man en mycket mörk bild. Till en del förklaras

nog variationen därav, att frekvensen uträknats i förhållande till hela antalet invånare i stället för hela antalet barn, som är högre i Norrland, där skogskommunerna företrädesvis äro belägna, i förhållande till landet i övrigt. Skillnaden är dock givetvis alltför stor för att helt förklaras av det sagda. Städerna ha oaktat lågt barnantal hög frekvens av omhändertagna m. fl. barn (85 på 10 000 personer).

Inom avd. 2 (fosterbarn) är däremot ordningen den motsatta: skogskommunerna ha det lägsta talet (20 barn på 10 000 inv.), industri- och övriga kommuner det närmast lägsta (54) samt jordbrukskommunerna det högsta (63). Högst antal omhändertagna barn är således förbundet med lågt antal fosterbarn och omvänt. Till förebyggande av missförstånd torde emellertid böra framhållas, att sambandet mellan antalet fosterbarn och folkmängden är väsentligt mindre än motsvarande samband i fråga om de i avd. 1 redovisade barnen, enär av barnavårdsnämnd omhändertagna barn, som vistas inom den egna kommunen, icke räknas som fosterbarn i inskränkt bemärkelse och dessa därför till övervägande del komma från annan kommun. Det nyss anförda, höga procenttalet för jordbrukskommunerna angiver därför snarast, att inom dessa ett stort antal barn från andra kommuner utackorderats såsom fosterbarn.

I 1928 års berättelse visades, att om summan av barnen i avd. 1 och avd. 2 jämfördes med folkmängden för varje kommungrupp, så erhöles en anmärkningsvärt jämn serie av frekvenstal med ringa skillnad mellan grupperna. Talen voro emellertid att betrakta som rätt osäkra, då de s. k. dubbelförda barnen icke till antalet voro kända och på grund därav icke kunnat avdragas. Sedan nu denna brist avhjälppts, har en liknande jämförelse utan dubbelräkning kunnat göras. Det som närmast har intresse är dock, huru det barnbestånd, som här kallats »fosterbarn i vidsträckt bemärkelse», förhåller sig till folkmängden. Sista kolumnen i tab. D visar ifrågavarande frekvenstal. De variera för kommungrupperna på landsbygden mellan 87 och 95 på 10 000 personer och kunna sägas fullt bekräfta den jämnhet i fosterbarnens utspridning över områden av olika typ, som 1928 års siffror antydde. Vad som möjligen kan förvåna, är att fosterbarnsfrekvensen icke är större i jordbruksbygderna än t. ex. i industrisamhällena, utan snarare något mindre. Däremot är städernas låga frekvens, 66 på 10 000, ett väntat resultat av jämförelsen.

Proportionen mellan femte och fjärde kolumnernas tal ger en antydning om, i vilken utsträckning ett omhändertaget barn placeras i inom den kommun, där det omhändertagits, varvid dock bör beaktas, att den fjärde kolumnen till skillnad mot den femte avser också barn i skyddshem och andra anstalter, så att proportionstalen bliva något för låga. Observeras må i detta avseende den stora olikheten mellan landsbygd och städer.

Sjätte kolumnen visar, att procenttalet utom äktenskap födda av barnen i avd. 1 är lägre inom en grupp, skogskommunerna, än inom de tre övriga, som ej mycket skilja sig härutinnan. Sannolikt är detta en följd av verksamhetens stora omfattning i skogskommungruppen. Just det höga hjälpbehovet betingar den ringa utomäktenskapligheten.

III. Skyddsuffostran, samhällsvård och därmed sammanhängande åtgärder.

Förebyggande åtgärder.

Antalet barn och antalet åtgärder. Under samma förutsättningar, som kunna leda till omhändertagande för skyddsuffostran, äro de förebyggande åtgärderna en lindrigare form av ingripande och avse att om möjligt vinna rättelse, utan att barnet behöver omhändertagas. Lagen omnämner fem olika slag av förebyggande åtgärder, nämligen förmaning till föräldrarna (23 §, 1 mom. a), varning till barnet (b), aga (c), anlitande av anstalt till stöd för hemuffostran eller barnets hållande till särskild, av nämnden bestämd sysselsättning (d) samt slutligen övervakning (2 mom.). Övervakning bör alltid ordnas, när annan här nämnd åtgärd företagits, men kan även förekomma enbart. I fråga om aga gäller den begränsningen, att sådan endast får tilldelas gosse under femton och flicka under tolv års ålder.

Omhändertagande för skyddsuffostran kan emellertid även äga rum, utan att förebyggande åtgärder dessförinnan prövats. Så har även i stor utsträckning skett. Möjlighet till jämförelse mellan de båda slagen av ingripande får man genom att i fråga om skyddsuffostran endast ta hänsyn till de nytillkomna under året, vilka år 1931 voro 988 och varav 520 tillhörde landsbygden och 468 städerna. De förebyggande åtgärderna äro nämligen »engångsåtgärder», med undantag blott för övervakning, som är av varaktigt slag, men icke avsevärt torde förrycka jämförelsen. Hela antalet barn, som under året varit föremål för förebyggande åtgärder, var enligt tab. 4 2 455 (emot 2 061 år 1928), fördelat med 590 på landsbygden (618) och 1 865 på städerna (1 443). Härav erhålles proportionen 2·5 mot 1 mellan den lindrigare form av ingripande, som består i förebyggande åtgärder, och den strängare, som omhändertagandet innebär. Landsbygdens proportion blir 1·1 mot 1, men städernas icke mindre än 4·0 mot 1. År 1928 voro proportionstalen respektive 2·0, 1·2 och 2·8 mot 1. I städerna tager användningen av den lindrigare åtgärden alltmera överhand, men på landsbygden har den redan förut svaga övervikten för de förebyggande åtgärderna ytterligare något minskats.

Det framgår ock av tab. 4, i huru många fall förebyggande åtgärd gentemot ett barn och omhändertagande av barnet ägt rum *under samma år*. To-

talantalet fall är blott 183, och av dem avse åtminstone 30 omhändertagande för samhällsvård och komma därför icke här i betraktande. Omhändertagande för skyddsuppfostran har under året följt i 45 fall på landsbygden, motsvarande nära 8 % av hela antalet barn, på vilka förebyggande åtgärd försökts, och i omkring 100 fall eller vid pass 5 % inom städerna. Att kombinationen av de bägge åtgärderna skulle vara vanligare på landet, var efter det ovan sagda också att vänta.

Hittills ha uppgifterna gällt antalet barn; antalet åtgärder är betydligt större, såsom framgår av följande översikt:

	1	9	3	1	1928
	Landsbygd	Städer	Hela riket	Hela riket	
1 mom. a) Förmaning till föräldrarna	273	225	498	741	
b) Varning till barnet	238	567	805	920	
c) Aga { Gossar	11	7	18	40	
{ Flickor	—	—	—	4	
d) Anstalt el. sysselsättning till stöd för hemuppfostran	19	16	35	39	
2 mom. Övervakning (utan samband med åtgärd enligt 1 mom.)	178	1 222	1 400	797	
Summa	719	2 037	2 756	2 541	

Både förmaning till föräldrarna och varning till barnet äro åtgärder på tillbakagång. Den mest och alltmera tillämpade åtgärden är den genom 1924 års lag nyinförda övervakningen, som med 1 400 fall utvisar en ökning sedan år 1928 av 75·7 %, men som i övervägande grad kommit till användning i städerna. Såsom ovan betonats, är denna åtgärd den enda varaktiga av de förebyggande åtgärderna, och uppgifterna böra rätteligen avse ej blott under året beslutade nya fall av övervakning, utan ock från föregående år under övervakning kvarstående barn. Troligt är likväl, att den sistnämnda kategorien icke fullständigt redovisats och att verkliga antalet under år 1931 övervakade barn sålunda var något högre. Härtill kommer, att uppgift icke lämnats om övervakning, som ägt rum i samband med åtgärd enligt 23 § 1 mom., vilken vidtagits under redogörelseåret. Visserligen har från en större stad meddelats, att övervakning där icke alltid ordnats efter åtgärd enligt 1 mom., men i stort sett torde, i enlighet med lagens mening, så ha skett. Man får därför anse, att så gott som samtliga i denna avdelning redovisade 2 455 barn under år 1931 eller någon del därav stått under övervakning enligt 23 § 2 mom.

De barn, som blivit föremål för mer än en förebyggande åtgärd (frånsett övervakning som nyss nämnts) voro 292 år 1931 emot 475 år 1928. Huvudsakligen eller i omkring 280 fall förekommo förmaning och varning samtidigt, den ena gällande föräldrarna, den andra barnet. Tre olika åtgärder för ett och samma barn förekommo i 9 fall.

Fördelning efter kön, ålder och börd. Gossarna äro i avgjord majoritet såsom föremål för förebyggande åtgärder: på varje tiotal flickor kommo år 1928 24 och år 1931 21 gossar. Proportionen mellan könen ställde sig på följande sätt inom de särskilda grupperna:

Gossar mot 10 flickor

	Födda i äktenskap			Födda utom äktenskap			Samtliga
	1925—31	1915—24	1914 o. tid.	1925—31	1915—24	1914 o. tid.	
Landsbygd	17	34	31	12	18	40	28
Städer	13	26	13	8	14	9	20
Hela riket	13	27	15	9	15	11	21
	23			13			

Inom mellangruppen (ungefär skolåldern) framträder gossarnas övertalighet starkast. De i äktenskap födda (som bilda huvuddelen av beståndet, se nedan) utmärka sig också för särskilt stor övervikt för gossar, medan den är ganska ringa för de utomäktenskapliga. På landsbygden är proportionen inemot 3 gossar mot 1 flicka. Alla de här nämnda egenskaperna framträdde också i 1928 års material. I den högsta åldersgruppen, barnen över 16 år, finnes dock numera på landsbygden stor övervikt av gossar.

Rätt olika gestaltade sig proportionen mellan könen för särskilda slag av förebyggande åtgärder. Nedan angivas talen för de tre viktigaste för åren 1928 och 1931:

Gossar mot 10 flickor

	Förmaning till föräldrarna		Varning till barnet		Övervakning	
	1928	1931	1928	1931	1928	1931
Landsbygd	20	31	36	62	18	23
Städer	35	28	75	70	12	13
Hela riket	27	30	55	67	13	14

Gossarnas övertalighet var minst markerad bland de barn, som stodo under övervakning, men däremot synnerligen framträdande hos barn, som erhållit varning, varav kommo närmare 7 gossar på 1 flicka. Anmärkningsvärd är den genomgående höjningen av landsbygdens gossöverskott år 1931 i förhållande till 1928.

Ålderssammansättningen av gruppen förebyggande åtgärder har i den föregående översikten jämförts med bland annat de omhändertagna barnens åldersfördelning. I tab. E ha barnen däremot sammanställts med nyttillkomna fall av skyddsuppfostran. I åldern 7—16 år, födda 1915—1924, befinna sig 75 å 80 % av den förstnämnda gruppen, men endast 63—65 % av skyddsuppfostringsfallen. De under 7-årsåldern befintliga utgöra av gruppen förebyggande åtgärder föga mer än en åttondel, men av den andra gruppen över en fjärdedel. Det är svårt att säga, varför de nya för skyddsuppfostran omhändertagna genomsnittligt äro yngre än de, på vilka den lindrigare åtgärden tillämpats. Men bland de förra ingår den relativt talrika gruppen barn omhändertagna på grund av »vanvård eller annan fara till liv eller hälsa», inom vilken grupp medelåldern är låg (se sid. 22). Och det synes sannolikt, att i fall av kroppslig vanvård förebyggande åtgärder sällan förekomma.

De barn, för vilka här redogöres, äro till en något större del födda utom äktenskap än befolkningen i allmänhet. Omstående tablå visar indirekt

Tab. E. Åldersfördelning för barn, under år 1931 föremål för förebyggande åtgärder, samt för barn, som genom beslut år 1931 omhändertagits för skyddsuppfostran.

	Barn, födda åren						Summa	
	1925—1931		1915—1924		1914 o. tid			
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
<i>Landsbygd.</i>								
Förebyggande åtgärder	69	11·7	479	81·2	42	7·1	590	100
Skyddsuppfostran	167	32·1	327	62·9	26	5·0	520	100
<i>Städer.</i>								
Förebyggande åtgärder	259	13·9	1 393	74·7	213	11·4	1 865	100
Skyddsuppfostran	92	19·7	307	65·6	69	14·7	468	100
<i>Hela riket.</i>								
Förebyggande åtgärder	328	13·3	1 872	76·3	255	10·4	2 455	100
Skyddsuppfostran	259	26·2	634	64·2	95	9·6	988	100

detta. Den anger procenttalet utom äktenskap födda inom grupperna förebyggande åtgärder och skyddsuppfostran samt bland levande födda under åren 1916—1925 (jfr sid. 11).

Utom äktenskap födda, %

	Förebyggande åtgärder			Skyddsuppfostran			Levande födda 1916—1925
	Gossar	Flickor	Båda könen	Gossar	Flickor	Båda könen	
Landsbygd	15·9	26·9	18·8	32·2	33·8	32·9	12·8
Städer	11·9	19·4	14·4	28·5	31·2	29·6	20·1
Hela riket	12·9	20·9	15·5	30·4	32·6	31·3	14·71

För riket i dess helhet är procenten utomäktenskapliga bland barn föremål för förebyggande åtgärder 15·5 och bland levande födda 14·7 (inom gruppen skyddsuppfostran är procenttalet icke mindre än 31·3). För landsbygden äro de utomäktenskapliga barnen ännu mer överrepresenterade inom här ifrågavarande grupp (18·8 %) jämförd med de levande födda (12·8 %), men för städerna är förhållandet omvänt (inom gruppen 14·4 % och bland levande födda 20·1 %). Sambandet mellan förebyggande åtgärder och utomäktenskaplig börd är sålunda avsevärt större bland lands- än bland stadsbarnen.

Mellan gossar och flickor råder i avseende på bördens en betydlig skillnad inom gruppen förebyggande åtgärder, i det att flickorna visa ett procenttal utom äktenskapet födda, som är halvannan gång så stort som gossarnas. Av tablan på sid. 17 framgår, att skillnaden väsentligen framträder inom åldersklassen 1915—1924. Med avseende på den regionala fördelningen av barn, föremål för förebyggande åtgärder, hänvisas till översikten över barnavårdsnämndernas verksamhet ävensom till tab. 2 och 3.

Skyddsuppfostran.

Hela antalet barn. Ehuru termen skyddsuppfostran skapats genom 1924 års lag, utgör denna form för ingripande en motsvarighet till det, som förut skett enligt lagen av år 1902 om uppfostran åt vanartade och i sedligt avseende försummade barn. Förutsättningarna för ingripande omfatta dock numera även kroppslig vanvård och annan fara till liv eller hälsa, vilket förut icke var fallet. Vidare har åldersgränsen för ingripande höjts från 15 till vid vanart 18 och i andra fall 16 år.

Antalet barn, som blivit föremål för skyddsuppfostran, var under åren 1928 och 1931 följande:

	1928	1931	Ö k n i n g	
			Antal	%
Landsbygd	2 364	2 872	508	21·5
Städer	2 401	2 706	305	12·7
därav i Stockholm	645	782	137	21·2
Hela riket	4 765	5 578	813	17·1

Medelökningen per år under treårsperioden 1928—1931 utgör 5·4 %. Liksom år 1928 i jämförelse med åren 1908 och 1915 uppvisade en avsevärd höjning, har antalet även sedan högst betydligt stigit, i synnerhet på landsbygden. Städernas tal visar också ökning, men i lugnare takt, huvudstadens fall ha dock stegrats lika starkt som landsbygdens. Dessa förändringar tendera mot en utjämning mellan landsbygd och städer, när skyddsuppfostran är vida vanligare i stad än på landet.

Det sistnämnda förhållandet får sin belysning i tab F, som ställer fallen av skyddsuppfostran i relation till folkmängden i land och stad såväl för riket i dess helhet som för vart och ett av länen. Frekvensen var för landsbygden 7·0 på 10 000 invånare och för städerna 13·3 med riksmedeltalet 9·1, vilket år 1928 utgjorde 7·8. Frekvenstalen för de särskilda länen visa som synes ej ringa avvikelser sinsemellan, och förändringarna från 1928 äro även ganska stora. Maximitalet för landsbygden, Värmlands län, 12·6 fall på 10 000 personer, synes exempelvis mera tillfälligt, varemot Stockholms län samt Västernorrlands och Jämtlands län likaledes höga tal avspegla ett mera bestående drag. De synnerligen låga talen för landsbygden i Jönköpings (1·2), Kronobergs och Gotlands län visa föga ändring. Gäller jämförelsen städerna, befinnas variationerna ganska stora med Kronobergs län högst (18·5) och Hallands lägst (3·7). För Malmö är frekvensen liksom föregående redogörelse-år mycket hög, 22·2 fall på 10 000 personer.

Tab. 2 innehåller i kol. 7 de absoluta talen för länen samt deras landsbygd och städer ävensom, liksom de flesta övriga länstabeller, för de 15 städer, som hade mer än 25 000 invånare vid redogörelseårets slut. Bland de sistnämnda sticker en av från de övriga, nämligen Eskilstuna, med endast 4 för skyddsuppfostran omhändertagna barn eller 1·2 på 10 000 invånare.

Tab. F. Fall av skyddsuppfostran på 10 000 invånare samt procenten utom äktenskapet födda av för skyddsuppfostran omhändertagna barn, år 1931, länsvis.

L ä n	Antal barn på 10000 invånare		Utom äkten- skapets födda %	L ä n	Antal barn på 10000 invånare		Utom äkten- skapets födda %
	Lands- bygd	Städer			Lands- bygd	Städer	
Stockholms stad . .	—	15·2	31·3	Älvsborgs län	5·9	6·5	26·7
Stockholms län	10·0	9·1	23·4	Skaraborgs »	5·1	7·1	37·6
Uppsala »	5·9	16·4	33·3	Värmlands »	12·6	14·0	36·5
Södermanlands »	4·3	4·1	25·0	Örebro »	6·4	18·3	30·8
Östergötlands »	4·8	12·5	31·2	Västmanlands »	4·1	10·5	35·7
därav i Norrköping .	—	17·5	32·4	Kopparbergs »	9·7	10·4	34·0
Jönköpings län	1·2	11·6	24·5	Gävleborgs »	6·7	15·2	41·1
Kronobergs »	2·9	18·5	36·7	Västernorrlands »	11·5	17·1	43·3
Kalmar »	6·8	11·7	23·3	Jämtlands »	12·1	17·1	33·9
Gotlands »	3·2	14·2	60·0	Västerbottens »	6·9	8·2	17·4
Blekinge »	5·1	9·1	28·6	Norrbottnens »	9·7	16·1	22·4
Kristianstads »	6·4	4·0	36·2	Samtliga län år 1931	7·0	13·3	31·3
Malmöhus »	4·6	17·2	32·3		9·1		
därav i Malmö . .	—	22·2	30·4				
Hallands län	4·8	3·7	29·9	» » » 1928	5·7	12·4	32·0
Göteborgs o. Bohus .	7·3	14·2	24·7		7·8		
därav i Göteborg .	—	14·0	21·3				

¹ Uppdelning på landsbygd och städer, se sid. 18.

Fördelning efter kön, ålder och börd. Då förebyggande åtgärder och skyddsuppfostran kunna sägas beteckna olika stadier av ingripande från samhällets sida mot samma slags missförhållanden, kan man vänta en tämligen likartad fördelning av de båda grupperna i fråga om kön samt börd i eller utom äktenskap. I dessa hänseenden skola därför några jämförelser här anställas. I fråga om åldern bör jämförelsen avse de nytillkomna inom gruppen skyddsuppfostran; se föregående avdelning (tab. E).

Övertalighet för gossar över flickor är ett utmärkande drag även för de barn, som blivit föremål för skyddsuppfostran, men den är icke så utpräglad som i fråga om förebyggande åtgärder. Mankönet överväger mest i mellanåldrarna. År 1928 var övervikten på landsbygden än större i den högsta åldersgruppen, men där har sedan dess utjämning ägt rum, så att könen nu väga ungefär jämnt. Proportionstalen äro följande:

Gossar mot 10 flickor

	Födda i äktenskap			Födda utom äktenskap			Samtliga
	1925—31	1915—24	1914 o. tid.	1925—31	1915—24	1914 o. tid.	
Landsbygd	10	16	11	12	15	8	14
Städer	9	19	11	13	15	10	14
Hela riket	10	17	11	12	15	9	14

Proportionen mellan könen var rätt olika inom de grupper, som bildas vid uppdelning efter den närmare orsaken till omhändertagandet, vilket nedanstå-

Tab. G. Åldersfördelning för barn, som blivit föremål för skyddsuppfostran, åren 1931 och 1928.

	B a r n, f ö d d a å r e n						Summa	
	1925—1931 ¹(1922—1928)		1915—1924 ¹(1912—1921)		1914 o. tid. ¹(1911 o. tid.)			
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
<i>År 1931.</i>								
Landsbygd	530	18·4	2 024	70·5	318	11·1	2 872	100·0
Städer	291	10·7	1 596	59·0	819	30·3	2 706	100·0
Hela riket	821	14·7	3 620	64·9	1 137	20·4	5 578	100·0
<i>År 1928</i>								
	603	12·6	3 211	67·4	951	20·0	4 765	100·0

ende tablå visar. Den högsta övertaligheten för mankönnet träffas inom gruppen vanartade, där den samtidigt är mera framträdande bland äktenskapliga än bland utomäktenskapliga; gruppen liknar i avseende på proportionen mellan könen gruppen förebyggande åtgärder. Betydelsen av beteckningarna »vanvård m. m.» etc. anges i nästa avdelning.

Gossar mot 10 flickor

	Vanvård m. m.		Fara för vanart		Vanart	
	I äkt.	Utom äkt.	I äkt.	Utom äkt.	I äkt.	Utom äkt.
Landsbygd	11	13	12	12	24	17
Städer	10	13	13	13	18	13
Hela riket	11	13	12	12	20	14

Åldersfördelningen gestaltar sig helt naturligt på ett annat sätt inom det barnbestånd, som här behandlas, än inom hela folkmängden i barnåldrarna. En jämförelse skall dock här göras. I föregående avdelning har åldersfördelningen för nytillkomna fall av skyddsuppfostran jämförts med ålderssammansättningen av gruppen förebyggande åtgärder. För hela gruppen för skyddsuppfostran omhändertagna erhålles en åldersfördelning, som framgår av tab. G. Årsklassen 1931, de under redogörelseåret födda, är liksom förut mycket svagt besatt (tab. 8). Nästa grupp, som omfattar barn upp till skolåldern, har ökats i förhållande till andra åldersklasser och utgör omkring en sjundedel av hela gruppen skyddsuppfostran. Relativ minskning har på landsbygden inträffat för barn över skolåldern, födda 1914 och tidigare, men i städerna för skolbarnsgruppen, under det de äldre barnens andel där betydligt ökats. I åldern 7—16 år befinna sig knappt två tredjedelar och över densamma en femtedel av hela beståndet, vad riket i dess helhet beträffar.

Förekomsten av skyddsuppfostran har i tab. F uttryckts i antalet fall på 10 000 personer. Bättre belyses den givetvis genom frekvenstal för särskilda åldrar. Dessa utgöra för åldersklasserna 1925—1931 13·7, 1915—1924 33·5

¹ Avser 1928 års åldersfördelning.

samt 1914 och tidigare 67·6 på 10 000 barn i samma ålder och utvisa således med åldern stigande frekvens,¹ vars medeltal är 30·2. Den allmänna stegring, som ägt rum sedan år 1928, då medeltalet var 24·6, visar sig ganska jämnt fördelad på åldersgrupperna med höjdpunkten dock inom den yngsta.

Ett sammanfattande uttryck för ålderssammansättningen utgör medelåldern, som här nedan för barn av olika kön och börd beräknats under antagande, att barnens födelsedagar fördela sig jämnt över de år, varje åldersklass omfattar, och som avser mitten av år 1931.

	<i>Medelålder, år</i>				Samtliga
	Födda i äktenskap		Födda utom äktenskap		
	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	
Landsbygd	11·10	10·90	9·90	10·00	10·66
Städer	12·53	12·63	11·93	12·44	12·45
Hela riket	11·82	11·75	10·83	11·12	11·53

Medelåldern, 11½ år, är obetydligt lägre än den var 1928. Landsbygdens barn äro i genomsnitt omkring 2 år yngre än städernas. För gossar och flickor är medelåldern ungefär densamma. De äktenskapliga barnen ha genomgående högre medelålder än de utom äktenskap födda, ett förhållande, som i än högre grad gäller såväl inom gruppen samhällsvård som bland fosterbarnen (se sid 29 och 43).

Sambandet mellan åldern och den närmare orsaken till omhändertagandet åskådliggöres utom av tab. 8 jämväl av följande medelåldersberäkningar:

	<i>Medelålder, år</i>		
	Vanvård m. m.	Fara för vanart	Vanart
Landsbygd	8·62	10·29	13·38
Städer	8·26	11·00	14·36
Hela riket	8·51	10·59	14·01

Angående innebörden av uttrycken »vanvård m. m.» o. s. v., se nästa avdelning. I den ordning, orsakerna här upptagits, ha de att uppvisa stigande medelålder, vilket ju är fullt naturligt.

En uppfattning om ålderssammansättningen i olika län erhålles, om än med något besvär, av uppgifterna i tab. 5, vilka därjämte angiva fördelningen efter kön och börd. Stort antal äldre barn (födda 1914 och tidigare) ha i allmänhet de större städerna (Stockholm 40·5, Malmö 39·1 %), särskilt många barn i skolåldern Gotlands (80·0 %) och Kronobergs län, där inga äldre förekomma, samt talrika barn under skolåldern Gävle stad (30·8 %) och Värmlands län.

Antalet utom äktenskap födda är mycket stort bland barn, som erhållit skyddsuppfostran, proportionsvis vida högre än bland barn föremål för förebyggande åtgärder. Av landsbygdens barn äro nära 33 % och av stads-

¹ Räknat på medelfolkmängden för år 1931 enligt en i 1928 års berättelse närmare angiven metod. Märk dock att fallen av skyddsuppfostran äro dels sådana som bestodo vid nämnda tidpunkt, dels ock de som tillkommit under år 1931. I den meningen kunna dock även de förstnämnda anses övervägande nytillkomna, att de i allmänhet ej kvarstå sedan föregående redogörelse-år, 1928. Se ock beräkningen av medelvårdtiden (sid. 39).

barnen närmare 30 % födda utom äktenskap. Mellan gossar och flickor råder ingen sådan utpräglad skillnad härutinnan som inom nyss nämnda grupp; dock är utomäktenskapligheten något större bland flickor. Se tablan på sid. 18.

Utom äktenskap födda, %

	Vanvård m. m.	Fara för vanart	Vanart
Landsbygd	28.0	38.6	28.9
Städer	34.7	31.2	27.3
Hela riket	30.1	35.4	27.9

Ovan har uppdelning skett efter orsaken till omhändertagandet. Högsta procenttalet utom äktenskap födda finner man hos barn i »fara för vanart», särskilt på landsbygden, och det lägsta bland de vanartade. Orsaksgruppen »vanvård m. m.» kännetecknas av betydlig nedgång av procenttalet sedan 1928 (35.5 %).

Länsvis uträknade procenttal för utom äktenskapet födda återgivas i tab. F. De absoluta talen finnas i tab. 5 samt fördelade efter orsaken till omhändertagandet i tab. 6.

Orsaken till omhändertagandet. I det föregående har omtalats, att äldre lag icke medgav omhändertagande av barn, som i föräldrahemmet misshandlades eller kroppsligen vanvårdades. Ifrågavarande lagrum, här kallat »vanvård m. m.» (22 § a), omfattar dock ej blott rena vanvårdsfall utan ock sådana, där barnet utsättes för »annan fara till liv eller hälsa», exempelvis genom att modern lider av tuberkulos i smittsamt skede. De båda andra i lagen särskilt nämnda orsakerna betecknas här som »fara för vanart» (22 § b), vilken orsak hänför sig till den fördärliga beskaffenheten av barnets omgivning, och »vanart» (22 § c), som har avseende på dåliga böjelser hos barnet självt. Klart är, att gränserna mellan dessa begrepp icke äro fullt bestämda, utan att två eller flera orsaker samtidigt kunna vara förhanden. Vid bearbetningen av primärmaterialen ha dock såvitt möjligt dubbla orsaksuppgifter avlägsnats. De kvarstående äro 81, varav 57 tillhöra Stockholm, och kunna antagas avse fall, där verkligen två åtgärder vidtagits.

För riket i dess helhet äro orsakerna »vanart» och »fara för vanart» ungefär lika ofta angivna eller i 2 253 och 2 161 fall (39.8, resp. 38.2 % av samtliga). På landsbygden är den mindre utpräglade »faran för vanart» vanligast med 1 229 eller 42.7 %; i städerna däremot dominerar vanarten såsom orsak till omhändertagande med 1 448, motsvarande 52.1 % av alla förekommande fall. Båda orsakerna förekomma i något ökat antal jämfört med 1928. Den minsta orsaksgruppen »vanvård m. m.» har ökats vida starkare eller från 823 år 1928 till 1 245 år 1931 (22.0 % av samtliga); på landsbygden är denna orsak med 847 fall väsentligt vanligare (29.4 %) än i städerna (398 eller 14.3 %).

Fördelningen efter kön och börd av barnen grupperade efter orsak till omhändertagandet framgår av tab. 8. Proportionstal ha angivits i det föregående. Motsvarande fördelning efter börd inom de särskilda länen redovisas i tab. 6.

Vårdformen. Behandlingen av för skyddsuppfostran omhändertagna barn skall, enligt de i barnavårdslagen därför meddelade anvisningarna, vara olika allt efter som orsaken till åtgärden varit barnets vanart eller andra missförhållanden. Vanartade barn böra i främsta rummet intagas i skyddshem, men kunna i särskilda fall även placeras i enskilt hem eller barnhem. Icke vanartade barn böra såvitt möjligt beredas vård i enskilt hem, men eljest i barnhem. För dessa senare barn är således behandlingen likartad med den, som skall tillämpas på för samhällsvård omhändertagna. En sammanställning med avseende på vårdformen av alla omhändertagna barn finnes gjord i översikten (sid. 12). För skyddsuppfostran lämnas uppgifter om vårdformen för hela riket samt landsbygden och städerna i tab. 8 ävensom för de särskilda länen och de större städerna i tab. 7. Nedan angivas huvudprocent-siffror för olika vårdformer ej blott för skyddsuppfostran utan för jämförelses skull även för samhällsvård.

Fördelning efter vårdform, %

	Enskilt hem	Barnhem	Skyddshem	Annan anstalt	Summa
<i>Skyddsuppfostran.</i>					
Landsbygd	58·0	13·1	24·4	4·5	100·0
Städer	39·3	22·3	31·9	6·5	100·0
Hela riket	48·5	17·8	28·2	5·5	100·0
<i>Samhällsvård.</i>					
Landsbygd	82·9	6·3	—	10·8	100·0
Städer	64·8	20·9	—	14·3	100·0
Hela riket	75·9	11·9	—	12·2	100·0

På grund av ovan angivna föreskrifter kan man vänta, att antalet skyddshemselever skall vara något mindre än antalet för vanart omhändertagna. Detta är också fallet. Enligt tab. 7 och 6 voro nämligen skyddshemseleverna från landsbygden 710 och från städerna 965 och de för vanart omhändertagna 805, resp. 1 448. Att skillnaden är större i städerna förklaras nog av, att de mer än landskommunerna anlita »barnhem av skyddshems karaktär».

Behandlingen av gossar omhändertagna för skyddsuppfostran är rätt olika mot flickornas behandling. Se sista kolumnen i tab. H. De förra komma i större utsträckning in på skyddshem (1 101) än de senare (574). Av antalet för vanart omhändertagna utgöra skyddshemseleverna av båda könen dock ungefär lika stor andel (75·7 %, resp. 71·8 %). Detta innebär för flickornas del en betydligt ökad användning av skyddshemsvård, som under 1928 endast förekom i 63·6 % av vanartsfallen. Även om två nya skyddshem för flickor upprättats sedan den tiden, har ökningen av elevantalet överstigit platstillskottet, och mot 100 platser svara 105 manliga skyddshemselever, men hela 125 kvinnliga. — Vårdformen »annan anstalt» är den enda, som icke visar övertalighet för mankönet.

För varje särskild vårdform finnas i tab. H uppgifter om den procentuella åldersfördelningen för vardera könet. I stort sett äro barnhemmen de, där de yngre åldersklasserna mest överväga, men barnen i enskilda hem visa en

Tab. H. Skyddsuppfostran år 1931: fördelning efter vårdform, ålder och kön, relativa tal.

Vårdform	Gossar, födda åren				Flickor, födda åren				Gossar mot 10 flickor
	1925 —31	1915 —24	1914 o. tid.	Summa	1925 —31	1915 —24	1914 o. tid.	Summa	
<i>Landsbygd.</i>	%	%	%	%	%	%	%	%	
Enskilt hem	22·8	74·2	3·0	100	26·0	69·3	4·7	100	12
Barnhem	27·0	72·5	0·5	100	26·0	72·9	1·1	100	11
Skyddshem	0·4	75·2	24·4	100	—	46·6	53·4	100	24
<i>Städer.</i>									
Enskilt hem	13·0	71·6	15·4	100	19·7	65·0	15·3	100	16
Barnhem	17·7	72·0	10·3	100	20·2	60·2	19·6	100	11
Skyddshem	0·3	50·4	49·3	100	—	26·6	73·4	100	16
<i>Hela riket.</i>									
Enskilt hem	18·4	73·1	8·5	100	23·6	67·7	8·7	100	13
Barnhem	21·1	72·2	6·7	100	22·2	64·8	13·0	100	11
Skyddshem	0·4	61·7	37·9	100	—	33·8	66·2	100	19
Annan anstalt	16·8	75·1	8·1	100	9·7	58·4	31·9	100	10

ganska likartad fördelning med omkring 70 % barn i mellanåldrarna, 20 % yngre barn och resten i ålder över 16 år; detta gäller även de gossar, som vårdats i annan anstalt. Flickorna inom sistnämnda grupp visa en helt annan åldersfördelning med endast omkring $\frac{2}{3}$ i förstnämnda båda åldersgrupper och $\frac{1}{3}$ över 16 år. Huruvida någon avsevärd del av dessa större flickor äro intagna i de s. k. räddningshemmen, kan icke med säkerhet avgöras. Överhuvud höra gossarna, som förut nämnts, i särskilt hög grad till mellanåldrarna. Detta gäller även skyddshemseleverna, som naturligen nästan helt tillhöra de båda högre åldersklasserna, men äro så olika fördelade dem emellan, att av gossarna ungefär $\frac{2}{3}$ tillhöra mellan- och $\frac{1}{3}$ äldsta gruppen, men av flickorna endast $\frac{1}{3}$ den mellersta gruppen och $\frac{2}{3}$ den äldsta. — Den förut konstaterade lägre medelåldern för landsbygdens barn visar sig karakteristisk också för varje särskild vårdform.

Avvikelserna inom de skilda länen från den genomsnittliga fördelningen på olika vårdformer kunna tämligen lätt utläsas ur tab. 7.

Villkorlig utskrivning. Sådan åtgärd innebär omhändertaget barns återlämnande på prov till föräldrarna eller, för skyddshemselev, placering i annat enskilt hem (ev. i barnhem). Villkorlig utskrivning beslutas för skyddshemselev av hemmets styrelse och för annat barn av barnavårdsnämnden. Skyddshemselev står även därefter under tillsyn av hemmet, liksom annan villkorligt utskriven står under barnavårdsnämndens övervakning; den förre räknas i statistiken till skyddshemmet, ehuru han vistas utom detsamma, och den senare till vårdformen före den villkorliga utskrivningen.

Den äldre vanartslagen medgav utskrivning på prov endast av skyddshemselever. Beträffande sådana var och är fortfarande denna åtgärd regel. Enligt

statistiska uppgifter för åren 1908—1915¹ utskrevos under perioden från skyddshem 896 gossar och 129 flickor samt anställdes i tjänst eller yrke eller överlämnades till enskilda på prov 682 gossar och 64 flickor. Villkorlig utskrivning tillämpades sålunda i genomsnitt i 73 % av antalet utskrivningar, något mera vid skyddshemmen för gossar (»villkorliga utskrivningstalet» 76 %), mindre vid hemmen för flickor (50 %).

Med dessa kunna 1931 års uppgifter ej direkt jämföras, emedan de senare avse ej blott under året villkorligt utskrivna, utan även från föregående år kvarvarande sådana. Hela det uppgivna antalet utgör 611, varav 129 lands- och 482 stadsbarn. Under vissa förutsättningar motsvara dessa tal ett villkorligt utskrivningstal av omkring 35 %.² Det bör bemärkas, att de senare uppgifterna avse utom skyddshemselever även andra på prov utskrivna barn, vilket de äldre talen ej göra. Av de 611 voro omkring 380 skyddshemselever, vilket under samma förutsättningar betyder ett villkorligt utskrivningstal av 73 %, enligt skyddshemsinspektören ett något för lågt tal.³ För kontroll av detsamma ha genom inspektören uppgifter erhållits från skyddshemmen rörande dem som lämnat hemmen under år 1931 med fördelning på villkorligt utskrivna (304) och slutligt utskrivna utan föregående försökstid (59). Villkorliga utskrivningstalet utgör enligt denna källa 84 % för skyddshem. Det med hänsyn härtill korrigerade talet för hela gruppen skyddsuppfostran skulle bli omkring 42 %. För andra än skyddshemselever erhålles det låga talet av 18 % för riket, 25 % för städerna och blott 6 % för landsbygden. Städernas barnavårdsnämnder begagna sig vida mer av villkorlig utskrivning än landsbygdens. Orsaken till statistikens bristfällighet torde vara felande kännedom hos barnavårdsnämnderna om skyddshemmens åtgärder.

De villkorligt utskrivna äro, som av tab. 8 framgår, i allmänhet av högre ålder än flertalet, och uträknat på förut angivet sätt blir det villkorliga utskrivningstalet för den högsta åldersklassen över 90 %. Se även sid. 36. För kvinnliga skyddshemselever synes ifrågavarande åtgärd vanligare än för manliga (villkorligt utskrivningstal 93, resp. 79 %). Däremot framträder ingen sådan skillnad mellan könen för de barn inom gruppen skyddsuppfostran, som icke intagits på skyddshem.

För om s ä t t n i n g e n bland för skyddsuppfostran omhändertagna redogöres i en senare avdelning (sid. 38).

Samhällsvård.

Hela antalet barn. Avgränsningen mellan fattigvård och barnavård. Den form av barnavård, som i 1924 års lag benämnes samhällsvård, motsvarar i stort sett den fattigvård, som tidigare tilldelats barn utom föräldrahemmet. Flertalet av de barn, som tillhöra denna kategori, ha också till följd av nämnda

¹ Fattigvårdslagstiftningskommitténs betänkande, del IV: 2, s. 144—145. — ² Förutsättningarna äro: 1) en medelvårdtid av 5 år; detta är den ungefärliga vårdtiden för omhändertagna barn (sid. 39), 2) en medeltid för villkorlig utskrivning av 1 år. — ³ Om villkorliga utskrivningstiden är längre än 1 år, vilket synes sannolikt, erhålles än lägre tal, t. ex. vid 1½ år omkring 60 %.

lag överförts från fattigvården till barnavården. Under fattigvården kvarstå emellertid alltjämt i hemmet genom föräldrarna understödda barn, men därjämte också en stor mängd barn av den förstnämnda gruppen.

I 1928 års barnavårdsstatistik redogjordes för en verkställd jämförelse, kommun för kommun, av fattigvårdsstyrelsernas och barnavårdsnämndernas statistiska uppgifter vad beträffar barn utom föräldrahemmet. Det visade sig, att det vacklande bruket gällde huvudsakligen på sjukvårdens ställt vårdade barn och att av dessa de varaktigt omhändertagna (abnorma och kroniskt sjuka) i större utsträckning och de tillfälligt vårdade (akut sjuka) i mindre mån övertagits av barnavårdsnämnderna. Utvecklingen under tiden intill 1931 kan betecknas delvis som ett fortskridande på den inslagna vägen, delvis som en återgång: de varaktigt omhändertagna sjuka och abnorma höra nu övervägande under barnavårdsnämnd, men de tillfälligt omhändertagna sjuka stå i än mindre omfattning än 1928 under dess omvårdnad.¹ Dessa förhållanden måste givetvis beaktas vid jämförelser. Mindre roll spelar den grupp hos en skilda utackorderade barn, som alltjämt kvarstår i fattigvårdsstatistiken (år 1928 2 665, år 1931 2 019 barn, därav omkring hälften redovisade av Stockholm).

Tab. 9 är huvudtabellen beträffande samhällsvården, motsvarande den för skyddsuppfostran redogörande tab. 8. Hela antalet barn, som erhållit samhällsvård under redogörelseåret, utgjorde 33 358, sålunda sex gånger flera än de för skyddsuppfostran omhändertagna. På varje 10 000-tal av rikets invånare utgjorde de 54.1. Landsbygden redovisar 21 031 barn eller 50.9 på 10 000 invånare och städerna 12 327, motsvarande 60.6 på 10 000 personer. Högre frekvens i städerna är för övrigt även karakteristisk för fattigvården liksom för de barn, som omhändertagits för skyddsuppfostran.

År 1928 voro barnen 30 689, varav 18 357 lands- och 12 332 stadsbarn, motsvarande resp. 50.3, 44.1 och 63.5 på 10 000 invånare.

Göres en sammanställning av dessa barn och ovannämnda i fattigvårdsstatistiken redovisade för vartdera av de år, då barnavårdsstatistik förekommit, blir resultatet följande:

	Å r 1 9 2 8			Å r 1 9 3 1			Ökning el. minskning	
	Barna- vård	Fattig- vård ²	Summa	Barna- vård	Fattig- vård ²	Summa	Antal	%
Landsbygd	18 357	5 293	23 650	21 031	5 480	26 511	+ 2 861	+ 12.1
Städer	12 332	3 705	16 037	12 327	3 320	15 647	- 390	- 2.4
därav i Stockholm	2 775	1 899	4 674	2 632	1 725	4 357	- 317	- 6.8
Hela riket	30 689	8 998	39 687	33 358	8 800	42 158	+ 2 471	+ 6.2

Medelökningen per år för tiden 1928—1931 utgör 2.03 %. I städerna har dock barnantalet minskats, särskilt i huvudstaden. Samma tendenser voro rådande även 1928. Fattigvårdens andel av hela barnantalet har nedgått från omkring 23 till vid pass 21 %, utan större skillnad mellan landsbygd och städer, men i Stockholm är den icke mindre än 40 %.

¹ Se närmare Tidskrift för barnavård och ungdomsskydd, 1934, s. 47. — ² Utackorderade samt på fattigvårds- och sjukvårdsanstalter intagna barn. Talen innesluta vissa dubbelräkningar, dock högst 600 år 1928 och 660 år 1931.

Tab. I. Fall av samhällsvård på 10000 invånare samt procenten utom äktenskapet födda av för samhällsvård omhändertagna barn, år 1931, länsvis.

L ä n				L ä n			
Antal barn på 10000 invånare		Utom äkten- skapets födda %		Antal barn på 10 000 invånare		Utom äkten- skapets födda %	
Lands- bygd	Städer			Lands- bygd	Städer		
Stockholms stad	—	51·2	66·1	Älvsborgs län	28·2	55·1	51·4
Stockholms län	68·2	71·0	53·5	Skaraborgs >	24·5	50·7	55·1
Uppsala >	43·7	39·3	60·7	Värmlands >	46·3	73·5	53·2
Södermanlands >	55·0	62·7	57·4	Örebro >	62·3	50·5	61·5
Östergötlands >	56·2	53·2	56·5	Västmanlands >	60·5	75·2	64·2
därav i Norrköping	—	38·8	55·4	Kopparbergs >	55·1	53·8	53·8
Jönköpings län	22·2	47·0	58·9	Gävleborgs >	64·4	76·0	55·1
Kronobergs >	23·5	40·0	62·1	Västernorrlands >	91·0	62·2	64·4
Kalmar >	41·4	60·7	55·1	Jämtlands >	79·7	93·9	57·5
Gotlands >	34·1	100·0	60·9	Västerbottens >	65·0	46·3	46·3
Blekinge >	65·8	71·2	56·8	Norrbottnens >	78·2	106·7	48·4
Kristianstads >	34·1	57·2	67·0	Samtliga län år 1931	50·9	60·6	57·3
Malmöhus >	38·5	55·7	65·7				
därav i Malmö	—	54·7	61·6		54·1		
Hallands län	30·3	41·9	57·3	> > > 1928	44·1	63·5	56·8
Göteborgs o. Bohus >	39·4	81·9	49·0		50·3		
därav i Göteborg	—	84·8	47·5				

Såsom förut visats har gruppen skyddsuppfostran undergått en vida starkare ökning, omkring 5·4 % per år.

Mellan olika landsdelar framträda avsevärda olikheter, såsom tab. I uppvisar. Høgt antal fall av samhällsvård per 10 000 invånare utvisa särskilt norrlandslänen samt Stockholms och Blekinge län (maximum de norrbottniska städerna 106·7, Östersund 93·9, landsbygden i Västernorrlands län 91·0) ävensom Göteborgs och Bohus läns städer. Jönköpings, Kronobergs, Älvsborgs och Skaraborgs län utmärkas av mycket låg frekvens, i det förstnämnda länets landsbygd endast 22·2. Stockholms stads under medeltalet belägna frekvenstal skulle avsevärt ha stegrats, om de många fattigvårdsfallen medräknats.

De absoluta talen för varje län meddelas i tab. 2.

Fördelning efter kön, ålder och börd. En regelbundnare sammansättning av gruppen samhällsvård än av gruppen skyddsuppfostran kan väntas redan därför, att materialet är så mycket större, att tillfälligheternas spel mer utjämnas, men även av andra skäl. De psykologiska orsaker, som göra att t. ex. proportionen mellan könen inom gruppen skyddsuppfostran helt avviker från det normala, komma sålunda knappast i betraktande, när det gäller samhällsvård.

Gossöverskott råder, men dess storlek, 11·6 gossar mot 10 flickor, överstiger föga det överskott på gossar, som kännetecknar barnaåldrarna i allmänhet.¹ Även vid uppdelning efter ålder och äktenskaplig börd gäller i huvudsak det samma, såsom i berättelsen för år 1928 visats. En grupp avviker dock mera

¹ 10·4 enligt »Befolkningsrörelsen år 1931» (för åldrarna 0—5, 5—10 och 10—15 år).

Tab. J. Åldersfördelning för barn, som blivit föremål för samhällsvård, åren 1931 och 1928.

	Barn, födda åren						Summa	
	1931 ² (1928)		1925—1930 ² (1922—1927)		¹ 1915—1924 ^{1, 2} (1912—1921)		Antal	%
	Antal	%	Antal	%	Antal	%		
År 1931								
Landsbygd	345	1·7	6 230	29·6	14 456	68·7	21 031	100·0
Städer	406	3·3	3 874	31·4	8 047	65·3	12 327	100·0
Hela riket	751	2·2	10 104	30·3	22 503	67·5	33 358	100·0
År 1928	601	2·0	9 324	30·4	20 764	67·6	30 689	100·0

från de övriga, nämligen gruppen barn omhändertagna för »sjukdom m. m.» (förklaring, se nedan), där 13 gossar komma på varje tiotal flickor.

Även ålderssammansättningen inom gruppen samhällsvård avviker vida mindre från den normala än den, som kännetecknar gruppen skyddsuppfostran. Jämför tab. J med tab. G. Det vill med andra ord säga, att de yngre barnen äro mycket talrikare än i den sistnämnda gruppen. På 10 000 av medelfolkmängden i åldern 0—16 år komma omkring 200 (199·2)³ barn omhändertagna för samhällsvård. Fördelas dels gruppen samhällsvård och dels medelfolkmängden på årskullar, resp. grupper av sådana, bliva motsvarande åldersfrekvenstal för födda år 1931 164·9, åren 1925—1930 183·4 och åren 1915—1924 208·7 på 10 000 personer. Stegningen med stigande ålder är mindre framträdande här än inom gruppen skyddsuppfostran. Alla åldrar utvisa högre frekvens än 1928, mest dock de yngsta, under redogörelseåret födda, vilkas frekvenstal ökats med omkring 34 %.

Mellan landsbygd och städer råder ingen större skillnad, men den som finnes har något ökats sedan 1928. Av nedanstående tablå över medelåldern, beräknad på samma sätt som i fråga om skyddsuppfostran, framgår skillnaden liksom att de äktenskapliga barnen i genomsnitt äro äldre än de utom äktenskap födda, något som konstaterats även vid skyddsuppfostran, ehuru skillnaden där är mindre, och för fosterbarn. Rörande de antagliga orsakerna till sistnämnda skillnad hänvisas till sid. 11 och 43.

	Medelålder, år				
	Födda i äktenskap		Födda utom äktenskap		Samtliga
	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	
Landsbygd	9·80	9·80	8·50	8·21	8·98
Städer	9·16	9·22	8·29	8·09	8·62
Hela riket	9·56	9·59	8·43	8·17	8·85

¹ Till åldersklassen har här och i det följande räknats ett fåtal barn födda 1914 och tidigare (se tab. 5), vilka kvarstått som omhändertagna. — ² Avser 1928 års åldersfördelning. — ³ Beräkningssättet angives närmare i 1928 års berättelse. Se även noten på sid. 22.

Medelåldern, som avser mitten av år 1931, var för samtliga barn inom gruppen samhällsvård 8·8 år eller densamma som för år 1928. (För gruppen skyddsuppfostran har den visats vara 11·5 år och för fosterbarnen 6·9 år.)

Efterföljande tablå innehåller en jämförelse mellan barn, omhändertagna för samhällsvård, och samtliga levande födda i avseende på b ö r d e n.

	Utom äktenskap födda, %					
	S a m h ä l l s v å r d				Levande födda	
	Gossar födda åren		Flickor födda åren			Båda könen
	1925—31	1915—24	1925—31	1915—24	1921—1930	
Landsbygd	69·3	51·5	71·4	50·8	57·2	13·70
Städer	64·7	54·5	65·6	52·2	57·5	20·16
Hela riket	67·4	52·6	69·2	51·3	57·3	15·38

icke mindre än 57 % av barnen inom gruppen samhällsvård äro födda utom äktenskap. varför regeln, att denna grupp har en mera normal sammansättning än gruppen skyddsuppfostran (31 %), icke här har giltighet. Bland de levande födda är motsvarande procenttal endast 15. Den högre utomäktenskapligheten bland städernas nyfödda återspeglas knappast inom gruppen samhällsvård.

Den stora skillnaden mellan barn över och under skolåldern är endast en annan sida av den iakttagna betydligt lägre medelåldern hos de utomäktenskapliga barnen.

Vad sedan angår de särskilda orsaksgrupperna, finner man för dem följande procenttal:

	Utom äktenskap födda, %		
	29 § 1 mom. (nöd i hemmet)	29 § 2 mom. (sjukdom m. m.)	29 § 3 mom. (värnlöshet)
Landsbygd	56·9	23·2	65·3
Städer	62·0	26·7	63·3
Hela riket	59·1	24·7	64·8

Det kan sägas, att första och tredje momenten bilda en ganska enhetlig grupp med högt procenttal (60—65) utomäktenskapliga. Från den avviker fullständigt andra momentets grupp, som sammansattes av endast en fjärdedel utomäktenskapliga och resten äktenskapliga barn. Motsvarande procenttal för vardera könet särskilt utvisa ingen nämnvärd skillnad dem emellan. I följande avdelning skall den här framträdande klyvningen av materialet närmare skärskådas.

Procenttalet utomäktenskapliga inom olika landsdelar varierar icke så litet, efter vad tab. I visar. Synbarligen råder ett visst samband med utomäktenskapligheten bland nyfödda inom landsdelen.

Orsaken till omhändertagandet. Redan det föregående har visat, att sammansättningen av den grupp barn, där omhändertagandet grundats på 2 mom. av 29 §, är särskilt i avseende på bördens väsentligen en annan än sam-

mansättningen av de grupper, på vilka 1 och 3 mom. angivits tillämpade. Orsaken är det icke svårt att påvisa.

Första momentet omtalar omhändertagande av barn i föräldrahemmet, som är utsatt för nöd, utan att 22 § (skyddsuppfostran) är tillämplig (»nöd i hemmet»). Andra momentet avser barn som, i annat fall än i 22 § avses, till följd av sjukdom, vanförhet eller annan kroppslig eller andlig brist eller svaghet är i behov av särskild vård utom hemmet (»sjukdom m. m.»). Tredje momentet gäller barn, vars föräldrar avlidit eller övergivit barnet (»värnlöshet»).

Där behov av vård uppstått till följd av sjukdom eller abnormitet, kan man måhända säga, att barnets eget tillstånd i fysiskt eller psykiskt avseende är den grundläggande orsaken, ehuru ingripande, här som eljest, icke får ske, om behovet annorledes avhjälpes. Där nöd i hemmet eller barnets värnlöshet betingat behovet, spela tydligen barnets levnadsomständigheter den förnämsta rollen. Av dessa överväganden torde förklaring kunna hämtas till den fullständigt olika karaktären av gruppen »sjukdom m. m.» och övriga båda grupper. Den förra gruppen har sålunda i avseende på bördan en med det normala vida mer överensstämmande sammansättning än de övriga. »Nöd i hemmet» och »värnlöshet» äro de egentligen socialt betonade skälen till ingripande.

Gruppen »nöd i hemmet» omfattar största antalet barn eller rättare åtgärder, 16 750 eller 50·1 % av samtliga.¹ Denna orsak har i långt större utsträckning angivits av städernas barnavårdsnämnder, i 7 238 fall eller 58·5 %, än av landsbygdens, 9 512 eller 45·2 %. Desto flera äro landsbygdens fall av »värnlöshet», 9 363 eller 44·5 % av samtliga, i förhållande till de 3 405, utgörande 27·5 %, som städerna uppgiva. Det är icke lätt att avgöra, huruvida städernas högre frekvens, per invånare räknat (se tab. I), beror på en vidare utsträckning av hjälpverksamheten utöver det oundgängligen nödvändiga, som betingas av värnlöshet, eller om hemförhållandena där äro så mycket sämre än på landet. I vart fall kan skillnaden dock knappast häntyda på olika tolkning av begreppen, ty fördelningen på de olika orsakerna var även 1928 i det närmaste densamma.

Antalet fall i gruppen »sjukdom m. m.» är 3 903, därav på landsbygden 2 174 och i städerna 1 729. I procent av samtliga fall utgjorde de 11·7 för hela riket, 10·3 för landsbygden och 14·0 för städerna, vilket betyder en svag ökning för riket och landsbygden och en starkare (från 12·4 % år 1928) för städerna. Storleken av denna grupp beror emellertid på huruvida bestyret med hithörande barn verkligen handhäfts av barnavårdsnämnden eller skötts av fattigvårdsstyrelsen. Huru härmed förhåller sig, har angivits i början av kapitlet samhällsvård (sid. 27).

Uppgifter länsvis och för större städer rörande orsakerna till omhändertagandet meddelas i tab. 6.

Vårdformen. Barnavårdslagen ger tydligt uttryck åt den åsikten, att för icke vanartade eller sjuka barn familjevård i allmänhet är att föredraga fram-

¹ Två åtgärder i fråga om samma barn redovisas i 63 fall inom hela gruppen samhällsvård, därav 18 på landsbygden.

Tab. K. Samhällsvård år 1931: fördelning efter vårdform, ålder och kön, relativa tal.

Vårdform	I äkten skap						Utom äkten skap					
	Gossar födda åren			Flickor födda åren			Gossar födda åren			Flickor födda åren		
	1925 —31	1915 —24	Sum- ma	1925 —31	1915 —24	Sum- ma	1925 —31	1915 —24	Sum- ma	1925 —31	1915 —24	Sum- ma
<i>Landsbygd.</i>	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Enskilt hem	20·8	79·2	100	21·2	78·8	100	37·2	62·8	100	40·5	59·5	100
Barnhem	32·1	67·9	100	32·8	67·2	100	43·1	56·9	100	43·4	56·6	100
Ann anstalt	19·5	80·5	100	19·1	80·9	100	28·6	71·4	100	30·4	69·6	100
<i>Städer.</i>												
Enskilt hem	21·9	78·1	100	20·8	79·2	100	35·0	65·0	100	36·8	63·2	100
Barnhem	46·7	53·3	100	44·8	55·2	100	65·4	34·6	100	64·2	35·8	100
Ann anstalt	26·3	73·7	100	27·5	72·5	100	34·2	65·8	100	37·1	62·9	100
<i>Hela riket.</i>												
Enskilt hem	21·1	78·9	100	21·1	78·9	100	36·4	63·6	100	39·3	60·7	100
Barnhem	41·4	58·6	100	40·7	59·3	100	58·9	41·1	100	58·5	41·5	100
Ann anstalt	22·5	77·5	100	22·6	77·4	100	31·6	68·4	100	33·8	66·2	100

för anstaltsvård. Enligt lagen skall omhändertaget barn, som icke är sjukt eller vanartat, utackorderas i enskilt hem, och endast i undantagsfall eller tillfälligt må det intagas i barnhem. Sjuka eller abnorma barn böra givetvis i regel intagas på specialanstalter.

Fördelningen efter vårdform, som rör sig med antalet vårdfall och icke med nettoantalet barn, utvisar (se tab. 7), att det stora flertalet barn placerats i enskilt hem, nämligen 26 091 av totalantalet 34 367 eller 75·9 %. Av landsbygdens barn voro 17 546 eller 82·9 % och av städernas 8 545 eller 64·8 % överlämnade till enskilda. I barnhem voro 4 101 intagna (11·9 %), varav 1 337 tillhörde landet (6·3 %) och 2 764 städerna (20·9 %). Undantagas de i annan anstalt vårdade, 2 290 landsbarn (10·8 %) och 1 885 stadsbarn (14·3 %) eller tillsammans 4 175 (12·2 %), vilka i stort sett motsvara de för »sjukdom m. m.» omhändertagna, befinnes återstoden fördela sig på enskilt hem och barnhem sålunda, att av landsbygdens barn 92·9 % voro utackorderade och 7·1 % intagna i barnhem, medan för städernas barn motsvarande procenttal voro 75·6 och 24·4. I förhållande till år 1928 visa sistnämnda tal ingen nämnvärd förändring vad beträffar landsbarnen, men i fråga om stadsbarnen en förskjutning till förmån för barnhemmen, som då hyste 22·1 % av dem. Jämför gruppen skyddsuppfostran med dess delvis likartade utveckling (sid. 24).

För ålderssammansättningen vid olika vårdformer meddelas de absoluta talen i tab. 9 och procentsiffror efter tudelning ungefärligen vid skolålderns inträde i tab. K. De i barnhem intagna barnen äro avgjort yngst, i det omkring 40 % av de äktenkapliga och nära 60 % av de utomäktenkapliga befinna sig under skolåldern; skillnaden mellan dem och de utackorderade är störst bland

stadsbarnen. Av de hos enskilda utackorderade höra till den yngre gruppen blott vid pass 20 % av de i äktenskap födda och 35—40 % av de utom äktenskap födda. Bland de i annan anstalt vårdade märkas relativt många yngre bland städernas äktenskapliga och relativt få sådana bland landsbygdens utomäktenskapliga, under det att gruppen i övrigt väl överensstämmer med den största, de till enskilda överlämnade barnen.

Proportionen mellan könen visar endast för vårdformen »annan anstalt» någon nämnvärd avvikelse från genomsnittet; där är den nämligen 13 gossar mot 10 flickor. Samma värde erhöles även 1928.

En sammanställning av grupperna skyddsufffostran och samhällsvård i avseende på vårdformen har gjorts i översikten över barnavårdsnämndernas verksamhet (sid. 12).

Länssiffror rörande fördelningen efter vårdform meddelas i tab. 7. Med högt antal barn i enskilt hem framträda landskommunerna i Skaraborgs (93 %), Kristianstads och Malmöhus län samt städerna i Kalmar län, med lågt antal återigen städerna i Gävleborgs (47 %) och Örebro län jämte några av de nedannämnda. Barnhemsbarn förekomma särskilt talrikt i Gävleborgs län (landsbygden 14 %), på Stockholms läns landsbygd samt i Malmö och Göteborg (vardera 30 %), men saknas i Växjö och äro fåtäligen i Västerbottens län. Vård i annan anstalt är vanligast i Östergötlands läns städer (25 %). Antalet barn i barnhem beror naturligtvis av tillgången på närbelägna anstalter. Det kan därför förvåna, att ett av de härutinnan mest välförsedda länen, Västerbottens, har ovanligt få barnhemsbarn. Förklaringen synes vara, att in- tagning på dispensärbarnhemmen (denna typ ha länets samtliga tio barnhem) i regel försiggår utan omhändertagande genom barnavårdsnämnden. Vården vid länets barnhem är genomgående kostnadsfri.

Rörande omsättningen meddelas uppgifter för samtliga omhändertagna barn i följande avdelning.

Vårdkostnaderna för omhändertagna barn samt barnens omsättning och dödlighet.

Kommunernas sammanlagda kostnader. De uppgifter, som enligt det för barnavårdsstatistiken använda formuläret skola lämnas för varje särskilt barn angående kommunens kostnader, lämna ingen fullständig redovisning för barnavårdsnämndens utgifter. De äsyfta endast att angiva de direkta bruttokostnaderna för omhändertagna barns vård. För dylik kostnad redovisar den nämnd, som i första hand bestritt utgiften, vare sig denna sedermera ersatts från annat håll eller icke. Uppgift om till annan barnavårdsnämnd utgiven ersättning har sålunda icke begärts. I dessa avseenden råder full överensstämmelse med fattigvårdsstatistiken. Från denna, som redovisar icke kostnad utan »värde» av understödet, skiljer sig barnavårdsstatistiken dock däri, att icke så sällan kostnadsuppgift saknas av det skäl, att barnavårdsnämnden icke haft några utgifter (icke ens utlägg) för barn, som likväl om-

Tab. L. Kommunernas bruttokostnader, åren 1931 och 1928, kr.

	Vård- avgifter	Vård å kommun- nens egen anstalt	Andra kostnader	Summa	%
<i>Landsbygd.</i>					
Skyddsuppfostran	914 186	73 299	28 468	1 015 953	17·5
Samhällsvård	4 416 469	287 226	79 130	4 782 825	82·1
Både skyddsuppfostran och samhälls- vård m. m.	9 927	783	14 949	25 659	0·4
Summa år 1931	5 340 582	361 308	122 547	5 824 437	100·0
» » 1928	4 479 322	432 738	107 540	5 019 600	
<i>Städer.</i>					
Skyddsuppfostran	673 000	519 498	54 218	1 246 716	26·7
Samhällsvård	2 599 833	660 093	134 399	3 394 325	72·6
Både skyddsuppfostran och samhälls- vård m. m.	13 876	14 772	5 951	34 599	0·7
Summa år 1931	3 286 709	1 194 363	194 568	4 675 640	100·0
» » 1928	3 116 191	1 084 432	166 052	4 366 675	
<i>Hela riket.</i>					
Skyddsuppfostran	1 587 186	592 797	82 686	2 262 669	21·5
Samhällsvård	7 016 302	947 319	213 529	8 177 150	77·9
Både skyddsuppfostran och samhälls- vård m. m.	23 803	15 555	20 900	60 258	0·6
Summa för hela riket år 1931	8 627 291	1 555 671	317 115	10 500 077	100·0
» » » » 1928	7 595 513	1 517 170	273 592	9 386 275	

händertagits. Äldre utackorderade barn vårdas exempelvis ofta utan ersättning, och åtskilliga barnhem mottaga på grund av donationsbestämmelser eller andra föreskrifter barnen utan ersättning.

För skyddshemselever erhålles jämlikt kungl. kungörelse den 8 maj 1925 ersättning av landstingsmedel med 700 kr för år räknat eller det mindre belopp som betingas av erhållen ersättning av enskilda. För villkorligt utskrivnen elev minskas såväl skyddshemsavgiften, vars fulla belopp i regel utgör 1 000 kr per år, som ock landstingsbidraget. Inom vissa län har landstingets bidrag beträffande gossar utbetalats direkt till skyddshemmet för länet, och detta har haft till följd, att länets barnavårdsnämnder endast redovisat nettokostnaden, 300 kr.¹ Kostnaderna för vård på skyddshem i tab. 10 äro därför för dessa län icke jämförbara med uppgifterna för övriga län. För flickor och för de gossar, som intagits på skyddshemmet Hall, synes alltid bruttokostnaden ha erlagts.

Kommunernas sammanlagda kostnader för omhändertagna barns vård angivas i tab. 11, varjämte de viktigaste summorna meddelas i texttabellen L. Totalsumman för hela landet uppgår till 10¹/₂ miljoner kronor, varav 5·8 miljoner komma på landsbygden. Huvudparten, 8·6 milj. kr (82·2 %), utgöres av vårdavgifter, erlagda till enskilda eller till främmande anstalter, medan om-

¹ Södermanlands, Kronobergs, Kalmar, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus, Skaraborgs, Örebro och Norrbottens län.

Tab. M. Medelvårdavgift per månad, åren 1931 och 1928, kr.

Vårdform	Å r 1 9 3 1										Hela riket	År 1928
	Landsbygd, barn, födda åren					Städer, barn, födda åren						
	1931	1925—30	1915—24	1914 o. tid.	Samtliga	1931	1925—30	1915—24	1914 o. tid.	Samtliga		
<i>Skyddsuppfostran.</i>												
Enskilt hem	23	23	22	10	22	(40)	21	19	7	18	20	20
Barnhem	(32)	32	37	(43)	36	(67)	45	56	58	54	45	47
Skyddshem	—	(29)	65	63	65	—	(52)	88	57	69	67	69
Annan anstalt	—	28	36	34	35	—	49	55	47	53	44	38
Samtliga vårdformer	—	—	—	—	35	—	—	—	—	46	40	41
<i>Samhällsvård.</i>												
Enskilt hem	24	21	20	16	21	25	23	21	21	22	21	20
Barnhem	36	36	35	46	36	77	59	47	(79)	54	46	47
Annan anstalt	42	41	30	29	32	41	49	50	29	49	39	38
Samtliga vårdformer	—	—	—	—	22	—	—	—	—	30	25	24

Ann. Siffrorna inom parentes äro grundade på fåtaliga primäruppgifter (vardera mindre än 50 vårdmånader).

kring 1½ miljoner (14·8 %) utgöra kostnader för vård å kommunernas egna anstalter och resten 317 000 kr (3·0 %) kostnader för utrustning, resor, begravning o. d. I städerna kommer vida mera på egna anstalter (1·2 milj. kr eller 25·5 %) än fallet är på landsbygden (361 000 kr eller 6·2 %). Av sista kolumnen i tab. L framgår, att av hela kostnadssumman en dryg femtedel avser skyddsuppfostran samt att städerna använda mer än en fjärdedel av kostnaden till sådan vård, men landskommunerna endast vid pass en sjättedel.

Vid jämförelse med 1928 års kostnader, vilka i sammandrag återgivs i tab. L, finner man den totala kostnadsökningen vara 11·9 %.

Vårdavgift per månad. I tab. M uppgives medelvårdavgiften per månad för olika vårdformer och åldrar med särskiljande av skyddsuppfostran och samhällsvård. Tabellen kan i korthet kommenteras på följande sätt. Vårdavgiften per månad utgör vid skyddsuppfostran 35 kr på landet och 46 kr i städerna med medeltalet 40 kr för riket samt vid samhällsvård 22 kr på landet och 30 kr i städerna eller i genomsnitt 25 kr. Den dyrare vården i städerna faller i ögonen. Skillnaden beror dock uteslutande på att städernas anstaltsvård är betydligt dyrare än landskommunernas. Familjevården däremot ställer sig i avseende på gruppen samhällsvård ungefär lika för land och stad och inom gruppen skyddsuppfostran rent av billigare för städerna (18 kr mot 22). Den sistnämnda skillnaden står med sannolikhet i samband med den starkare frekvensen av villkorlig utskrivning i städerna, omtalad på sid. 26. Förhållandet framträder tydligare, när här nedan fördelningen efter ålder tages i betraktande.

Av tabellen framgår vidare, att det icke har någon egentlig betydelse för

vårdkostnaden, huruvida barnavårdsnämndens ingripande grundat sig på 22 § (skyddsuppfostran) eller 29 § (samhällsvård), när vården varit av samma slag. Endast vid »annan anstalt» finnes en obetydlig merkostnad för skyddsuppfostran. Den stora skillnaden mellan vad barnavårdsnämnden i medeltal får utbetala för ett »skyddsuppfostrat» barn och ett »samhällsvårdat» beror av den höga vårdavgiften till skyddshemmen.

I fråga om hos enskilda utackorderade barn är sambandet mellan vårdkostnad och ålder tydligt: med stigande ålder blir vårdavgiften lägre. Sålunda äro medeltalen för landsbarn i åldersklasserna 1931, 1925—1930, 1915—1924 samt 1914 och tidigare i tur och ordning följande: för skyddsuppfostran 23, 23, 22 och 10 kr samt för samhällsvård 24, 21, 20 och 16 kr per månad. Med stadsbarnen förhåller det sig på liknande sätt. Som redan antytts, äro stadsbarnen inom gruppen skyddsuppfostran utackorderade mot en smula lägre avgift än motsvarande grupp landsbarn, och det gäller också för varje särskild åldersklass.

Det starka fall i vårdavgiften, som kännetecknar den högsta åldersklassen, födda 1914 och tidigare, i förhållande till de yngre, har sin särskilda förklaring. Hit äro nämligen räknade större delen av de villkorligt utskrivna barn, för vilka förut redogjorts (sid. 25—26). Då ingen vårdavgift utgår för barn, som villkorligt utskrivits från enskilt hem, måste detta inverka starkt sänkande på medelbeloppet, som också blott utgör 10 kr för landsbarn och 7 kr för stadsbarn per månad räknat. Hela antalet villkorligt utskrivna av födda 1914 och tidigare utgjorde 410 eller 36 % av åldersklassen, varav 341 (42 %) tillhörde städerna; i detta antal ingå emellertid även skyddshemselever. De villkorligt utskrivna inom närmast yngre åldersklass, sammanlagt 177, kommo ej upp till mer än 5 % av hela åldersklassen, varför heller ingen inverkan på medelvårdavgiften kan förmärkas där.

Inom grupperna av på anstalt vårdade barn synes vårdkostnaden icke lika tydligt bero av åldern. Dessa grupper sammansättas dock i sin tur av två i kostnadshänseende skilda, nämligen sådana barn, som vårdas på den redovisade kommunens egen anstalt, och barn intagna i främmande anstalter. För den förra gruppen avser uppgiften kommunens beräknade vårdkostnad, för den senare anges den erlagda avgiften. Detta medför, såsom i tab. N visas, genomgående en betydlig merkostnad för gruppen på kommunernas egna anstalter intagna. I fråga om barnhemmen är skillnaden mycket stor, särskilt för stadsbarnen, som draga mer än dubbla kostnaden, när de vårdas i egna anstalter (78 kr), emot vad utgiften blir, om de överlämnas till främmande sådana (33 kr). Beträffande skyddshemmen förtryckes jämförelsen av den delvis tillämpade netto redovisningen, och verkliga skillnaden mellan vårdkostnaden å egna anstalter (100 kr) och den till främmande skyddshem erlagda vårdavgiften (51 kr) är mindre än den synes. »Andra anstalter» förete beträffande städerna likaledes en vid klyfta mellan »egna» och främmande med en medelvårdkostnad av respektive 94 och 47 kr per månad, medan i fråga om landskommunerna skillnaden är måttlig (39 mot 30 kr).

Tab. N. Medelvårdkostnad per månad i kommunernas egna och andra anstalter (skyddsuppföstran och samhällsvård), åren 1931 och 1928, kr.

		Å r 1 9 3 1				Samt- liga	År 1928
		B a r n, f ö d d a å r e n			1931		
		1925—30	1915—24	1914 o. tid.			
<i>Landsbygd.</i>							
Barnhem	{ Kommunernas egna	(54)	51	49	(42)	49	51
	{ Främmande	31	26	23	47	25	25
Andra anstalter {	Kommunernas egna	49	42	37	(37)	39	38
	Främmande	35	39	29	29	30	29
<i>Städer.</i>							
Barnhem	{ Kommunernas egna	85	84	74	72	78	76
	{ Främmande	58	31	32	51	33	30
Skyddshem . . .	{ Kommunernas egna	—	—	121	86	100	83
	{ Främmande	—	(50)	67	40	51	66
Andra anstalter {	Kommunernas egna	(36)	(28)	99	(48)	94	53
	Främmande	40	47	47	35	47	45

Anm. Talen inom parentes äro grundade på ett litet primärmaterial (mindre än 50 vårdmånader).

Inga andra större förändringar ha inträffat sedan år 1928 (för samtliga åldrar) än följande, som äro begränsade till städerna: för egna skyddshem och egna »andra anstalter» har vårdkostnaden per månad starkt ökats, men för främmande skyddshem har avgiften nedgått väsentligt. Här torde för övrigt endast i ringa mån vara fråga om verkliga förändringar. Ökningarna beträffande egna anstalter bero i stället mest på att noggrannare kostnadsuppgifter begärts för år 1931 än förut. Nedgången i fråga om främmande skyddshem är möjligen att hänföra till ökad användning av den villkorliga utskrivningen på senare år.

Den starka kostnadsminskningen för högsta åldersklassen skyddshemselever i såväl egna som främmande anstalter är uppenbarligen betingad av villkorlig utskrivning, som ju även här medför om ej kostnadsfri, så dock starkt förbilligad vård. Återgår man till tab. M, finner man, att landskommunerna visa föga motsvarighet till denna minskning. Då någon anledning ej finnes, varför skyddshemmen mindre ofta skulle villkorligt utskriva elever från landsbygden, måste förhållandet tillskrivas nettoredovisningens ojämna inverkan.

Den månatliga medelvårdkostnaden inom olika län varierar i stort sett på samma sätt som vårdavgiften för fosterbarn (tab. 12), men är i allmänhet lägre än denna, i synnerhet i dyrorter såsom Stockholm, Göteborg och Malmö jämte angränsande län. Förhållandet är uppenbarligen ett uttryck för benägenheten att utackordera barnen på billigare ort än hemorten. För övrigt hänvisas till en allmän jämförelse mellan vårdavgifterna för omhändertagna barn och fosterbarn uti översikten över barnavårdsnämndernas verksamhet (sid. 12).

Kostnader för icke omhändertagna barn. I tab. 11 förekomma jämväl vissa obetydliga kostnader för »ej omhändertagna barn», uppgående till 14 290 kr för hela riket. Av dessa kostnader komma endast 592 kr på städerna. Häre ingå dels kostnader för barn, som blivit föremål allenast för förebyggande åtgärder, dels och huvudsakligen kostnader för *u n d e r s t ö d*, som av enstaka barnavårdsnämnder utlämnats till icke omhändertagna, utan hos modern eller av fosterföräldrar vårdade barn. Då antalet här berörda barn var 153, kommer på vart och ett en medelkostnad för år 1931 av omkring 93 kr. Att städerna representeras av ett så litet tal, torde bero på att deras motsvarande fall i regel handlagts av fattigvårdsstyrelsen.

Omsättning, medelvårdtid och dödlighet. Förhållandet mellan nytillkomna och från föregående år kvarvarande är naturligtvis beroende av åldern, såsom följande sammanställning visar:

	L a n d s b y g d			S t ä d e r			
	1) Kvarvar. fr. 1930	2) Ny- tillkomna	2) i % av 1)	3) Kvarvar. fr. 1930	4) Ny- tillkomna	4) i % av 3)	
<i>Skyddsuppfostran.</i>							
Gossar födda	1925—31 . . .	185	89	48.1	101	44	43.6
	1915—24 . . .	1 020	200	19.6	822	185	22.5
	1914 o. tid. . .	147	9	6.1	407	20	4.9
Flickor födda	1925—31 . . .	170	78	45.9	96	48	50.0
	1915—24 . . .	652	127	19.5	447	122	27.3
	1914 o. tid. . .	142	17	12.0	340	49	14.4
	Samtliga	2 316	520	22.5	2 213	468	21.1
<i>Samhällsvård.</i>							
Födda 1925—31	4 448	2 123	47.7	2 504	1 757	70.2	
» 1915—24	12 383	2 051	16.6	6 776	1 254	18.5	
	Samtliga	16 831	4 174	24.8	9 280	3 011	32.4

Under föregående redogörelseår var procentalet omkring 27 för såväl skyddsuppfostran som samhällsvård och för både landskommuner och städer. Numera är talet betydligt lägre för skyddsuppfostran, vilket kan förebåda en minskad användning av dylik vård, som dock under tiden mellan 1928 och 1931 blivit alltmera tillämpad (sid. 19). Man fäster sig här vid det relativt höga antalet nykomna flickor i den högsta åldersklassen. För samhällsvården kännetecknas talet av svag tillbakagång på landsbygden och stark ökning i städerna. Ökningen gäller så gott som helt barnen under skolåldern i städerna med ett procenttal av 70.2 (1928 42.7). Det vill sålunda synas, som om det stillastående av gruppen samhällsvård, som för städernas del konstaterats på sid. 27, under själva redogörelseåret förbytts i en våldsamt stegring, koncentrerad till de yngre barnen. Då samtidigt fattigvårdens understödsverksamhet visar en av lågkonjunkturen föranledd häftig uppgång, torde man kunna tillskriva samhällsvårdens ökning samma orsak.

Följande omsättningssiffror avse både skyddsuppfostran och samhällsvård eller samtliga omhändertagna barn (se tab. 7):

	Från föreg. år kvarvarande	Nyttill- komna	Avlidna	Avgångna	Till nästa år kvarvarande	Ökning under året	
						Antal	%
Landsbygd . . .	19 121	4 687	111	3 433	20 264	1 143	5·98
Städer	11 440	3 475	78	2 963	11 874	434	3·79
Hela riket . . .	30 561	8 162	189	6 396	32 138	1 577	5·16

Ökningen under året, 5·16 %, är i det närmaste lika stor som den sammanlagda ökningen från slutet av år 1928 intill 1931 års början, vilken utgör 5·58 %. Den långsammare tillväxten i städerna gör, att städernas högre och landsbygdens lägre antal barn per 10 000 invånare (för samtliga omhändertagna 73·6 resp. 57·8) sträva att närma sig varandra.

Man får ett noggrannare uttryck för den belastning på det allmänna, som de omhändertagna barnen kunna sägas utgöra, genom att angiva förhållandet mellan sammanlagda antalet fulla vårdår (20 322 för landsbygden, 11 872 för städerna och 32 194 för riket; jfr tab. 10) och folkmängden och erhåller då talen 4·9, 5·8 och 5·2 för respektive landsbygden, städerna och hela riket, allt per 1 000 invånare. På detta sätt uträknade bliva lands- och stadskommunernas tal åtskilligt mera lika, i det att överskottet för de senare reduceras till 18·6 % emot 27·3 %, då antalet barn lägges till grund för beräkningen.

Förklaringen härtill måste vara en starkare omsättning bland städernas barn, som gör att medelvårdtiden för dem är lägre än landsbarnens. Medelvårdtiden erhålles genom division av medelantalet barn med de under året avgångna (och avlidna) barnens antal. Den utgör för landsbygden omkring 5·6 år, för städerna 3·8 år och för hela riket 4·8 år. Till jämförelse må nämnas, att fosterbarnen i städerna ha en medelvårdtid av endast omkring 2 år (sid. 49).

Länsvis betraktat har antalet omhändertagna barn under år 1931 ökat på landsbygden mest i Värmlands (17 %) och Kronobergs län samt i städerna mest i Hallands (11 %), Blekinge och Norrbottens län. Minskning har icke inträffat för landsbygden i något län, men bland städer med nedgång i antalet omhändertagna barn märkas Östersund (8 %) och Norrköping.

Antalet avlidna utgjorde bland omhändertagna barn 189, därav 111 tillhörande landsbygden och 78 städerna. Dödligheten visar en väsentlig förbättring sedan år 1928. Den utgör nämligen, beräknad på 1 000 vårdår, för landet i dess helhet 5·87 emot 6·73 år 1928, för landsbygden 5·46 emot 6·61 och för städerna 6·57 emot 6·91 förra redogörelseåret. En jämförelse med fosterbarnsgruppen visar en högre dödlighet för omhändertagna barn, men skillnaden kan icke bestämmas, då fosterbarnens dödstal, 2·7 ‰, beräknats på antalet barn och icke antalet vårdår. Om de omhändertagna barnens dödlighet beräknas på samma sätt, blir emellertid talet 4·87 ‰.

IV. Fosterbarn under barnavårdsnämndernas tillsyn.

Uppgiftsmaterialet. Den gren av barnavårdsnämndernas verksamhet, som avser tillsyn över fosterbarnsvården, regleras genom bestämmelserna i 7 kap. av 1924 års lag. Tillsynen utövades före lagens tillkomst av fosterbarnsnämnden eller, där sådan ej fanns, av hälsovårds-, resp. kommunalnämnden. Vid överflyttningen av detta bestyr till barnavårdsnämnden vidgades fosterbarnsbegreppet till att omfatta barn upp till och med femton års ålder (under sexton år) från att förut hava omfattat endast barn i ålder under sju år. Höjningen av åldersgränsen skulle dock ske successivt på det sätt, att barn födda före år 1919, som enligt den nya lagen voro fosterbarn, icke skulle stå under tillsyn annat än i de särskilda fall, då nämnden ansett detta nödigt och fattat beslut därom.

I verkligheten har det varit tämligen vanligt, i synnerhet på landsbygden, att tillsynen omfattat även nämnda äldre barn. Redovisningen av åldersgruppen med födelseåren 1915—1918 har till följd härav blivit ojämn. Under rubriken »fördelning efter börd och ålder» redogöres närmare härför.

Genom den föreliggande statistiken erhålles icke fullständig kännedom om antalet barn i landet, som »mot ersättning fostras hos annan än föräldrarna eller särskilt förordnad förmyndare, vilken har vårdnaden om barnet», eller som äro intagna i barnhem, utan att ersättning utgår, det vill säga om antalet fosterbarn i vidsträckt bemärkelse enligt 49 § 1 mom. barnavårdslagen (varunder alla fosterbarn med få undantag inrymmas).

Förteckningarna över fosterbarn, på vilka statistiken är grundad, skola nämligen icke upptaga »nämndernas egna» (omhändertagna) barn, vilka vistas inom kommunen. Har barnavårdsnämnden i kommunen A omhändertagit ett barn och utackorderat barnet i B kommun, så är det fosterbarn enligt lagen och redovisas såsom sådant av B kommuns barnavårdsnämnd, men placeras barnet i fosterhem eller barnhem i A kommun, så är det visserligen *f o r m e l l t* även då fosterbarn, men tillsynsbestämmelserna i fosterbarnskapitlet äga icke tillämpning och barnet blir icke redovisat i den avdelning av förteckning och statistisk redogörelse, som avser fosterbarn.

Antalet fosterbarn i vidsträckt bemärkelse har sammanställts i sista kolumnen av tab. 3 (landsbygden) ävensom i den översikt över barnavårdsnämndernas verksamhet, som finnes i början av berättelsen. I detta kapitel är däremot blott fråga om fosterbarn i inskränkt mening, »fosterbarn under tillsyn».

Det bör än en gång betonas, att i fosterbarnsstatistiken barnet räknas till den kommun, där det vistas, medan det omhändertagna barnet hänföres till den ort, där det omhändertagits.

Fortfarande torde liksom 1928 anmälningarna av mottagna fosterbarn på många håll vara ofullständiga, ehuru en viss förbättring kan spåras; se sid. 49. I fråga om barnhemmen ha för år 1931 lämnats fullständiga uppgifter, dock i en del fall först efter anmaning.

Stockholms och Malmö barnavårdsnämnder ha erhållit tillstånd att jämlikt 60 § 1 mom. själva utöva tillsyn över de barn, som av dem överlämnats till fosterhem eller barnhem *utom* den egna kommunen. Dylikt tillstånd har också allmänna barnhuset fått beträffande samtliga av stiftelsen omhändertagna barn (60 § 2 mom.). De nu nämnda barnen äro ej underkastade tillsyn av vistelsekommunernas barnavårdsnämnder. De tre myndigheterna lämna i stället särskilda statistiska uppgifter för ifrågavarande barn, vilka i vederbörande tabeller betecknas såsom »från lokal tillsyn undantagna barn».¹

Lagen giver ock barnavårdsanstalt möjlighet att vinna befrielse från tillsyn och anmälningsskyldighet (60 § 3 mom.). Sådan befrielse, som beviljas av länsstyrelse, gällde vid 1931 års slut för 15 barnhem i sju olika län. Genom befrielsen upphöra barnen i sagda barnhem också att vara föremål för statistisk bearbetning. För ett barnhem meddelades befrielsen under redogörelseåret, varför dess barn (42) för en del av året ingå i statistiken.

En och annan av uppgiftslämnarna torde haft svårt att skilja på avd. 1 (omhändertagna m. fl. barn) och avd. 2 (fosterbarn). Härav härrör en viss osäkerhet.

Hela antalet fosterbarn. Vårdformen. Materialet upptager i sitt bearbetade skick, som framgår av tab. 12, 13 och 14, ett sammanlagt antal barn av 31 517. År 1928 var fosterbarnens antal 29 562. Medelökningen per år blir 2·15 %. Ökningen är emellertid helt och hållet skenbar och beror på den omtalade vidgningen av åldersgränserna. Se åldersfördelningen nedan. På landsbygden kommo 22 644 och på städerna 8 873 fosterbarn. Proportionen blir 71·8 % på landsbygden och 28·2 i städerna eller i det närmaste densamma som år 1928.

Den vida övervägande delen av fosterbarnsbeståndet vårdades i fosterhem, nämligen 26 530 eller 84·1 % av samtliga. I barnhem voro 4 951 intagna, representerande 15·7 % av hela antalet. Den lilla återstoden, 70 barn, voro intagna i annan anstalt; se not här nedan. Summan av de tre grupperna uppgår till 31 551 och överstiger således hela antalet fosterbarn med 34, vilken siffra därför betecknar antalet barn vårdade såväl i fosterhem som i barnhem eller annan anstalt. Barnhemmens andel har ökat; den utgjorde nämligen år 1928 endast 13·6 %.

Fördelningen på landsbygd och städer ställer sig helt olika för barn i fosterhem och barn i barnhem. Av de förra vistades 19 589 på landsbygden (73·8 %),

¹ Bland ifrågavarande barn ingå dels ett antal barn födda före år 1919, dels vissa andra å »annan» anstalt vårdade barn, vilka, därest de varit underställda lokal tillsyn, icke skulle ha redovisats såsom fosterbarn.

varför de fördela sig på land och stad ungefär som barnen inom hela befolkningen. Barnen i barnhem (jämte andra anstalter) befunno sig däremot till ett antal av 3 068 på landsbygden (61·1 %), och i städerna bodde alltså 1 953 eller 38·9 %. Detta förhållande är naturligtvis en följd av barnhemmens allmänna förekomst i städerna; se kapitlet om barnavårdsanstalter. Men det bör bemärkas, att även barnhemmens barn till övervägande del vistas på landsbygden, och detta i högre grad 1931 än 1928, då på landsbygden kommo 56·5 %.

Antalet från lokal tillsyn undantagna barn har nedgått från 3 806 år 1928 till 2 852 år 1931. Det är barnhusbarnens successiva utgång, som förklarar huvudparten av minskningen.

Vill man undersöka antalet fosterbarn per invånare i olika delar av landet, så får man ett uttryck för benägenheten att taga fosterbarn hos befolkningen i dessa landsdelar. Sådana frekvenstal böra emellertid avse »fosterbarnen i vidsträckt bemärkelse». De framläggas för varje län och för vissa andra områden i tab. C och D, tillhörande översikten över barnavårdsnämndernas verksamhet. Motsvarande tal för enbart »fosterbarnen under tillsyn» lämnas för landskommunerna i tab. C, men kunna för övrigt lätt uträknas på grundval av uppgifter i tab. 2 och 3.

Fördelning efter börd och ålder. Dödlighet. I tab. 13 lämnas redogörelse för fosterbarnens fördelning dels efter ålder, dels på inom och utom äktenskap födda.

De utomäktenskapliga barnen utgöra, som var att vänta, det stora flertalet, 24 123 barn eller 76·5 % av hela antalet. Särskiljas de barn, som vårdas i fosterhem, blir övervikten för de utomäktenskapliga än större eller 82·6 % (21 904 barn). De i barnhem och andra anstalter vårdade äro fördelade sålunda, att 2 777 eller 55·3 % äro födda i äktenskap och 2 244 utom äktenskap. Tab. O innehåller bland annat en mera detaljerad procentuell fördelning efter börd. En olikhet mellan städer och landsbygd framgår därav, nämligen den, att övervikten för utom äktenskap födda är större inom städerna än på landsbygden.

Vid jämförelse med 1928 framträder klart en stegring av de äktenskapliga barnens andel från 20·5 % till 23·5 % av hela antalet. Denna förändring är icke så stor beträffande barn i fosterhem (från 16·3 till 17·4 %), som i fråga om barnhemmens barn, bland vilka numera de äktenskapliga barnen äro i majoritet (55·3 % mot 46·6 % år 1928). Såsom en viktig orsak till förändringen måste grundandet av de nya dispensärbarnhemmen betraktas. Enligt tab. B har antalet vårdplatser av dylik art under mellantiden ökat med omkring 240. Förklaringen är dock icke tillräcklig, ty på landsbygden har också absolut taget en minskning ägt rum av antalet i barnhem intagna barn, födda utom äktenskap, nämligen från omkring 1 200 år 1928 till 1 085 år 1931. Härpå synes utgallringen av olämpliga spädbarnshem, omtalad på sid. 5—6, ha inverkat.

Medelåldern, som i tab. O beräknats under antagande, att barnens födelsedata fördela sig jämnt inom varje åldersklass, har över lag stigit med mer

Tab. O. Fosterbarnens fördelning efter börd samt medelålder, åren 1928 och 1931.

	Å r 1 9 3 1									Å r 1928		
	Landsbygd			Städer			Hela riket			Foster- hem	Barn- hem ¹	Samt- liga
	Foster- hem	Barn- hem ¹	Samt- liga	Foster- hem	Barn- hem ¹	Samt- liga	Foster- hem	Barn- hem ¹	Samt- liga			
<i>Fördelning efter börd.</i>												
I äktenskap . . .	18.9	64.6	25.1	13.2	40.7	19.2	17.4	55.3	23.5	16.3	46.6	20.5
Utom » » . . .	81.1	35.4	74.9	86.8	59.3	80.8	82.6	44.7	76.5	83.7	53.4	79.5
Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
<i>Medelålder, år.</i>												
I äktenskap . . .	8.82	7.79	8.46	6.93	6.10	6.54	8.45	7.31	8.02	7.79	6.69	7.44
Utom » » . . .	6.98	6.28	6.93	5.99	3.89	5.58	6.71	4.79	6.53	6.16	3.99	5.96
Samtliga	7.33	7.25	7.31	6.11	4.49	5.76	7.01	6.18	6.88	6.43	5.24	6.26

än $\frac{1}{2}$ år och utgjorde för samtliga barn 6.88 år emot 6.26 år 1928. För barnen i fosterhem var den 7.01 år (6.43) och för barnhemsbarnen 6.18 (5.24) år. Siffrorna för landsbygden, 7.31 år, och för städerna, 5.76 år, kunna ej direkt jämföras med dem, som förekomma i 1928 års berättelse, då det året gruppen från lokal tillsyn undantagna barn ej kunde fördelas på landsbygd och städer i kombination med ålder. Höjningen av medelåldern för barn i barnhem på landsbygden är emellertid icke mindre än 2 år och har säkerligen att göra med nedläggandet av vissa spädbarnshem. För barn födda i äktenskap blir medelåldern 8.02 år och för barn födda utom äktenskap 6.53 år.

Samma försteg i fråga om medelåldern, som år 1928 konstaterades för landsbarn i förhållande till stadsbarn, för barn i fosterhem jämfört med barn i barnhem och för äktenskapliga barn gentemot utomäktenskapliga, gälla således också för 1931 års fosterbarn, och, liksom 1928 med ett undantag var fallet, gäller regeln därjämte för alla undergrupper i tab. O.

Till den allmänna höjningen av medelåldern kunna två orsaker antagas. Den ena är den automatiska höjning, som måste följa av övergångsbestämmelsen om undantagande från tillsyn av barn födda före 1919, även med den olika tillämpning som denna bestämmelse fått. *Avgången* på grund av överårighet blir därigenom ringa, så länge fosterbarnsbeståndets äldsta fullständiga årsklass icke uppnått 16 års ålder. Denna orsak är sålunda tillfällig och upphör att verka med år 1934. Den andra orsaken är nativitetens nedgång, som i regel minskar varje ny årskulls storlek under den föregående.

Till de i stort sett konstanta differenserna mellan olika fosterbarnsgrupper är det däremot svårare att finna förklaring. Beträffande sambandet mellan medelålder och börd kan dock hänvisas dels till de utomäktenskapliga årskullarnas starkare minskning än de äktenskapligas genom å ena sidan legitimering, å den andra en betydlig överdödlighet, vilken synes bestå inemot

¹ Jämte andra anstalter.

Tab. P. Antal fosterbarn i och utom äktenskap år 1931 jämte deras åldersfördelning i procent.

	Födda i äktenskap						Födda utom äktenskap					
	Ab- solu- ta tal	Därav i %, födda åren					Ab- solu- ta tal	Därav i %, födda åren				
		1931	1925- 1930	1919- 1924	1915- 1918	Sum- ma		1931	1925- 1930	1919- 1924	1915- 1918	Sum- ma
<i>Landsbygd.</i>												
Fosterhem	3 710	1·2	25·2	54·6	19·0	100	15 879	3·6	44·2	42·7	9·5	100
Barnhem o. a. anstalt . .	1 983	2·0	32·9	53·2	10·9	100	1 085	9·7	48·7	29·2	12·4	100
<i>Städer.</i>												
Fosterhem	916	2·8	43·7	47·2	6·3	100	6 025	5·2	53·3	38·0	3·5	100
Barnhem o. a. anstalt . .	794	15·4	38·8	38·0	7·8	100	1 159	32·5	51·9	13·9	1·7	100
<i>Hela riket.</i>												
Fosterhem	4 626	1·5	28·9	53·1	16·5	100	21 904	4·0	46·7	41·5	7·8	100
Barnhem o. a. anstalt . .	2 777	6·5	34·6	48·9	10·0	100	2 244	21·4	50·4	21·3	6·9	100

5-årsåldern,¹ dels ock till sannolikheten av, att de äktenskapliga barnen först vid ett sammanträffande av flera olyckliga omständigheter komma i den ställning, att de måste överlämnas till vård hos andra än föräldrarna, och att deras »ingångsålder» följaktligen i regel är högre än de utom äktenskap födda barnens.

Tab. P innehåller dels absoluta tal rörande de i tab. O förekommande fosterbarnsgrupperna, dels ock för var och en av grupperna den procentiska fördelningen på olika åldersklasser.

Medelstyrkan av en ettårsklass var för de under lokal tillsyn ställda barnen (de andra kunde 1928 ej fullständigt fördelas efter ålder) följande inom resp. åldersklasser, av vilka de två för vardera året sist angivna ej motsvara varandra:

Åldersklass	Å r 1 9 2 8		Åldersklass	Å r 1 9 3 1	
	Antal årsklasser	Antal barn pr årsklass		Antal årsklasser	Antal barn pr årsklass
1928	1	1 972	1931	1	1 589
1922—1927	6	2 402	1925—1930	6	2 177
1919—1921	3	2 178	1919—1924	6	2 069
(1912—1918	7	405)	(1915—1918	4	400)
1919—1928	10	2 292	1919—1931	13	2 082

De yngre åldersklasserna äro som synes vida svagare besatta 1931 än 1928, vilket gör, att en nedgång av fosterbarnsantalet kan väntas. Vid beräkning av medelstyrkan per årsklass för samtliga ha de barn, som äro födda före 1919, undantagits. Dessa barn ingå nämligen av skäl, som förut angivits, endast till en del i primärmaterialet, en del, som att döma av talen ovan såväl 1928 som 1931 synes utgöra omkring 20 %.

Då nu medelstyrkan per årsklass för samtliga reducerats från 2 292 till

¹ Se Sveriges officiella statistik, Befolkningsrörelsen, årg. 1931, s. 26*, samt Statistiska meddelanden, ser. A, band 1: 5 (Utom äktenskapet födda barn II), s. 74.

2 082, har man redan nu att konstatera en nedgång av antalet fosterbarn med omkring 9 %, vilken dolts genom den uppskjutna avgången av överåriga barn, så att skenbart den förut angivna ökningen med 2.15 % per år framträtt.

I tab. 12 ingå uppgifter för varje län om antalet fosterbarn födda utom äktenskap med fördelning på landsbygd och städer samt på fosterhem och barnhem (jämte andra anstalter). Åldersfördelningen angives däremot icke för de särskilda länen, men uppgifter därom finnas tillgängliga i statistiska centralbyrån. Berättelsen för år 1928 innehåller procentsiffror för varje län i tab. Å (sid. 61).

Antalet under år 1931 avlidna fosterbarn utgjorde 85, vilket motsvarar 2.7 på 1 000. Promilletal uträknade för särskilda ålders- och andra grupper måste med så låga absoluta tal bliva osäkra, även om dödsfallsuppgifterna icke äro behäftade med större fel. De kunna därför knappast läggas till grund för några säkra slutsatser rörande dödligheten inom olika kategorier av fosterbarn. Så mycket bör emellertid sägas, att dödligheten synes något högre bland städernas barn, 3.4 avlidna eller 3.8 på 1 000, än bland landsbygdens, 5.1 döda, motsvarande 2.3 på 1 000, samt att denna stadsbarnens överdödlighet är begränsad till äktenskapliga barn.¹ En jämförelse av dödligheten i fosterhem och barnhem kan däremot icke anses giva något säkert resultat. Dödlighetsförhållandena synas ha förbättrats betydligt sedan år 1928, då promilletalet var 4.2.

Vårdavgiftens storlek. De i primäruppgifterna meddelade ersättningsbeloppen till barnafostrarna äro icke alldeles fullständiga. Det förekommer nämligen icke så få fall, där vårdavgiften icke kunnat uppgivas, antingen därför, att barnavårdsnämnden icke erhållit kännedom om densamma, eller emedan ersättningen varierat från månad till månad, bestått i tillfälliga bidrag med kläder eller dylikt. Från sådana fall har man sökt skilja dem, där alls ingen ersättning uppgivits utgå. Slutligen har i enstaka fall angivits, att barnet utlämnats mot engångsersättning. Av nedanstående tablå framgår, huru fosterbarnen (under lokal tillsyn) fördela sig efter ersättningsformen:

		Hela antalet	Månatlig vårdavg.	Engångs- ersättning	Ingen vårdavg.	Okänd el. obest. ersättn.
<i>Landsbygd.</i>						
Fosterhem	{ antal	17 505	15 924	153	646	782
	{ %	100	91.0	0.9	3.7	4.4
Barnhem och annan anstalt	{ antal	2 583	1 823	—	733	27
	{ %	100	70.6	—	28.4	1.0
<i>Städer.</i>						
Fosterhem	{ antal	6 674	6 442	23	129	80
	{ %	100	96.5	0.4	1.9	1.2
Barnhem och annan anstalt	{ antal	1 924	1 663	—	257	4
	{ %	100	86.4	—	13.4	0.2
<i>Hela riket.</i>						
Fosterhem	{ antal	24 179	22 366	176	775	862
	{ %	100	92.5	0.7	3.2	3.6
Barnhem och annan anstalt	{ antal	4 507	3 486	—	990	31
	{ %	100	77.3	—	22.0	0.7

¹ Städerna 8.8, landsbygdens 1.9 ‰. Skillnaden = 3 ggr sitt medelfel.

Månatlig betalning är den dominerande ersättningsformen, framför allt för barn vårdade i fosterhem. Den stora del av klientelet, som de av barnavårdsnämnder omhändertagna barnen utgöra (omkring 37 %, se sid. 9), får väl antagas så gott som helt tillhöra denna grupp. Utan avgift vårdas i fosterhem endast några få procent.

Det erinras här om barnavårdslagens bestämmelser, att barn intaget i barnhem är fosterbarn, även om ersättning ej utgår, men att barn utan ersättning vårdat i *fosterhem* är fosterbarn endast i det fall, att nämnden fattat särskilt beslut därom. Flertalet barn av den senare kategorien falla därför utanför området för den föreliggande statistiken.

En stark förskjutning har däremot ägt rum inom barnhemsvården, i det att »gratisbarnen», år 1928 489, intill år 1931 ökats till 990, representerande 22 % av barnantalet där. Förändringen kommer nästan uteslutande på landsbygden, där procenttalet fritt vårdade barn i barnhemmen år 1931 var icke mindre än 28.4. Den förnämsta orsaken till förändringen är upprättandet av nya dispensärbarnhem, vilka oftast mottaga barnen kostnadsfritt.

Som av det nyss anförda följer uttrycker det redovisade antalet i fosterhem utan ersättning vårdade barn icke den verkliga förekomsten av dylika barn, utan i stället barnavårdsnämndernas uppfattning om behovet av att ställa sådana barn under tillsyn. Behovet förefaller, liksom 1928, att vara starkare på landsbygden (646 barn utan avgift) än i städerna (129), ehuru väl den omständigheten kan ha spelat in, att nämnderna åtminstone i större städer ha svårare att kontrollera förekomsten av de icke anmälningsskyldiga fosterbarnen.

Uti tab. 12 uppgives för varje län antalet barn, som vårdats mot månatlig ersättning dels i fosterhem och dels i barnhem, ävensom medelvärdavgiften per månad för vardera slaget av fosterbarn; detta medelvärde avser således icke vare sig mot engångsersättning, mot okänd ersättning eller utan ersättning vårdade barn; ej heller ifrågakomma här från lokal tillsyn undantagna barn, utom i de värden, som angivas i noter till tabellen.

Medelvärdavgiften för hela riket var för barn i fosterhem 25.44 kr per månad och för barnhemmens (jänte andra anstalters) barn 37.89 kr eller för samtliga barn 27.13 kr per månad. För både barn i fosterhem och barn i barnhem visa städerna högre tal än landsbygden, nämligen 31.20 kr mot 23.29 kr (fosterhem), respektive 41.26 kr mot 35.30 kr (barnhem). Skillnaden är betydligt större i fråga om fosterhemmen (städerna 34 % högre belopp) än för barnhemmen (17 %). Medelvärdavgiften har sedan 1928 mycket obetydligt förändrats. En svag höjning har dock inträtt i fråga om fosterhem (1928 24.94 kr) och någon sänkning beträffande barnhem (1928 38.48 kr).

I det följande avse uppgifterna endast barn under lokal tillsyn. Jämföras länen inbördes, är variationen avsevärt större beträffande barnhemmens barn än i fråga om fosterhemmens. Detta är naturligtvis beroende på det jämförelsevis ringa antalet barnhem. Högsta medelvärdavgiften för fosterhem uppvisa Stockholms stad (39.83 kr) och Stockholms län; lägsta värdavgiften förete Västerbottens (hela länet 19.63 kr, landsbygden 19.47 kr) och Blekinge

län (landsbygden). Medelvårdavgiften för b a r n h e m visar sig högst i Älvsborgs län (länet 52·93, städerna 54·65 kr) och Stockholms stad samt Stockholms län (såväl landsbygden, 52·54 kr, som städerna); minsta vårdavgiften utgick i Gotlands län (17·00 kr).

Vårdavgiftens storlek beror sannolikt mest av levnadskostnadernas höjd på orten. En gruppering av kommunerna efter den grunden skulle kunna göras för att visa detta. Men även den i tab. 3 tillämpade indelningen av landskommunerna efter förhärskande näringsgrenar torde någorlunda sammanfalla med dyrortsgrupperingen, varvid jordbrukskommunerna representera billigaste ort och skogskommuner, blandade kommuner samt industri- och övriga kommuner dyrorter i stigande skala.

Nedan angivas medelvärden för vårdavgifterna för barn i fosterhem inom var och en av nämnda kommungrupper ävensom för var grupp antalet kostnadsfritt i fosterhem vårdade barn:

	Medelvårdavgift per månad		Ingen vårdavgift, antal barn
	Antal barn	Kr.	
Jordbrukskommuner	3 598	22·11	144
Skogskommuner	210	19·26	37
Blandade kommuner	6 705	22·90	256
Industri- och övriga kommuner	5 411	26·69	209
Summa & landsbygden	15 924	23·96	646

Den stigande skalan återfinnes här med det undantaget, att de båda första kommungrupperna bytt plats, så att skogskommunerna ha det lägsta medeltalet av alla (19 kr pr månad). Dessa kommuner tillhöra de glest befolkade skogs- och fjällbygderna i Värmland, Dalarne och Norrland, där dessutom antalet fosterbarn pr invånare är så lågt som 2·0 ‰ (rikets landsbygd 9·3 ‰). Det är betecknande, att antalet barn utan vårdavgift (i fosterhem) inom detta område är relativt mycket högt, nämligen 37 av 264 eller en sjundedel.

Gruppen jordbrukskommuner omfattar delar av samtliga län söder om Kopparbergs. I denna grupp är medelvårdavgiften något högre eller omkring 22 kr pr månad, varemot antalet barn utan avgift är förhållandevis lågt.

Obetydligt högre är medelvärdet av vårdavgifterna inom »blandade» kommuner, vid pass 23 kr. Liksom i den sistnämnda gruppen är antalet kostnadsfritt vårdade relativt litet.

Den högsta medelvårdavgiften betalas i industri- och övriga kommuner med ej fullt 27 kr pr månad. »Gratisbarnens» antal är här lika obetydligt som inom de båda föregående grupperna.

Överensstämmelsen med medelvårdavgifterna för år 1928 är synnerligen god: i intet fall överstiger skillnaden 30 öre. Antalet kostnadsfritt vårdade var också ganska lika under de båda åren, endast att de inom gruppen »blandade» kommuner blivit fåtaligare, 3·5 % emot 6 år 1928.

Man torde kunna anse bekräftat, att fosterlönen för barn i fosterhem i skilda delar av landsbygden i stort sett följer levnadskostnaderna. Dock synes

Norrland nu liksom 1928 utgöra ett undantag med något lägre vårdavgifter än av levnadskostnadernas höjd kunnat väntas.

Uppgifterna om de fall, då fosterbarn utlämnats mot engångsersättning, kunna antagas vara tillförlitligare än de i 1928 års berättelse lämnade, enär genom ändring av formuläret till redogörelse dylika fall numera direkt efterfrågas. De äro också betydligt flera 1931 än 1928, nämligen 176 emot 148, och fördelade sig med 153 på landsbygden (128) och 23 i städerna (20). Engångssummans belopp var i 10 fall obekant för den rapporterade barnavårdsnämnden, men uppgavs i övriga fall, vilkas medeltal blir 1 462 kr för samtliga (1 507 kr år 1928), 1 434 kr för landsbygden (1 480 kr) och 1 635 kr för städerna (1 642 kr).

Enligt 10 § i lagen om barn utom äktenskap skall belopp, som underhållsskyldig åtagit sig att till barns underhåll utgiva en gång för alla, betalas till barnavårdsnämnden, som för beloppet skall hos riksförsäkringsanstalten eller svenskt försäkringsbolag åt barnet inköpa en livränta, där ej nämnden finner annan anordning lämpligare. Vid 1931 års slut var antalet från riksförsäkringsanstalten utgående dylika livräntor 414, under det att försäkringsbolagen endast i få fall torde ha anlåtats. Bemärkas bör emellertid, att nu nämnda bestämmelser avse barn utom äktenskap oberoende av om barnet vistas hos modern eller utackorderats hos fosterföräldrar.

Fosterbarn på grund av nämndernas beslut. Befrielse från tillsyn. Omsättning. För två kategorier av barn gäller, att de normalt icke äro fosterbarn under barnavårdsnämndernas tillsyn, men genom nämndernas beslut i särskilda fall kunna förklaras såsom sådana. Den ena kategorien utgöres av barn, som vårdas i fosterhem, utan att ersättning för vården utgår (49 § 2 mom.). Den andra kategorien består av de fosterbarn i fosterhem eller barnhem, vilka äro födda före år 1919 (88 §). Se sid. 46 och 40.

På grund av endera av angivna bestämmelser ha såsom fosterbarn förklarats 700 barn i hela riket, vilka stodo under tillsyn under år 1931. Av hela antalet fosterbarn under lokal tillsyn utgör detta endast 2·4 %. På landsbygden var motsvarande antal 568 eller 2·8 % av samtliga och i städerna 132 eller 1·5 %.

Dessa uppgifter ha emellertid mindre värde, då statistiken såväl för 1931 som för 1928 visar, att ett vida större antal av nämnda kategorier redovisats, utan att beslut om tillsyn omtalas. Av fosterbarnen under lokal tillsyn voro 1 601 födda före år 1919 och 775 vårdade i fosterhem utan ersättning, varför sammanlagt 2 376 barn (med avdrag av en och annan dubbelräknad), borde blivit föremål för beslut som här avses. I de ej så få fall, då förfrågningar härom gjorts hos barnavårdsnämnderna, har merendels bekräftats, att tillsyn verkligen tillämpats. Uraktlåtenheten att fatta särskilt beslut skulle sålunda endast ha formell betydelse.

I än mindre omfattning användes den genom 1924 års lag (60 § 4 mom.) barnavårdsnämnd tillerkända befogenheten att befria enskilt fosterhem från tillsyn. Sådan befrielse har uppgivits förekomma endast i 36 fall, vilka fördela sig med 30 på landsbygden och 6 i städerna. Förut gällande lag, 1902

års lag om fosterbarns vård, gav icke de dåvarande fosterbarns- eller hälsovårdsnämnderna möjlighet att dispensera enskilda fosterföräldrar. Ehuru för befrielse från tillsyn förutsattes, att synnerliga skäl föreligga, synes det ringa antalet fall delvis vara att tillskriva obekantskap med den nya dispensbestämmelsen.

Befrielse från tillsyn, som avses i 60 § 1—3 mom., omtalas på sid. 41.

I tab. 14 meddelas länsvis för landsbygd och städer uppgifter om fosterbarnens omsättning, dock endast avseende barn under lokal tillsyn, varjämte omsättningen bland de »undantagna» barnen angivits för hela riket samt för landsbygd och städer.

Hela antalet fosterbarn i riket ökades under år 1931 med 1 531 eller 6·3 %, varav på landsbygden mera eller 6·9 % och i städerna mindre, nämligen 4·5 %. De från lokal tillsyn undantagna barnen nedgingo i antal med 10 %. År 1928 var ökningen för hela riket 7·9 % eller 1 761 barn. Ökningen under år 1931 är betydligt starkare än medelökningen från 1928 till 1931, som uppgår till 2·15 % (sid. 41). Men såsom åldersfördelningen visat, äro likväl de yngsta årsklasserna mycket fåtaligare än de voro 1928 och det i synnerhet den allra yngsta. Tillkomna år 1931 äro tydligen till stor del barn i högre ålder; måhända ingå åtskilliga senkomna anmälningar av förut för barnavårdsnämnderna okända fosterbarn, varigenom ofullständigheten på vissa håll av förteckningarna över fosterbarn i fosterhem skulle minskats.

Ett uttryck för rörligheten hos fosterbarnsbeståndet är medelvårdtiden. Den beräknas ungefärligt genom division av medelantalet barn med antalet avgångna (avlidna) under året. Medelvårdtiden är för landsbygden omkring 6 år, för städerna drygt 2 år och för hela riket $4\frac{1}{2}$ år. Skillnaden i rörlighet mellan stads- och landsbarnen är påfallande. Blott i ringa mån torde den ha sin förklaring däri, att upptagningshemmen med sin starka omsättning till övervägande del äro förlagda i städer.

De särskilda länen uppvisa utan undantag ökning under år 1931 av antalet fosterbarn på landet, särskilt stor dock blott i Värmlands län med 23·9 %. Däremot är variationen dem emellan rätt stor beträffande fosterbarn i städerna: i Västmanlands län ha de ökats med hela 30·1 % samt i Östergötlands och Södermanlands län med resp. 21·0 och 20·0 %, medan svag tillbakagång kan konstateras bland annat i Stockholms län samt Göteborgs och Bohus län. Fosterbarnen i Stockholm äro obetydligt flera vid årets slut än vid dess början och de i Göteborg 10 % färre, under det att t. ex. i Västerås märkes en ökning med föga mindre än 50 % på ett enda år.

L ä n	Kommuner (fattigv.-samb.)			Antal kret- sar	Barnvårdsanstalter									
	Hela an- talet	med särsk. barna- vårds- nämnd	med kret- sar		Barnhem för stadigv. vård		Upptag- ningshem		Barnhem för både sta- digv. och tillf. vård		Skydds- hem		Summa	
					An- tal	Plat- ser	An- tal	Plat- ser	An- tal	Plat- ser	An- tal	Plat- ser	An- tal	Plat- ser
<i>Städer (forts.)</i>														
Gävleborgs län	3	3	—	—	4	50	2	61	1	33	1	20	8	164
Västernorrlands >	4	4	1	6	3	55	3	65	—	—	—	—	6	120
Jämtlands >	1	1	—	—	—	—	1	6	—	—	—	—	1	6
Västerbottens >	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens >	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S:a i städerna	113	112	29	195	72	1 172	79	1 922	11	255	5	218	167	3 567
därav														
Göteborg	1	1	1	8	4	100	10	391	—	—	—	—	14	491
Malmö	1	1	—	—	2	44	7	168	—	—	—	—	9	212
Norrköping	1	1	1	14	4	68	2	31	—	—	—	—	6	99
Hälsingborg	1	1	—	—	3	61	3	82	—	—	—	—	6	143
Gävle	1	1	—	—	3	40	2	61	—	—	1	20	6	121
Borås	1	1	—	—	—	—	2	46	—	—	—	—	2	46
Örebro	1	1	—	—	2	33	—	—	—	—	—	—	2	33
Eskilstuna	1	1	—	—	—	—	2	50	—	—	—	—	2	50
Jönköping	1	1	—	—	1	16	3	37	—	—	—	—	4	53
Uppsala	1	1	—	—	3	36	1	30	—	—	—	—	4	66
Västerås	1	1	—	—	2	25	1	20	—	—	—	—	3	45
Linköping	1	1	—	—	2	36	3	51	—	—	—	—	5	87
Karlskrona	1	1	1	5	—	—	—	—	2	60	—	—	2	60
Lund	1	1	—	—	1	8	1	18	—	—	—	—	2	26
<i>Landsbygd o. städer.</i>														
Stockholms stad	1	1	1	14	11	191	16	444	—	—	2	78	29	713
Stockholms län	121	110	52	243	18	600	16	298	7	109	6	327	47	1 334
Uppsala >	87	78	22	113	4	50	4	67	—	—	2	68	10	185
Södermanlands >	95	88	27	144	7	122	4	85	—	—	1	18	12	225
Östergötlands >	152	137	53	285	11	160	8	139	4	30	2	76	25	405
Jönköpings >	136	127	15	69	5	76	6	119	—	—	2	52	13	247
Kronobergs >	88	81	22	110	1	5	4	76	2	50	—	—	7	131
Kalmar >	107	99	38	242	4	37	5	98	1	6	1	80	11	221
Gotlands >	93	84	7	43	1	25	1	8	1	18	—	—	3	51
Blekinge >	40	39	22	125	2	26	—	—	2	60	—	—	4	86
Kristianstads >	149	145	50	207	3	48	3	43	—	—	4	149	10	240
Malmöhus >	245	239	49	186	11	193	15	336	—	—	1	50	27	579
Hallands >	91	78	26	122	3	67	1	28	3	59	1	30	8	184
Göteborgs o. Bohus >	94	87	22	132	13	291	18	544	3	64	3	104	37	1 003
Älvsborgs >	225	203	40	216	8	161	8	189	5	127	2	65	23	542
Skaraborgs >	269	239	21	93	1	20	4	81	—	—	1	40	6	141
Värmlands >	93	90	35	228	6	121	5	108	1	12	2	74	14	315
Örebro >	65	64	26	155	8	114	3	49	1	23	1	45	13	231
Västmanlands >	70	65	30	145	8	108	3	69	—	—	1	36	12	213
Kopparbergs >	57	57	29	185	8	143	3	76	1	30	—	—	12	249
Gävleborgs >	56	55	23	167	12	191	5	135	3	80	2	38	22	444
Västernorrlands >	67	67	37	273	4	95	5	122	2	28	2	90	13	335
Jämtlands >	61	61	23	138	2	29	3	43	1	11	—	—	6	83
Västerbottens >	32	32	18	146	—	—	10	148	—	—	1	30	11	178
Norrbottnens >	29	29	14	114	2	70	4	90	1	70	1	60	8	290
S:a för hela riket	2 523	2 355	702	3 895	153	2 043	154	3 395	38	777	38	1 510	383	8 625

Tab. 2. Hela antalet barn, som varit föremål för barnavårdsnämndernas verksamhet under år 1931, länsvis.

L ä n	Folk- mängd den 31 dec.	Skyddsoppfostran, samhällsvård och därmed sammanshängande åtgärder									Foster- barn under tillsyn
		Hela antalet barn	D ä r a v		Barn, före- mål för före- bygg- åtg.	Omhändertagna barn			Kommunernas brutto- kost- nader kr		
			utom äkten- skap	tillh. annan kommun		För skydds- upp- fostran	För sam- hälls- vård	Netto- antal		Därav i ensk. hem el. barnh. inom kommun	
<i>Landsbygd.</i>											
Stockholms län	214 242	1 805	849	665	105	214	1 462	1 675	869	481 278	2 801
Uppsala >	100 903	509	294	127	9	60	441	500	294	140 002	586
Södermanlands >	126 657	771	418	193	9	55	697	751	465	186 944	981
Östergötlands >	198 033	1 221	677	293	13	95	1 112	1 207	695	283 541	1 281
Jönköpings >	161 237	405	237	81	12	20	358	378	247	93 808	668
Kronobergs >	145 321	406	223	55	8	42	341	383	282	81 176	737
Kalmar >	184 441	907	438	139	18	125	764	881	547	205 910	1 148
Gotlands >	46 855	178	96	38	4	15	160	175	127	39 945	325
Blekinge >	101 992	750	416	176	15	52	671	723	475	144 050	561
Kristianstads >	221 173	923	557	179	35	142	754	893	596	196 477	1 458
Malmöhus >	250 394	1 097	748	291	14	115	964	1 077	637	262 180	2 012
Hallands >	107 106	386	185	74	8	51	324	375	250	80 813	568
Göteb. o. Bohus >	166 393	824	429	170	16	122	655	777	456	191 661	1 020
Älvsborgs >	230 866	816	399	206	30	137	651	788	522	188 394	1 767
Skaraborgs >	194 415	595	313	89	7	99	476	575	391	133 474	988
Värmlands >	224 140	1 360	669	182	36	283	1 037	1 317	896	319 496	703
Örebro >	172 658	1 216	732	331	33	111	1 075	1 184	760	288 874	678
Västmanlands >	111 565	725	459	228	7	46	675	720	464	192 336	629
Kopparbergs >	219 735	1 472	716	245	46	213	1 211	1 423	868	388 796	678
Gävleborgs >	221 413	1 617	884	197	33	148	1 426	1 573	1 092	427 861	818
Västernorrlands >	241 623	2 531	1 526	423	45	279	2 199	2 476	1 812	580 031	925
Jämtlands >	120 534	1 122	593	132	26	146	961	1 106	809	271 985	373
Västbottens >	188 388	1 408	594	184	29	130	1 225	1 349	1 006	253 628	544
Norrbottnens >	178 009	1 594	692	146	32	172	1 392	1 564	1 242	391 827	393
S:a å landsbygden	4 128 093	24 638	13 144	4 894	590	2 872	21 031	23 870	15 802	5 824 437	22 644
<i>Städer.</i>											
Stockholms stad	514 333	4 287	2 128	756	798	782	2 632	3 403	966	1 382 931	2 498
Stockholms län	51 664	448	218	164	17	47	367	410	212	117 779	496
Uppsala >	36 679	249	117	60	24	60	144	203	75	61 669	140
Södermanlands >	61 220	445	234	128	32	25	384	409	187	106 699	159
Östergötlands >	111 555	819	375	197	73	139	594	730	152	187 842	527
Jönköpings >	70 884	435	211	72	19	82	333	415	186	113 087	358
Kronobergs >	9 752	60	37	7	4	18	39	56	7	15 252	88
Kalmar >	46 825	348	189	92	8	55	284	339	162	86 953	152
Gotlands >	10 595	124	84	13	3	15	106	121	12	35 021	46
Blekinge >	42 950	368	175	76	21	39	306	343	129	82 451	132
Kristianstads >	25 012	153	99	23	1	10	143	152	31	43 354	71
Malmöhus >	261 972	2 290	1 086	252	333	451	1 458	1 904	692	593 050	1 473
Hallands >	43 442	198	128	37	2	16	182	198	39	53 784	114
Göteb. o. Bohus >	293 661	3 165	1 249	406	220	417	2 404	2 803	593	857 554	1 154
Älvsborgs >	82 912	543	227	93	39	54	457	511	151	125 141	348
Skaraborgs >	47 884	283	149	28	6	34	243	277	73	65 983	143
Värmlands >	46 274	425	196	66	22	65	340	405	104	109 112	56
Örebro >	45 940	430	156	70	117	84	232	312	114	87 175	155
Västmanlands >	49 732	445	251	126	26	52	374	423	214	125 021	229
Kopparbergs >	29 756	220	120	41	22	31	160	191	86	65 727	92

¹ Inräknat 2 utom riket vårdade.

54 TAB. 2 (forts.). HELA ANTALET BARN, SOM VARIT FÖREMÅL FÖR BARNVÅRDS-
NÄMNDERNAS VERKSAMHET UNDER ÅR 1931, LÄNSVIS.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
L ä n	Folk- mängd den 31 dec.	Skyddsuffostran, samhällsvård och därmed sammanslående åtgärder									Foster- barn under tillsyn
		Hela antalet barn	D ä r a v		Barn, före- mål för före- bygg- åtg.	Ombändertagna barn			Kommun- ernas brutto- kost- nader kr		
			utom åkten- skap	tillh. annan kommun		För skydds- upp- fostran	För sam- hälls- vård	Netto- antal		Därav i ensk. hem el. barnh. inom kommun	
<i>Städer (forts.)</i>											
Gävleborgs län	58 058	557	252	63	29	88	441	527	138	150 222	181
Västernorrlands >	37 967	357	212	61	39	65	236	301	114	75 870	157
Jämtlands >	14 587	163	102	26	1	25	137	162	47	41 617	49
Västerbottens >	17 066	94	50	23	2	14	79	91	41	20 989	28
Norrbottnens >	23 633	296	153	53	7	38	252	290	49	71 357	27
Sa i städerna	2 034 353	17 202	8 198	2 933	1 865	2 706	12 327	14 976	4 574	4 675 640	8 873
därav											
Göteborg	247 911	2 754	1 096	336	177	348	2 103	2 434	435	754 755	889
Malmö	129 927	1 270	563	164	265	289	711	995	438	337 103	733
Norrköping	61 799	390	179	104	39	108	240	345	57	102 138	329
Hälsingborg	56 620	456	218	22	30	80	325	405	62	109 059	355
Gävle	38 992	398	176	50	21	78	300	376	91	117 270	117
Borås	38 976	255	87	23	15	25	212	237	37	57 102	49
Örebro	37 968	390	135	65	117	75	200	272	86	76 230	106
Eskilstuna	32 754	174	92	51	—	4	170	174	102	46 208	77
Jönköping	31 290	181	56	19	7	49	126	175	62	51 024	159
Uppsala	30 741	215	94	49	24	59	111	169	53	52 905	116
Västerås	30 649	251	151	68	24	30	203	231	102	71 950	143
Linköping	30 377	312	137	69	34	30	240	270	60	58 234	114
Karlskrona	25 634	245	106	36	13	33	200	232	81	57 947	43
Lund	25 138	186	117	7	10	53	111	164	58	55 005	129
<i>Landsbygd och städer.</i>											
Stockholms stad	514 333	4 287	2 128	756	798	782	2 632	3 403	966	1 382 931	2 498
Stockholms län	265 906	2 253	1 067	829	122	261	1 829	2 085	1 081	599 057	3 297
Uppsala >	137 582	758	411	187	33	120	585	703	369	201 671	726
Södermanlands >	187 877	1 216	652	321	41	80	1 081	1 160	652	293 643	1 140
Östergötlands >	309 588	2 040	1 052	490	86	234	1 706	1 937	847	471 383	1 808
Jönköpings >	232 121	840	448	153	31	102	691	793	433	206 895	1 026
Kronobergs >	155 073	466	260	62	12	60	380	439	289	96 428	825
Kalmar >	231 266	1 255	627	231	26	180	1 048	1 220	709	292 863	1 300
Gotlands >	57 450	302	180	51	7	30	266	296	139	74 966	371
Blekinge >	144 942	1 118	591	252	36	91	977	1 066	604	226 501	693
Kristianstads >	246 185	1 076	656	202	36	152	897	1 045	627	239 831	1 529
Malmöhus >	512 366	3 387	1 834	543	347	566	2 422	2 981	1 329	855 230	3 485
Hallands >	150 548	584	313	111	10	67	506	573	289	134 597	682
Göteb. o. Bohus >	460 054	3 989	1 678	576	236	539	3 059	3 580	1 049	1 049 215	2 174
Älvsborgs >	313 778	1 359	626	299	69	191	1 108	1 299	673	313 535	2 115
Skaraborgs >	242 299	878	462	117	13	133	719	852	464	199 457	1 131
Värmlands >	270 414	1 785	865	248	58	348	1 377	1 722	1 000	428 608	759
Örebro >	218 598	1 646	888	451	150	195	1 307	1 496	874	376 049	833
Västmanlands >	161 297	1 170	710	354	33	98	1 049	1 143	678	317 357	858
Kopparbergs >	249 491	1 692	836	286	68	244	1 371	1 614	954	454 523	770
Gävleborgs >	279 471	2 174	1 136	260	62	236	1 867	2 100	1 230	578 083	999
Västernorrlands >	279 590	2 888	1 738	484	84	344	2 435	2 777	1 926	655 901	1 082
Jämtlands >	135 121	1 285	695	158	27	171	1 098	1 268	856	313 552	422
Västerbottens >	205 454	1 502	644	207	31	144	1 304	1 440	1 047	274 617	572
Norrbottnens >	201 642	1 890	845	199	39	210	1 644	1 854	1 291	463 184	420
Sa för hela riket	6 162 446	41 840	21 342	7 827	2 455	5 578	33 358	38 846	20 376	105 000 77	31 517

¹ Inräknat 2 utom riket vårdade.

Tab. 3. Hela antalet barn, som varit föremål för barnavårdsnämndernas verksamhet under år 1931 inom rikets *landskommuner*, fördelade på grupper efter förhärskande näringsgrenar.

L ä n	Antal kommuner (faktäggsamhallen)	Folkmängd den 31 dec.	Skyddsuffostran, samhällsvård och därmed sammanhängande åtgärder						Kommunernas bruttokostnader kr.	Fosterbarn under tillsyn	Fosterbarn i vidsträckt bemärkelse ²
			Hela antalet barn	Därav utom äkten-skap	Barn, föremål för förbygg-åtg.	Omhändertagna barn					
						För skyddsuffostran	För samhällsvård	Därav i ensk. hem el. barnh. inom kommun			
1. Jordbrukskommuner.											
Stockholms län	19	14 242	119	43	—	12	106	55	30 897	165	220
Uppsala >	38	23 718	97	60	3	13	82	61	26 537	181	242
Södermanlands >	33	35 210	177	86	1	16	153	111	37 338	285	396
Östergötlands >	72	63 281	355	208	—	17	338	220	76 963	395	615
Jönköpings >	52	39 561	82	45	5	3	74	50	17 644	113	163
Kronobergs >	35	34 619	50	27	—	3	47	38	11 309	159	197
Kalmar >	47	58 595	234	120	8	27	199	149	53 918	503	652
Gotlands >	66	27 176	87	45	3	10	75	53	20 808	172	225
Blekinge >	2	1 850	9	4	4	2	1	—	1 009	20	20
Kristianstads >	44	38 824	137	87	10	28	105	66	27 804	267	333
Malmöhus >	112	73 871	272	194	6	25	239	158	62 072	538	696
Hallands >	46	45 795	139	45	1	23	114	77	30 506	249	326
Göteb. o. Bohus >	26	33 309	139	90	—	30	101	82	31 166	199	281
Älvsborgs >	130	88 437	241	132	7	61	175	159	57 469	678	837
Skaraborgs >	179	103 050	328	162	4	62	264	230	72 938	519	749
Värmlands >	22	26 802	106	60	—	27	77	75	21 587	107	182
Örebro >	22	29 789	197	116	4	11	181	118	43 243	137	255
Västmanlands >	22	21 954	190	115	—	6	184	113	47 302	134	247
Summa	967	760 083	2 959	1 639	56	376	2 515	1 815	670 500	4 821	6 636
2. Skogskommuner.											
Värmlands län	3	4 077	44	19	—	5	39	32	9 767	14	46
Kopparbergs >	5	13 979	222	60	8	37	173	105	41 401	16	121
Gävleborgs >	3	7 230	52	27	—	5	47	37	13 719	10	47
Västernorrlands >	7	18 952	236	145	5	31	200	207	46 608	53	260
Jämtlands >	23	37 439	348	168	15	67	275	247	86 784	95	342
Västerbottens >	12	63 293	576	270	3	62	494	391	103 269	131	522
Norrbottens >	11	48 079	412	195	3	24	387	367	85 656	68	435
Summa	64	193 049	1 890	884	34	231	1 615	1 386	387 204	387	1 773
3. Blandade kommuner.											
Stockholms län	45	49 011	356	188	—	39	313	231	101 987	695	926
Uppsala >	37	50 123	289	166	6	39	244	176	77 216	291	467
Södermanlands >	40	49 843	347	193	1	20	326	208	87 550	346	554
Östergötlands >	58	76 932	431	229	3	36	393	260	104 763	575	835
Jönköpings >	54	75 114	184	110	6	8	161	128	38 657	311	439
Kronobergs >	32	56 539	140	86	2	10	122	101	25 793	299	400
Kalmar >	38	82 076	500	234	2	80	417	310	113 109	516	826
Gotlands >	18	12 559	60	35	1	—	59	49	12 987	86	135
Blekinge >	23	57 010	339	213	3	25	305	251	65 458	373	624

¹ Inräknade i kol. 7—8. — ² Kol. 9 + kol. 11.

TAB. 3 (forts.). HELA ANTALET BARN, SOM VARIT FÖREMÅL FÖR BARNVÅRDSNÄMNDERNAS VERKSAMHET UNDER ÅR 1931 INOM RIKETS *landskommuner*, FÖRDELADE PÅ GRUPPER EFTER FÖRHÅRSKANDE NÄRINGSGRÄNAR.

L ä n	2 Antal kommuner (faktiskt samhällein)	3 Folk- mängd den 31 dec.	4 5 6 7 8 9 Skyddsuffpostran, samhällsvård och därmed sammanhängande åtgärder						10 Kommun- ernas brutto- kost- nader kr.	11 Foster- barn under tillsyn	12 Foster- barn i vid- sträckt bemär- kelse ²
			Hela antalet barn	Därav ntom äkten- skap	Barn, före- mål för före- bygg- åtg.	Omhändertagna barn					
						För skydds- upp- fostran	För sam- hälls- vård	Därav i ensk. hem el. barnh. inom kommun			
Kristianstads län	84	136 866	582	351	22	77	485	416	118 154	851	1 267
Malmöhus »	90	103 048	524	350	8	57	457	316	124 986	851	1 167
Hallands »	37	56 151	222	126	7	26	187	160	45 570	288	448
Göteb. o. Bohus »	29	50 114	265	135	5	48	211	194	58 747	356	550
Älvsborgs »	56	60 215	212	100	9	31	172	158	42 509	453	611
Skaraborgs »	67	71 376	193	93	3	32	155	126	42 447	382	508
Värmlands »	43	105 744	500	242	8	112	385	327	106 836	319	646
Örebro »	20	48 555	338	204	5	28	308	213	76 301	254	467
Västmanlands »	28	40 548	250	166	3	26	223	177	64 968	233	410
Kopparbergs »	27	106 253	546	262	14	107	425	370	145 227	275	645
Gävleborgs »	28	84 623	590	327	8	30	548	464	132 103	413	877
Västernorrlands »	38	92 502	886	485	27	78	776	695	187 045	447	1 142
Jämtlands »	29	57 202	514	291	6	48	463	397	119 210	200	597
Västerbottens »	10	59 040	314	124	13	20	281	270	58 899	211	481
Norrbottnens »	11	77 295	638	278	3	54	581	521	134 564	287	808
Summa	942	1 638 739	9 220	4 988	165	1 031	7 997	6 518	2 085 086	9 312	15 830
<i>4. Industri- och övriga kommuner.</i>											
Stockholms län	48	150 989	1 330	618	105	163	1 043	583	348 394	1 941	2 524
Uppsala »	10	27 062	123	68	—	8	115	57	36 249	114	171
Södermanlands »	15	41 604	247	139	7	19	218	146	62 066	350	496
Östergötlands »	15	57 820	435	240	10	42	381	215	101 815	311	526
Jönköpings »	22	46 562	139	82	1	9	123	69	37 507	244	313
Kronobergs »	20	54 163	216	110	6	29	172	143	44 074	279	422
Kalmar »	17	43 770	173	84	8	18	148	88	38 883	129	217
Gotlands »	8	7 120	31	16	—	5	26	25	6 150	67	92
Blekinge »	11	43 132	402	199	8	25	365	224	77 583	168	392
Kristianstads »	17	45 304	204	119	3	37	164	114	50 519	340	454
Malmöhus »	35	73 475	301	204	—	33	268	163	75 122	623	786
Hallands »	3	5 339	25	14	—	2	23	13	4 737	31	44
Göteb. o. Bohus »	32	82 970	420	204	11	44	343	180	101 748	465	645
Älvsborgs »	33	82 299	363	167	14	45	304	205	88 416	636	841
Skaraborgs »	16	19 904	74	58	—	5	57	35	18 089	87	122
Värmlands »	21	87 517	710	348	28	139	536	462	181 306	263	725
Örebro »	19	94 314	681	412	24	72	586	429	169 330	287	716
Västmanlands »	16	49 063	285	178	4	14	268	174	80 066	262	436
Kopparbergs »	20	99 503	704	394	24	69	613	393	202 168	387	780
Gävleborgs »	22	129 560	975	530	25	113	831	591	282 039	395	986
Västernorrlands »	18	130 169	1 409	896	13	170	1 223	910	346 378	425	1 335
Jämtlands »	8	25 893	260	134	5	31	223	165	65 941	78	243
Västerbottens »	8	66 055	518	200	13	48	450	345	91 460	202	547
Norrbottnens »	3	52 635	544	219	26	94	424	354	171 607	38	392
Summa	437	1 516 222	10 569	5 633	335	1 234	8 904	6 083	2 681 647	8 122	14 205

¹ Inräknade i kol. 7—8. — ² Kol. 9 + kol. 11.

Tab. 4. Förebyggande åtgärder (enligt 23 § barnavårdslagen) år 1931.

S-30008

Å t g ä r d	Barn födda i äktenskap				Barn födda utom äktenskap				Summa								
	Gossar födda åren				Flickor födda åren												
	Gossar födda åren		Flickor födda åren		Gossar födda åren		Flickor födda åren										
	1931	1925 -30	1915 -24	1914 o. tid.	1931	1925 -30	1915 -24	1914 o. tid.		1931	1925 -30	1915 -24	1914 o. tid.				
<i>Landsbygd.</i>																	
1 mom. a) Förmaning till föräldrarna	—	14	153	5	—	9	36	1	2	10	19	3	—	10	11	—	273
b) Varning till barnet	—	2	161	14	—	—	23	5	—	1	25	2	—	—	5	—	238
c) Åga	—	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
d) Åtgärder till stöd för hemuppfostran	—	—	6	—	—	—	5	2	—	—	1	—	—	—	5	—	19
2 mom. Övervakning	—	10	85	13	—	5	33	3	—	4	11	1	1	3	8	1	178
Summa åtgärder	—	26	416	32	—	14	97	11	2	15	56	6	1	18	29	1	719
Nettoantal barn	—	24	313	28	—	14	91	9	2	15	48	4	1	13	27	1	590
därav även omhändertagna	—	2	28	1	—	4	5	—	—	3	11	—	—	2	8	1	65
<i>Städer.</i>																	
1 mom. a) Förmaning till föräldrarna	—	14	138	5	1	11	37	1	—	1	8	—	—	3	5	1	225
b) Varning till barnet	—	10	425	19	—	1	50	6	—	—	38	4	—	—	11	3	567
c) Åga	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
d) Åtgärder till stöd för hemuppfostran	—	2	5	—	1	—	5	—	—	—	1	—	—	—	1	1	16
2 mom. Övervakning	4	87	422	82	2	74	270	72	3	23	68	12	—	29	61	13	1 222
Summa åtgärder	4	113	997	106	4	86	362	79	3	24	115	16	—	32	78	18	2 037
Nettoantal barn	4	108	874	103	3	86	341	77	3	23	105	16	—	32	73	17	1 865
därav även omhändertagna	1	10	46	5	—	9	24	3	—	3	5	2	—	1	7	2	118
<i>Hela riket.</i>																	
1 mom. a) Förmaning till föräldrarna	—	28	291	10	1	20	73	2	2	11	27	3	—	13	16	1	498
b) Varning till barnet	—	12	586	33	—	1	73	11	—	1	63	6	—	—	16	3	805
c) Åga	—	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
d) Åtgärder till stöd för hemuppfostran	—	2	11	—	1	—	10	2	—	—	2	—	—	—	6	1	35
2 mom. Övervakning	4	97	507	95	2	79	303	75	3	27	79	13	1	32	69	14	1 400
Summa åtgärder	4	139	1 413	138	4	100	459	90	5	39	171	22	1	45	107	19	2 756
Nettoantal barn	4	132	1 187	131	3	100	432	86	5	38	153	20	1	45	100	18	2 455
därav även omhändertagna	1	12	74	6	—	13	29	3	—	6	16	2	—	3	15	3	183

Tab. 5. Antal barn, som varit föremål för skyddsuffostran och
år 1931,

L ä n	S k y d d s u p p f o s t r a n														
	Barn födda i äktenskap								Barn födda utom äkten-						
	Gossar födda åren				Flickor födda åren				Gossar födda åren			Flickor			
	1931	1925 —30	1915 —24	1914 och tid.	1931	1925 —30	1915 —24	1914 och tid.	1931	1925 —30	1915 —24	1914 och tid.	1931	1925 —30	
<i>Landsbygd.</i>															
1	Stockholms län	—	5	61	16	—	6	49	27	—	5	16	5	—	7
2	Uppsala	1	2	18	—	—	3	12	8	—	7	7	1	—	2
3	Södermanlands	—	1	12	3	—	5	12	8	—	—	3	—	—	3
4	Östergötlands	—	1	30	6	—	5	21	5	—	1	14	1	—	1
5	Jönköpings	—	—	9	—	—	—	5	—	—	—	4	—	—	—
6	Kronobergs	1	1	17	—	1	2	5	—	—	4	5	—	—	3
7	Kalmar	—	5	46	5	—	14	23	5	—	4	13	—	—	3
8	Gotlands	—	—	2	—	—	—	3	2	—	1	2	—	1	2
9	Blekinge	—	2	23	3	—	2	6	1	—	1	9	—	—	2
10	Kristianstads	—	8	45	7	—	6	21	4	—	7	20	3	—	6
11	Malmöhus	—	3	34	4	—	2	20	2	1	6	19	3	1	5
12	Hallands	—	1	9	1	—	6	14	2	—	1	4	—	—	3
13	Göteb. o. Bohus	—	5	32	4	—	8	25	4	3	7	20	3	—	2
14	Älvsborgs	—	10	47	10	—	5	23	3	—	8	19	3	—	3
15	Skaraborgs	—	12	31	1	—	3	16	1	1	2	13	1	1	5
16	Värmlands	—	31	58	6	—	23	57	3	3	17	40	4	2	17
17	Örebro	—	5	31	7	—	2	21	3	—	8	18	—	—	4
18	Västmanlands	—	1	18	2	—	1	6	4	—	2	7	2	—	1
19	Kopparbergs	1	10	64	4	—	6	52	6	1	9	27	2	—	9
20	Gävleborgs	—	3	42	7	—	3	19	8	—	8	23	7	—	4
21	Västernorrlands	1	11	66	11	—	12	47	8	—	12	39	3	1	16
22	Jämtlands	—	4	55	5	—	5	23	5	—	8	20	—	—	4
23	Västerbottens	—	12	53	4	—	11	24	5	—	3	7	2	—	—
24	Norrbottnens	—	6	69	11	—	10	42	2	1	3	14	1	—	4
25	S:a å landsbygden	4	139	872	117	1	140	546	109	10	124	363	41	6	106
<i>Städer.</i>															
26	Stockholms stad.	1	20	180	107	—	11	104	114	1	14	78	49	—	11
27	Stockholms län	—	1	15	4	—	—	8	8	—	1	3	1	—	—
28	Uppsala	—	2	25	2	1	—	8	5	—	2	5	1	—	1
29	Södermanlands	—	—	9	4	—	—	5	1	—	—	3	1	—	1
30	Östergötlands	—	2	30	22	—	4	22	13	—	4	14	7	1	3
31	Jönköpings	—	1	24	4	—	9	22	3	—	4	9	1	—	1
32	Kronobergs	—	—	8	—	—	—	3	—	—	—	2	—	—	—
33	Kalmar	—	4	17	6	—	3	9	1	—	—	7	—	—	—
34	Gotlands	—	—	4	—	—	—	1	—	—	—	7	—	—	—
35	Blekinge	—	—	16	1	—	2	6	3	—	1	4	2	—	—
36	Kristianstads	—	1	4	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1
37	Malmöhus	—	17	128	62	—	15	58	38	—	10	42	23	—	7
38	Hallands	—	—	6	—	—	—	6	2	—	—	1	—	—	—
39	Göteb. o. Bohus	—	11	129	54	—	14	74	46	—	7	36	18	—	3
40	Älvsborgs	—	2	15	2	—	5	15	3	—	—	3	1	—	—
41	Skaraborgs	—	2	6	3	—	1	5	2	1	1	2	—	—	1
42	Värmlands	—	4	20	3	—	4	9	3	—	2	7	4	—	3
43	Örebro	—	1	28	9	—	5	14	9	—	2	7	1	—	1
44	Västmanlands	—	2	18	—	—	3	6	2	—	2	6	—	—	3
45	Kopparbergs	—	1	9	1	—	2	4	1	—	—	6	—	—	1

¹ Inräknat 65 barn födda 1914 eller tidigare, därav på landsbygden 51. — ² D:o 55 resp. 47.

samhällsvård, fördelade efter äktenskaplig börd, kön och födelseår, länsvis.

16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
S a m h ä l l s v å r d														
skap		Barn födda i äktenskap						Barn födda utom äktenskap						
födda åren		Gossar födda åren			Flickor födda åren			Gossar födda åren			Flickor födda åren			
1915 -24	1914 och tid.	1931	1925 -30	1915 ¹ -24	1931	1925 -30	1915 ² -24	1931	1925 -30	1915 ³ -24	1931	1925 -30	1915 ⁴ -24	
12	5	6	103	263	—	70	245	9	166	229	11	175	185	1
4	2	—	19	82	—	17	54	2	42	97	3	43	81	2
4	4	1	36	122	—	24	115	5	74	131	5	68	116	3
9	1	5	33	205	1	36	183	8	117	211	4	130	179	4
1	1	—	10	76	—	13	43	5	44	74	2	38	53	5
3	—	—	18	62	1	15	40	1	47	65	—	41	51	6
4	3	3	33	155	2	27	137	7	73	144	6	64	113	7
2	—	—	5	32	—	5	30	5	23	26	3	22	9	8
3	—	—	38	120	—	21	96	4	95	122	4	73	98	9
13	2	3	32	108	1	21	83	10	103	138	8	115	132	10
13	2	—	33	115	—	20	106	9	152	199	12	142	176	11
6	4	—	11	68	—	11	70	—	28	60	2	30	44	12
9	—	3	35	126	1	28	100	3	71	120	4	61	103	13
5	1	—	27	139	2	22	103	5	53	127	8	60	105	14
12	—	1	17	92	1	24	77	3	53	66	8	60	74	15
19	3	1	58	201	1	52	166	3	84	203	1	78	189	16
10	2	3	32	172	1	39	145	3	110	261	4	112	193	17
2	—	2	21	106	1	23	77	8	90	131	9	82	125	18
19	3	2	65	224	2	67	215	5	82	251	6	86	206	19
17	7	3	73	235	3	70	231	3	125	309	3	105	266	20
44	8	4	88	310	—	74	331	15	269	473	19	227	389	21
15	2	2	48	180	3	42	147	8	90	206	8	89	143	22
8	1	3	84	258	2	94	226	3	121	162	4	115	153	23
9	—	4	75	332	3	69	251	9	106	216	11	118	198	24
243	51	46	994	3 783	26	884	3 271	133	2 218	4 021	140	2 184	3 381	25
45	47	9	113	357	6	90	318	35	301	660	42	237	464	26
4	2	1	28	55	2	19	58	2	29	66	1	38	63	27
3	5	—	11	19	2	12	13	3	9	25	2	14	34	28
—	1	—	7	73	—	21	62	3	46	77	2	29	64	29
10	7	6	43	92	1	50	87	11	44	122	4	49	85	30
2	2	1	22	55	1	15	48	3	28	66	—	29	65	31
3	—	—	2	1	—	1	4	1	3	6	1	6	14	32
6	2	—	20	37	—	12	45	2	32	64	1	36	55	33
3	—	1	4	17	—	2	8	3	17	25	1	13	15	34
2	2	2	19	57	—	18	51	5	33	53	2	33	33	35
—	1	—	7	24	—	3	14	3	21	31	1	17	22	36
27	24	1	89	214	4	76	173	33	204	257	33	173	201	37
—	1	1	1	22	—	5	27	1	20	51	5	22	27	38
13	12	16	238	460	13	182	359	38	237	356	36	195	274	39
6	2	3	34	77	—	40	91	5	48	69	1	29	60	40
7	3	3	14	46	1	10	37	1	22	39	1	24	45	41
5	1	1	17	78	1	17	52	7	23	64	3	28	49	42
6	1	1	10	47	1	10	42	3	27	32	3	23	33	43
7	3	—	7	64	—	14	61	1	36	71	—	39	81	44
4	2	—	6	21	—	4	27	—	14	46	—	14	28	45

— ¹ D:o 43, resp. 34. — ⁴ D:o 20, resp. 18.

S k y d d s u p p f o s t r a n															
L ä n	Barn födda i äktenskap								Barn födda utom äkten-						
	Gossar födda åren				Flickor födda åren				Gossar födda åren				Flickor		
	1931	1925—30	1915—24	1914 och tid.	1931	1925—30	1915—24	1914 och tid.	1931	1925—30	1915—24	1914 och tid.	1931	1925—30	
	<i>Städer (forts.)</i>														
1	Gävleborgs län	1	3	18	13	—	9	7	6	—	2	8	4	2	7
2	Västernorrlands »	—	3	16	3	—	4	10	3	—	4	6	3	—	3
3	Jämtlands »	—	—	9	1	—	—	4	2	—	2	2	3	—	—
4	Västerbottens »	—	1	5	2	—	1	1	—	—	—	2	—	—	1
5	Norrbottnens »	—	1	16	1	—	—	2	3	—	4	4	3	—	—
6	Så i städerna	2	79	755	305	1	92	403	268	2	64	266	122	3	48
	därav														
7	Göteborg	—	8	106	50	—	13	55	42	—	5	28	15	—	3
8	Malmö	—	11	74	50	—	7	34	25	—	5	24	20	—	2
9	Norrköping	—	1	26	18	—	4	13	11	—	3	11	6	—	3
10	Hälsingborg	—	1	23	11	—	6	10	11	—	—	7	2	—	2
11	Gävle	1	3	15	13	—	9	7	3	—	2	5	4	2	7
12	Borås	—	—	6	2	—	—	7	3	—	—	1	1	—	—
13	Örebro	—	1	25	9	—	3	12	9	—	2	7	1	—	1
14	Eskilstuna	—	—	2	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
15	Jönköping	—	1	10	2	—	5	16	3	—	2	5	1	—	1
16	Uppsala	—	2	24	2	1	—	8	5	—	2	5	1	—	1
17	Västerås	—	—	9	—	—	2	2	2	—	1	6	—	—	—
18	Linköping	—	1	4	4	—	—	9	2	—	1	3	1	1	—
19	Karlskrona	—	—	14	1	—	2	4	3	—	1	4	2	—	—
20	Lund	—	4	21	—	—	1	7	—	—	4	7	—	—	3
<i>Landsbygd och städer.</i>															
21	Stockholms stad . .	1	20	180	167	—	11	104	114	1	14	78	49	—	11
22	Stockholms län	—	6	76	20	—	6	57	35	—	6	19	6	—	7
23	Uppsala	1	4	43	2	1	3	20	6	—	9	12	2	—	3
24	Södermanlands »	—	1	21	7	—	5	17	9	—	—	6	1	—	4
25	Östergötlands »	—	3	60	28	—	9	43	18	—	5	28	8	1	4
26	Jönköpings »	—	1	33	4	—	9	27	3	—	4	13	1	—	1
27	Kronobergs »	1	1	25	—	1	2	8	—	—	6	7	—	—	3
28	Kalmar »	—	9	63	11	—	17	32	6	—	4	20	—	—	3
29	Gotlands »	—	—	6	—	—	—	4	2	—	1	9	—	1	2
30	Blekinge »	—	2	39	4	—	4	12	4	—	2	13	2	—	2
31	Kristianstads »	—	9	49	8	—	6	21	4	—	7	22	3	—	7
32	Malmöhus »	—	20	162	66	—	17	78	40	1	16	61	26	1	12
33	Hallands »	—	1	15	1	—	6	20	4	—	1	5	—	—	3
34	Göteb. o. Bohus »	—	16	161	58	—	22	99	50	3	14	56	21	—	5
35	Älvsborgs »	—	12	62	12	—	10	38	6	—	8	22	4	—	5
36	Skaraborgs »	—	14	37	4	—	4	21	3	2	3	15	1	1	6
37	Värmlands »	—	35	78	9	—	27	66	6	3	19	47	8	2	20
38	Örebro »	—	6	59	16	—	7	35	12	—	10	25	1	—	5
39	Västmanlands »	—	3	36	2	—	4	12	6	—	4	13	2	—	4
40	Kopparbergs »	1	11	73	5	—	8	56	7	1	9	33	2	—	10
41	Gävleborgs »	1	6	60	20	—	12	26	14	—	10	31	11	2	11
42	Västernorrlands »	1	14	82	14	—	16	57	11	—	16	45	6	1	19
43	Jämtlands »	—	4	64	6	—	5	27	7	—	10	22	3	—	4
44	Västerbottens »	—	13	58	6	—	12	25	5	—	3	9	2	—	1
45	Norrbottnens »	—	7	85	12	—	10	44	5	1	7	18	4	—	4
46	Så för hela riket	6	218	1 627	422	2	232	949	377	12	188	629	163	9	154

1 Se föregående uppslag.

OGH SAMHÄLLSVÅRD, FÖRDELADE EFTER ÄKTENSKAPLIG BÖRD, KÖN OCH FÖDELSEÅR, 61
LÄNSVIS.

16		17		18		19		20		21		22		23		24		25		26		27		28		29																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
S a m h ä l l s v å r d																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
skap		Barn födda i äktenskap														Barn födda utom äktenskap																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
födda åren		Gossar födda åren						Flickor födda åren						Gossar födda åren						Flickor födda åren																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
1915 —24	1914 och tid.	1931	1925 —30	1915 ¹ —24	1931	1925 —30	1915 ² —24	1931	1925 —30	1915 ³ —24	1931	1925 —30	1915 ³ —24	1931	1925 —30	1915 ⁴ —24																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
6	2	2	35	90	1	24	72	4	37	56	10	27	83	1	8	2	—	6	21	—	3	30	1	38	66	2	30	39	2	1	1	—	3	19	1	6	16	3	18	31	—	13	27	3	3	—	—	1	19	—	2	11	—	8	18	1	8	11	4	5	1	1	28	40	—	10	35	—	27	46	3	15	47	5	172	124	49	765	2005	34	646	1741	168	1322	2397	155	1141	1904	6	11	12	13	211	397	12	157	314	31	212	312	33	170	241	7	19	18	1	40	111	2	43	76	19	93	130	20	84	92	8	7	5	2	19	33	—	15	38	2	12	61	—	15	43	9	2	2	—	27	44	1	11	46	6	47	51	7	33	52	10	5	2	2	19	54	—	21	55	3	23	43	6	17	57	11	4	1	2	22	39	—	26	45	—	10	35	—	8	25	12	4	1	1	9	39	1	9	39	2	24	26	3	21	26	13	—	—	—	5	30	—	14	29	—	15	40	—	9	28	14	1	2	—	18	28	1	11	24	1	5	15	—	7	16	15	3	5	—	10	15	2	10	10	3	9	15	1	9	27	16	6	2	—	3	27	—	7	30	1	18	45	—	19	53	17	3	1	3	18	33	1	25	36	9	21	40	4	25	25	18	1	1	2	13	39	—	13	36	3	23	31	—	19	21	19	5	1	—	—	9	—	—	12	2	22	26	1	29	10	20	45	47	9	113	357	6	90	318	35	301	660	42	237	464	21	16	7	7	131	318	2	89	303	11	195	295	12	213	253	22	7	7	—	30	101	3	29	67	5	51	122	5	57	115	23	4	5	1	43	195	—	45	177	8	120	208	7	97	180	24	19	8	11	76	297	2	86	270	19	161	333	8	179	264	25	3	3	1	32	131	1	28	91	8	72	140	2	67	118	26	6	—	—	20	63	1	16	44	2	50	71	1	47	65	27	10	5	3	53	192	2	39	182	9	105	208	7	100	148	28	5	—	1	9	49	—	7	38	8	40	51	4	35	24	29	5	2	2	57	177	—	39	147	9	128	175	6	106	131	30	13	3	3	39	132	1	24	97	13	124	169	9	132	154	31	40	26	1	122	329	4	96	279	42	356	456	45	315	377	32	6	5	1	12	90	—	16	97	1	48	111	7	52	71	33	22	12	19	273	586	14	210	459	41	308	476	40	256	377	34	11	3	3	61	216	2	62	194	10	101	196	9	89	165	35	19	3	4	31	138	2	34	114	4	75	105	9	84	119	36	24	4	2	75	279	2	69	218	10	107	267	4	106	238	37	16	3	4	42	219	2	49	187	6	137	293	7	135	226	38	9	3	2	28	170	1	37	138	9	126	202	9	121	206	39	23	5	2	71	245	2	71	242	5	96	297	6	100	234	40	23	9	5	108	325	4	94	303	7	162	365	13	132	349	41	52	10	4	94	331	—	77	361	16	307	539	21	257	428	42	16	3	2	51	199	4	48	163	11	108	237	3	102	170	43	9	1	3	85	277	2	96	237	3	129	180	5	123	164	44	12	1	5	103	372	3	79	286	9	133	262	14	133	245	45	415	175	95	1759	5788	60	1530	5012	301	3540	6418	295	3275	5285	46

Tab. 6. Barn, som varit föremål för skyddsuppfostran och samhälls-

L ä n	Skyddsuppfostran enligt 22 §							Samhällevård enligt 29 §							
	a) Vanvård m. m.		b) Fara för vanart		c) Vanart		Summa åtgärder ¹	1 mom. Nöd i hemmet		2 mom. Sjukdom m. m.		3 mom. Vårn-löshet		Summa åtgärder ¹	
	I åkt.	Utom åkt.	I åkt.	Utom åkt.	I åkt.	Utom åkt.		I åkt.	Utom åkt.	I åkt.	Utom åkt.	I åkt.	Utom åkt.		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Landsbygd.</i>															
Stockholms län	31	17	54	14	79	19	214	338	325	163	49	187	402	1 464	
Uppsala	14	2	14	17	9	4	60	46	94	40	14	87	160	441	
Södermanlands	5	—	17	7	19	7	55	108	147	62	17	129	235	698	
Östergötlands	17	—	27	19	24	8	95	166	192	159	30	138	427	1 112	
Jönköpings	2	—	5	2	7	4	20	42	87	17	6	83	123	358	
Kronobergs	6	3	16	10	5	2	42	71	81	13	4	52	120	341	
Kalmar	29	8	43	7	26	12	125	150	216	72	14	137	177	766	
Gotlands	1	5	3	1	3	2	15	34	47	15	3	23	38	160	
Blekinge	6	3	11	7	20	5	52	102	153	54	16	119	227	671	
Kristianstads	18	15	40	21	34	15	143	110	236	29	11	109	259	754	
Malmöhus	18	11	19	18	28	21	115	126	331	47	13	101	346	964	
Hallands	2	5	25	4	6	9	51	86	108	28	7	46	50	325	
Göteb. o. Bohus	25	12	31	19	22	13	122	106	152	56	12	131	199	656	
Älvsborgs	39	5	34	29	25	5	137	121	108	51	10	121	240	651	
Skaraborgs	25	18	25	8	14	9	99	99	116	23	9	90	139	476	
Värmlands	103	36	54	57	22	12	284	221	244	97	35	161	279	1 037	
Örebro	13	7	28	28	28	7	111	173	319	97	29	122	336	1 076	
Västmanlands	5	1	11	8	16	5	46	81	210	57	19	92	217	676	
Kopparbergs	53	19	62	43	28	8	213	262	352	152	38	161	246	1 211	
Gävleborgs	26	20	27	28	29	19	149	338	419	91	43	188	351	1 430	
Västernorrlands	43	15	80	81	34	27	230	419	598	69	24	320	770	2 200	
Jämtlands	22	15	50	24	26	10	147	204	244	65	55	153	240	961	
Västerbottens	44	6	41	12	28	3	134	362	321	136	23	169	215	1 226	
Norrbottns	63	14	37	11	40	7	172	331	316	77	23	327	321	1 395	
S:a & landsbygden	610	237	754	475	572	233	2 881	4 096	5 416	1 670	504	3 246	6 117	21 049	
<i>Städer.</i>															
Stockholms stad	58	37	211	93	303	137	839	511	1 142	206	153	180	448	2 640	
Stockholms län	2	2	13	3	21	6	47	41	61	59	14	65	132	372	
Uppsala	4	1	17	6	22	10	60	20	46	15	9	22	32	144	
Södermanlands	1	1	4	1	15	4	26	77	117	29	5	61	100	389	
Östergötlands	3	6	31	13	59	27	139	100	113	112	31	68	173	597	
Jönköpings	7	4	29	11	27	4	82	42	40	49	6	51	145	333	
Kronobergs	2	—	3	5	6	2	18	3	17	2	—	3	14	39	
Kalmar	11	2	7	4	22	9	55	37	42	12	4	65	124	284	
Gotlands	—	—	—	4	5	6	15	9	40	9	10	14	24	106	
Blekinge	3	3	8	6	17	3	40	56	108	60	17	34	38	313	
Kristianstads	2	1	1	—	3	3	10	24	32	4	2	20	61	143	
Malmöhus	37	18	90	46	198	70	459	303	614	147	72	111	216	1 463	
Hallands	—	—	6	—	8	2	16	24	107	15	3	17	16	182	
Göteb. o. Bohus	55	11	103	36	170	42	417	948	925	180	51	140	160	2 404	
Älvsborgs	3	—	19	6	20	6	54	69	78	96	22	81	112	458	
Skaraborgs	6	9	2	3	11	3	34	41	74	14	4	56	54	243	
Värmlands	15	10	13	5	15	7	65	97	141	44	8	25	25	340	
Örebro	5	2	29	7	34	9	86	61	80	37	13	18	33	242	
Västmanlands	9	4	10	10	12	7	52	54	178	31	5	61	45	374	
Kopparbergs	9	5	—	2	9	6	31	17	66	12	2	29	34	160	

¹ Beträffande antalet barn, se tab. 2, kol. 7 och 8.

vård, fördelade efter orsaken till omhändertagandet, år 1931, länsvis.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
L ä n	Skyddsuffpostran enligt 22 §							Samhällevård enligt 29 §						
	a) Vanvård m. m.		b) Fara för vanart		c) Vanart		Summa åtgärder ¹	1 mom. Nöd i hemmet		2 mom. Sjukdom m. m.		3 mom. Vårn- löshet		Summa åtgärder ¹
	I äkt.	Utom äkt.	I äkt.	Utom äkt.	I äkt.	Utom äkt.		I äkt.	Utom äkt.	I äkt.	Utom äkt.	I äkt.	Utom äkt.	
<i>Städer (forts.)</i>														
Gävleborgs län	17	14	9	7	34	10	91	96	162	101	25	27	30	441
Västernorrlands	4	5	22	11	13	10	65	17	74	2	—	41	102	236
Jämtlands	5	—	3	5	8	4	25	36	88	3	2	6	2	187
Västerbottens	1	—	4	4	5	—	14	21	35	7	1	6	10	80
Norrbottnens	1	3	7	3	15	9	38	45	109	22	2	47	27	252
S:a i städerna	260	188	641	291	1052	396	2 778	2 749	4 489	1 268	461	1 248	2 157	12 372
därav														
Göteborg	51	11	79	29	144	34	348	873	839	129	41	102	119	2 103
Malmö	21	5	60	28	127	56	297	182	332	45	24	50	83	716
Norrköping	1	4	26	10	46	21	108	59	78	20	13	29	43	242
Hälsingborg	6	1	11	8	45	9	80	62	138	50	22	17	36	325
Gävle	17	12	8	7	29	8	81	67	121	68	16	16	12	300
Borås	1	—	7	3	10	4	25	20	28	82	16	32	34	212
Örebro	5	2	23	5	33	9	77	57	66	30	11	16	30	210
Eskilstuna	—	—	—	—	4	—	4	41	27	—	—	37	65	170
Jönköping	2	1	19	8	16	3	49	19	7	41	4	22	33	126
Uppsala	4	1	17	6	21	10	59	18	34	12	7	17	23	111
Västerås	—	—	9	9	6	6	30	35	117	12	2	20	17	206
Linköping	2	2	5	3	13	5	30	30	14	63	13	23	97	240
Karlskrona	2	2	6	6	16	2	34	43	71	43	16	20	14	207
Lund	5	9	18	8	10	3	53	17	76	4	8	—	6	111
<i>Landsbygd och städer.</i>														
Stockholms stad	58	37	211	93	303	137	839	511	1 142	206	153	180	448	2 640
Stockholms län	33	19	67	17	100	25	261	379	386	222	63	252	534	1 836
Uppsala	18	3	31	23	31	14	120	66	140	55	23	109	192	555
Södermanlands	6	1	21	8	34	11	81	185	264	91	22	190	335	1 067
Östergötlands	20	6	58	32	83	35	234	266	305	271	61	206	600	1 709
Jönköpings	9	4	34	13	34	8	102	84	127	66	12	134	268	691
Kronobergs	8	3	19	15	11	4	60	74	98	15	4	55	134	380
Kalmar	40	10	50	11	48	21	180	187	258	84	18	202	301	1 050
Gotlands	1	5	3	5	8	8	30	43	87	24	13	37	62	266
Blekinge	9	6	19	13	37	8	92	158	261	114	33	153	265	984
Kristianstads	20	16	41	21	37	18	153	134	268	33	13	129	320	897
Malmöhus	55	29	109	64	226	91	574	429	945	194	85	212	562	2 427
Hallands	2	5	31	4	14	11	67	110	215	43	10	63	66	507
Göteb. o. Bohus	80	23	134	55	192	55	539	1 054	1 077	236	63	271	359	3 060
Älvsborgs	42	5	53	35	45	11	191	190	186	147	32	202	352	1 109
Skaraborgs	31	27	27	11	25	12	133	140	190	37	13	146	193	719
Värmlands	118	46	67	62	37	19	349	318	385	141	43	186	304	1 377
Örebro	18	9	57	35	62	16	197	234	399	134	42	140	369	1 318
Västmanlands	14	5	21	18	28	12	98	135	388	88	24	153	262	1 050
Kopparbergs	62	24	62	45	37	14	244	279	418	164	40	190	280	1 371
Gävleborgs	43	34	36	35	63	29	240	434	581	192	68	215	381	1 871
Västernorrlands	47	20	102	92	47	37	345	436	672	71	24	361	872	2 436
Jämtlands	27	15	53	29	34	14	172	240	332	68	57	159	242	1 098
Västerbottens	45	6	45	16	33	3	148	383	356	143	24	175	225	1 306
Norrbottnens	64	17	44	14	55	16	210	376	425	99	25	374	348	1 647
S:a för hela riket	870	375	1 395	766	1 624	629	5 659	6 845	9 905	2 938	965	4 494	8 274	33 421

Tab. 7. För skyddsuppfostran och samhällsvård omhänder.

L ä n	Hela antalet barn					Skyddsuppfostran						Samhällsvård			
	Från föreg. år kvarvarande	Ny-till-kom-na	Av-lid-na	Av-gång-na	Till-nösta år kvarvarande	En-skilt hem	Barn-hem	Skydds-hem	An-nan-an-stalt	Sum-ma vård-fall ²	Därav vill-korl-nt-skriv-na	Enskilt hem	Barn-hem	An-nan-an-stalt	Sum-ma vård-fall ²
<i>Landsbygd.</i>															
Stockholms län	1 225	442	5	370	1 292	75	26	102	9	212	15	1 070	181	221	1 472
Uppsala	389	111	1	68	431	34	6	13	7	60	3	372	21	48	441
Södermanlands	618	127	2	119	624	21	5	24	3	53	6	589	34	77	700
Östergötlands	981	226	9	196	1 002	49	14	33	3	99	6	886	56	180	1 122
Jönköpings	312	66	—	35	343	11	—	9	—	20	—	317	21	22	360
Kronobergs	303	79	—	30	352	33	1	7	1	42	—	301	19	20	340
Kalmar	722	153	4	99	772	55	22	39	8	124	3	629	46	91	766
Gotlands	134	40	1	21	152	8	3	3	—	14	—	132	10	20	162
Blekinge	538	182	1	124	595	23	10	16	2	51	2	571	21	81	673
Kristianstads	722	169	3	112	776	95	2	42	4	143	5	690	25	42	757
Malmöhus	881	196	7	132	988	65	6	44	1	116	8	872	22	73	967
Hallands	312	61	1	48	321	30	3	13	5	51	2	279	10	35	324
Göteb. o. Bohus	610	167	3	126	648	70	13	33	8	124	4	505	69	90	664
Älvsborgs	666	122	—	94	694	95	16	26	1	138	6	554	38	62	654
Skaraborgs	472	102	—	54	520	73	2	18	7	100	1	442	8	26	476
Värmlands	987	327	5	150	1 159	179	73	28	10	290	3	818	102	122	1 042
Örebro	967	209	6	174	996	60	18	31	—	109	10	871	64	145	1 080
Västmanlands	568	150	1	86	631	18	7	18	1	44	3	575	31	73	679
Kopparbergs	1 118	305	5	264	1 554	132	44	26	19	221	8	910	107	212	1 229
Gävleborgs	1 288	277	10	229	1 326	78	26	44	6	154	9	1 084	199	173	1 456
Västernorrlands	2 044	425	7	293	2 169	204	11	49	22	286	15	2 033	57	118	2 208
Jämtlands	898	206	9	187	908	96	21	29	4	150	7	819	35	110	964
Västerbottens	1 086	263	16	198	1 135	94	9	25	7	135	8	1 048	16	168	1 232
Norrbottens	1 280	282	15	224	1 323	90	43	38	3	174	5	1 179	145	81	1 405
Säa & landsbygden	19 121	4 687	111	3 433	20 261	1 688	381	710	131	2 910	129	17 546	1 337	2 290	21 173
<i>Städer.</i>															
Stockholms stad	2 773	597	15	532	2 823	337	300	246	82	965	229	1 834	723	430	2 987
Stockholms län	254	156	2	132	276	20	2	24	1	47	10	234	66	79	379
Uppsala	155	46	1	43	157	26	6	26	1	59	15	96	26	21	143
Södermanlands	325	82	—	94	313	6	1	18	—	25	4	294	69	31	394
Östergötlands	525	204	5	208	516	78	22	41	11	152	13	391	87	158	636
Jönköpings	349	63	1	61	350	43	20	18	2	83	3	263	27	54	344
Kronobergs	48	8	1	9	46	10	—	7	1	18	—	36	—	6	42
Kalmar	283	56	1	46	292	12	16	28	—	56	9	255	19	13	287
Gotlands	100	21	1	15	105	4	—	11	—	15	1	80	12	14	106
Blekinge	230	113	4	86	253	13	17	8	3	41	1	199	39	78	316
Kristianstads	134	18	—	15	137	1	3	5	1	10	—	119	20	8	147
Malmöhus	1 461	434	12	310	1 573	193	65	191	24	473	61	968	354	229	1 551
Hallands	164	34	1	15	182	7	—	8	1	16	1	138	29	15	182
Göteb. o. Bohus	1 992	810	15	653	2 134	190	111	145	49	495	76	1 617	754	273	2 644
Älvsborgs	345	161	3	127	376	24	7	21	2	54	1	274	73	108	455
Skaraborgs	225	51	2	60	214	9	5	13	7	34	—	191	26	26	243
Värmlands	268	137	1	118	286	32	19	15	2	68	5	202	85	59	346
Örebro	233	76	1	74	234	51	10	25	4	90	21	122	62	62	246
Västmanlands	356	67	2	65	356	20	14	19	—	53	—	284	69	45	398
Kopparbergs	163	28	2	24	165	7	11	13	—	31	1	126	22	14	162

¹ Barn, vilkas omhändertagande beslutats, men ej verkställt under redogörelseåret, ingå icke. Jämför tab.

tagna barns omsättning och vårdform, år 1931, länsvis.¹

L ä n	Hela antalet barn					Skyddsuffpostran						Sambällevård			
	Från föreg. år kvarvarande	Nyttillkomna	Avlidna	Avgångna	Till nästa år kvarvarande	Enskilt hem	Barnhem	Skyddshem	Annananstalt	Summa vårdfall ²	Darav villkorl. utskrivna	Enskilt hem	Barnhem	Annananstalt	Summa vårdfall ²
<i>Städer (forts.)</i>															
Gävleborgs län	359	168	7	151	369	41	30	26	1	98	14	219	128	117	464
Västernorrlands »	258	42	—	37	263	26	16	21	2	65	10	192	41	3	236
Jämtlands »	136	26	—	37	125	14	1	11	1	27	4	128	15	10	153
Västerbottens »	71	20	—	18	73	11	—	3	—	14	2	67	1	12	80
Norrbottnens »	233	57	1	33	256	14	1	22	1	38	1	216	17	20	253
S:a i städerna	11 440	3 475	78	2 963	11 874	1 189	677	965	196	3 027	482	8 545	2 764	1 885	13 194
därav															
Göteborg . . .	1 762	672	14	566	1 854	163	104	115	38	420	74	1 440	696	195	2 331
Malmö	772	223	8	142	845	122	48	127	17	314	48	470	235	85	790
Norrköping . .	284	61	1	69	275	69	15	28	9	121	11	186	46	44	276
Hälsingborg .	296	104	2	110	288	29	9	38	5	81	12	194	73	65	332
Gävle	268	108	7	106	263	37	29	21	—	87	12	138	99	80	317
Borås	142	90	2	78	152	7	2	15	1	25	—	101	16	90	207
Örebro	201	69	1	68	201	43	10	25	3	81	21	101	59	55	215
Eskilstuna . .	135	39	—	46	128	—	—	4	—	4	—	128	45	—	173
Jönköping . . .	135	37	1	38	133	22	14	12	1	49	2	76	15	44	135
Uppsala	127	40	1	40	126	26	6	25	1	58	15	67	26	17	110
Västerås	190	41	—	29	202	12	7	12	—	31	—	159	44	22	225
Linköping . . .	153	116	3	103	163	9	7	13	1	30	2	125	40	80	245
Karlskrona . .	147	85	2	69	161	10	17	6	2	35	—	121	28	59	208
Lund	142	18	1	7	152	33	2	13	1	49	—	94	7	10	111
<i>Landsbygd och städer.</i>															
Stockholms stad	2 773	597	15	532	2 823	337	300	246	82	965	229	1 834	723	430	2 987
Stockholms län	1 479	598	7	502	1 568	95	28	126	10	259	25	1 304	247	300	1 851
Uppsala »	544	157	2	111	588	60	12	39	8	119	18	468	47	69	584
Södermanlands »	943	209	2	213	937	27	6	42	3	78	10	883	103	108	1 094
Östergötlands »	1 506	430	14	404	1 518	127	36	74	14	251	19	1 277	143	338	1 758
Jönköpings »	661	129	1	96	693	54	20	27	2	103	3	580	48	76	704
Kronobergs »	351	87	1	39	398	43	1	14	2	60	—	337	19	26	382
Kalmar »	1 005	209	5	145	1 064	67	38	67	8	180	12	884	65	104	1 053
Gotlands »	234	61	2	36	257	12	3	14	—	29	1	212	22	34	268
Blekinge »	768	295	5	210	848	36	27	24	5	92	3	770	60	159	989
Kristianstads »	856	187	3	127	913	96	5	47	5	153	5	809	45	50	904
Malmöhus »	2 342	630	19	442	2 511	258	71	235	25	589	69	1 840	376	302	2 518
Hallands »	476	95	2	63	506	37	3	21	6	67	3	417	39	50	506
Göteborg o. Bohus	2 602	977	18	779	2 782	260	124	178	57	619	80	2 122	823	363	3 308
Älvsborgs »	1 011	283	3	221	1 070	119	23	47	3	192	7	828	111	170	1 109
Skaraborgs »	697	153	2	114	734	82	7	31	14	134	1	633	34	52	719
Yämrlands »	1 255	464	6	268	1 445	211	92	43	12	358	8	1 020	187	181	1 388
Örebro »	1 200	285	7	248	1 230	111	28	56	4	199	31	993	126	207	1 326
Västmanlands »	924	217	3	151	987	38	21	37	1	97	3	859	100	118	1 077
Kopparbergs »	1 281	333	7	288	1 319	139	55	39	19	252	9	1 036	129	226	1 391
Gävleborgs »	1 647	445	17	380	1 695	119	56	70	7	252	23	1 303	327	290	1 920
Västernorrlands »	2 302	467	7	330	2 432	230	27	70	24	351	25	2 225	98	121	2 444
Jämtlands »	1 034	232	9	224	1 033	110	22	40	5	177	11	947	50	120	1 117
Västerbottens »	1 157	283	16	216	1 208	105	9	28	7	149	10	1 115	17	180	1 312
Norrbottnens »	1 513	339	16	257	1 579	104	44	60	4	212	6	1 395	162	101	1 658
S:a för hela riket	30 561	8 162	189	6 396	32 138	2 877	1 058	1 675	327	5 937	611	26 091	4 101	4 175	34 367

8 och 9. — ² Beträffande antalet barn, se tab. 2, kol. 7 och 8.

Tab. 8. Barn, som varit föremål för skyddsuffostran år 1931, sammandrag för hela riket.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Orsak till omhändertagandet	Barn födda i äktenskap								Barn födda utom äktenskap								Summa
	Gossar födda åren				Flickor födda åren				Gossar födda åren				Flickor födda åren				
	Vårdform	1931	1925 —30	1915 —24	1914 och tid.	1931	1925 —30	1915 —24	1914 och tid.	1931	1925 —30	1915 —24	1914 och tid.	1931	1925 —30	1915 —24	
<i>Landsbygd.</i>																	
Orsak enligt 22 §:																	
a) Vanvård m. m. . . .	4	89	224	4	1	87	194	7	8	64	62	—	5	48	49	1	847
b) Fara för vanart . . .	—	48	351	13	—	52	274	16	2	59	189	9	1	58	148	9	1 229
c) Vanart	—	3	299	100	—	1	83	86	—	1	113	32	—	—	46	41	805
Summa åtgärder	4	140	874	117	1	140	551	109	10	124	364	41	6	106	243	51	2 881
Nettoantal barn . . .	4	139	872	117	1	140	546	109	10	124	363	41	6	106	243	51	2 872
Därav omh. tag. ej verkst. ¹	—	3	10	1	—	4	8	—	—	—	5	1	—	1	2	1	36
Vårdform:																	
Enskilt hem	3	97	472	20	1	100	351	24	8	102	212	8	3	95	180	12	1 688
Barnhem	1	31	109	1	—	34	104	2	2	20	36	—	3	10	28	—	351
Skyddshem	—	1	273	92	—	—	65	76	—	1	106	31	—	—	31	34	710
Annan anstalt	—	9	41	3	—	5	31	8	1	3	18	1	—	2	5	4	181
Summa vårdfall	4	138	895	116	1	139	551	110	11	126	372	40	6	107	244	50	2 910
Därav villkorligt utskr.	—	4	29	27	—	2	14	18	—	1	6	9	—	1	3	15	129
<i>Städer.</i>																	
Orsak enligt 22 §:																	
a) Vanvård m. m. . . .	2	43	77	8	—	55	70	5	2	34	39	2	3	31	26	1	398
b) Fara för vanart . . .	—	40	287	35	1	43	200	35	—	32	111	22	—	23	87	16	932
c) Vanart	—	4	415	263	—	—	142	228	—	1	124	99	—	—	65	107	1 448
Summa åtgärder	2	87	779	306	1	98	412	268	2	67	274	123	3	54	178	124	2 778
Nettoantal barn . . .	2	79	755	305	1	92	403	268	2	64	266	122	3	48	172	124	2 706
Därav omh. tag. ej verkst. ¹	—	—	13	—	—	—	6	2	—	2	1	—	—	—	—	1	25
Vårdform:																	
Enskilt hem	—	49	380	78	—	55	212	50	1	44	140	34	—	36	89	21	1 189
Barnhem	2	33	188	20	1	46	134	41	1	26	64	16	3	16	63	23	677
Skyddshem	—	2	230	214	—	—	69	180	—	—	71	80	—	—	29	90	965
Annan anstalt	—	10	42	8	—	6	46	33	1	3	20	1	—	3	15	8	196
Summa vårdfall	2	94	840	320	1	107	461	304	3	73	295	131	3	55	196	142	3 027
Därav villkorligt utskr.	—	4	76	146	—	6	25	102	—	4	19	47	—	2	5	46	482
<i>Hela riket.</i>																	
Orsak enligt 22 §:																	
a) Vanvård m. m. . . .	6	132	301	12	1	142	264	12	10	98	101	2	8	79	75	2	1 245
b) Fara för vanart . . .	—	88	638	48	1	95	474	51	2	91	300	31	1	81	235	25	2 161
c) Vanart	—	7	714	363	—	1	225	314	—	2	237	131	—	—	111	148	2 253
Summa åtgärder	6	227	1 653	423	2	238	963	377	12	191	638	164	9	160	421	175	5 659
Nettoantal barn . . .	6	219	1 627	422	2	232	949	377	12	188	629	163	9	154	415	175	5 578
Därav omh. tag. ej verkst. ¹	—	3	23	1	—	4	14	2	—	2	6	1	—	1	2	2	61
Vårdform:																	
Enskilt hem	3	146	852	98	1	155	563	74	9	146	352	42	3	131	269	33	2 877
Barnhem	3	64	297	21	1	80	238	43	3	46	100	16	6	26	91	23	1 058
Skyddshem	—	3	503	306	—	—	134	256	—	1	177	111	—	—	60	124	1 675
Annan anstalt	—	19	83	11	—	11	77	41	2	6	38	2	—	5	20	12	327
Summa vårdfall	6	232	1 735	436	2	246	1012	414	14	199	667	171	9	162	440	192	5 937
Därav villkorligt utskr.	—	8	105	173	—	8	39	120	—	5	25	56	—	3	8	61	611

¹ Barn, vilkas omhändertagande beslutats, men ej verkställda under redogörelseåret.

Tab. 9. Barn, som varit föremål för samhällsvård år 1931, sammandrag för hela riket.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Orsak till omhändertagandet Vårdform	Barn födda i äktenskap						Barn födda utom äktenskap						Summa
	Gossar födda åren			Flickor födda åren			Gossar födda åren			Flickor födda åren			
	1931	1925-30	1915-24 ¹	1931	1925-30	1915-24 ¹	1931	1925-30	1915-24 ¹	1931	1925-30	1915-24 ¹	
<i>Landsbygd.</i>													
Orsak enligt 29 §:													
1 mom. Nöd i hemmet	30	565	1 576	21	511	1 393	70	1 017	1 771	73	1 031	1 454	9 512
2 mom. Sjukdom m. m.	12	168	732	2	141	615	7	72	205	6	56	158	2 174
3 mom. Värnlöshet . .	4	262	1 477	3	232	1 268	57	1 130	2 049	61	1 048	1 772	9 363
Summa åtgärder	46	995	3 785	26	884	3 276	134	2 219	4 025	140	2 135	3 384	21 049
Nettoantal barn	46	994	3 783	26	884	3 271	133	2 218	4 021	140	2 134	3 381	21 031
Därav omh.tag. ej verkst. ⁵	—	3	5	—	1	13	—	—	2	—	—	2	26
Vårdform:													
Enskilt hem	24	692	2 720	15	631	2 404	107	2 058	3 659	118	2 002	3 116	17 546
Barnhem	9	137	309	7	120	260	14	104	156	9	87	125	1 337
Annann anstalt	13	177	783	4	144	628	14	75	222	13	57	160	2 290
Summa vårdfall	46	1 006	3 812	26	895	3 292	135	2 237	4 037	140	2 146	3 401	21 173
<i>Städer.</i>													
Orsak enligt 29 §:													
1 mom. Nöd i hemmet	36	461	951	28	416	857	132	891	1 440	129	769	1 128	7 238
2 mom. Sjukdom m. m.	11	201	534	5	150	367	11	78	198	7	56	111	1 729
3 mom. Värnlöshet . .	2	107	532	1	84	522	25	357	768	19	319	669	3 405
Summa åtgärder	49	769	2 017	34	650	1 746	168	1 326	2 406	155	1 144	1 908	12 372
Nettoantal barn	49	765	2 005	34	646	1 741	168	1 322	2 397	155	1 141	1 904	12 327
Därav omh.tag. ej verkst. ⁵	2	4	5	—	4	4	3	4	3	—	2	5	36
Vårdform:													
Enskilt hem	4	322	1 165	4	271	1 050	39	1 061	2 046	31	920	1 632	8 545
Barnhem	30	341	423	24	302	401	116	317	229	122	251	208	2 764
Annann anstalt	14	183	551	7	144	398	24	96	231	12	76	149	1 885
Summa vårdfall	48	846	2 139	35	717	1 849	179	1 474	2 506	165	1 247	1 989	13 194
<i>Hela riket.</i>													
Orsak enligt 29 §:													
1 mom. Nöd i hemmet	66	1 026	2 527	49	927	2 250	202	1 908	3 211	202	1 800	2 582	16 750
2 mom. Sjukdom m. m.	23	369	1 266	7	291	982	18	150	403	13	112	269	3 903
3 mom. Värnlöshet . .	6	369	2 009	4	316	1 790	82	1 487	2 817	80	1 367	2 441	12 768
Summa åtgärder	95	1 764	5 802	60	1 534	5 022	302	3 545	6 431	295	3 279	5 292	33 421
Nettoantal barn	95	1 759	5 788	60	1 530	5 012	301	3 540	6 418	295	3 275	5 285	33 358
Därav omh.tag. ej verkst. ⁵	2	7	10	—	5	17	3	4	5	—	2	7	62
Vårdform:													
Enskilt hem	28	1 014	3 885	19	902	3 454	146	3 119	5 705	149	2 922	4 748	26 091
Barnhem	39	478	732	31	422	661	130	421	385	131	338	333	4 101
Annann anstalt	27	360	1 334	11	288	1 026	38	171	453	25	133	309	4 175
Summa vårdfall	94	1 852	5 951	61	1 612	5 141	314	3 711	6 543	305	3 393	5 390	34 367

¹ Inräknat 65 barn, födda 1914 eller tidigare. — ²⁻⁴ D:o resp. 55, 43 och 20. — ⁵ Barn, vilkas omhändertagande beslutats, men ej verkstälts under redogörelseåret.

Tab. 10. Kommunernas utgifter för omhändertagna

S k y d d s u p p f o s t r a n											
L ä n	Enskilt hem		Barnhem		Skyddshem		Annan anstalt		Vårdade på mer än ett sätt		Sum-
	Kr	Antal månader	Kr	Antal månader	Kr	Antal månader	Kr	Antal månader	Kr	Antal månader	Kr
<i>Landsbygd.</i>											
1 Stockholms län	19 494	791	7 432	263	80 754	1 012	3 198	73	1 753	24	112 631
2 Uppsala	10 110	391	1 213	28	10 747	144	2 926	72	—	—	24 996
3 Södermanlands	4 211	204	188	12	20 755	232	470	26	983	30	26 607
4 Östergötlands	10 945	501	3 052	84	21 318	352	1 220	26	1 438	48	37 978
5 Jönköpings	2 622	111	—	—	8 316	100	—	—	—	—	10 988
6 Kronobergs	5 311	302	20	1	2 926	77	650	12	—	—	8 907
7 Kalmar	10 376	511	4 546	180	21 320	391	342	13	1 023	12	37 607
8 Gotlands	1 735	74	720	26	2 717	30	—	—	—	—	5 172
9 Blekinge	4 161	229	1 747	66	8 805	169	960	24	822	24	16 495
10 Kristianstads	20 638	916	150	6	12 722	421	1 240	41	705	20	35 455
11 Malmöhus	15 592	691	820	31	19 027	446	250	12	261	10	35 950
12 Hallands	5 822	294	840	36	6 637	131	800	36	164	4	14 263
13 Göteb. o. Bohus	13 557	689	3 094	126	26 494	363	2 153	84	997	18	46 295
14 Älvsborgs	18 593	966	3 938	180	20 997	290	—	—	341	12	43 869
15 Skaraborgs	16 845	776	312	14	5 450	190	1 512	48	293	12	24 412
16 Värmlands	38 021	1 798	20 712	605	23 633	290	1 021	43	2 004	81	85 391
17 Örebro	14 106	627	9 605	193	17 082	330	—	—	254	5	41 047
18 Västmanlands	4 120	158	3 731	84	16 532	200	350	6	—	—	24 733
19 Kopparbergs	33 463	1 356	16 813	455	18 299	244	4 729	145	4 032	83	77 336
20 Gävleborgs	18 446	761	6 677	139	33 028	443	640	36	8 202	168	66 993
21 Västernorrlands	44 607	2 124	1 498	49	38 689	488	6 329	130	2 211	46	93 334
22 Jämtlands	20 240	903	5 559	138	21 711	283	1 636	38	2 935	55	52 081
23 Västerbottens	16 770	903	376	82	18 639	248	1 005	36	1 520	48	38 310
24 Norrbottens	18 640	875	19 911	352	13 997	369	1 235	28	1 325	36	55 158
25 S:a & landsbygden	368 425	16 951	112 954	3 150	470 595	7 293	32 716	929	31 263	736	1 015 953
<i>Städer.</i>											
26 Stockholms stad	29 680	2 265	101 328	1 312	153 095	2 306	12 402	185	118 677	1 790	415 182
27 Stockholms län	4 633	155	390	24	13 995	237	548	12	—	—	19 566
28 Uppsala	6 731	287	1 630	34	16 525	254	50	12	—	—	24 936
29 Södermanlands	1 435	53	300	12	10 085	179	—	—	447	12	12 267
30 Östergötlands	9 681	625	3 486	64	18 549	387	4 281	62	6 040	132	42 037
31 Jönköpings	9 167	452	6 301	203	13 961	178	790	15	2 174	48	32 393
32 Kronobergs	2 254	116	—	—	3 437	66	610	12	—	—	6 301
33 Kalmar	2 843	132	6 222	142	10 524	293	—	—	1 145	12	20 734
34 Gotlands	947	42	—	—	9 437	122	—	—	—	—	10 384
35 Blekinge	2 904	135	7 007	142	4 565	58	700	12	2 129	24	17 305
36 Kristianstads	240	12	1 160	36	778	31	—	1	—	—	2 178
37 Malmöhus	30 478	1 979	15 038	345	142 686	1 859	6 937	125	15 247	313	210 386
38 Hallands	1 665	81	—	—	6 752	91	700	12	—	—	9 117
39 Göteb. o. Bohus	27 610	1 691	13 451	181	107 300	1 273	18 963	370	39 566	594	206 890
40 Älvsborgs	4 728	212	2 425	45	19 188	230	400	12	—	—	26 741
41 Skaraborgs	1 610	70	1 560	60	4 564	114	327	34	—	—	8 061
42 Värmlands	6 836	274	3 893	163	8 703	114	1 172	24	2 190	35	22 794
43 Örebro	10 953	457	628	66	10 403	261	644	10	1 973	48	24 601
44 Västmanlands	5 446	207	4 082	144	14 680	164	—	—	535	12	24 743
45 Kopparbergs	2 459	77	6 099	112	11 196	139	—	—	—	—	19 754

¹ I tabellen ingå icke kostnader för ej omhändertagna barn, 14 290 kr., därav på landsbygden 13 698 kr. —

barns vård samt antalet vårdmånader år 1931, länsvis.¹

	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
	S a m h ä l l s v å r d											Både skydds- uppfostran och samhälls- vård	
ma	Enskilt hem		Barnhem		Annan anstalt ²		Vårdade på mer än ett sätt		Summa				
Antal må- nader	Kr	Antal må- nader	Kr	Antal må- nader	Kr	Antal må- nader	Kr	Antal må- nader	Kr	Antal må- nader	Kr	Antal må- nader	
2 163	270 067	10 904	41 265	1 119	51 014	1 193	5 543	147	367 889	13 363	225	12	
635	92 839	3 880	4 795	214	17 029	409	—	—	114 663	4 503	343	12	
554	139 274	6 248	7 907	235	11 080	475	1 628	48	159 889	7 006	274	9	
1 011	194 482	9 646	9 041	372	38 418	1 210	3 627	113	245 568	11 341	—	—	
211	67 140	3 396	5 521	225	6 769	223	721	24	80 151	3 868	—	—	
392	60 584	3 279	5 100	166	6 485	204	—	—	72 169	3 649	—	—	
1 107	123 945	6 777	8 632	368	29 677	720	3 462	72	165 716	7 937	2 169	96	
190	25 565	1 329	2 344	100	5 307	192	1 557	24	34 773	1 645	—	—	
512	105 308	5 949	5 496	220	14 859	509	1 027	24	126 690	6 702	—	—	
1 404	140 935	7 108	6 088	225	12 008	401	1 012	33	160 043	7 767	964	36	
1 190	196 459	9 038	7 932	204	20 490	704	666	19	225 547	9 965	233	13	
501	55 745	2 977	2 602	90	7 978	339	—	—	66 325	3 406	—	—	
1 280	106 496	5 308	15 362	581	18 405	653	2 578	98	142 841	6 640	—	—	
1 448	116 017	5 978	9 979	348	17 548	568	965	26	144 509	6 920	—	—	
1 040	96 755	4 887	1 250	83	8 577	224	135	10	106 717	5 204	—	—	
2 817	177 468	8 708	36 318	1 004	17 067	769	2 429	84	233 282	10 565	813	30	
1 155	192 128	9 269	16 137	506	33 869	954	3 730	100	245 864	10 829	1 355	23	
448	136 366	6 274	14 254	331	15 543	416	1 260	40	167 423	7 061	180	12	
2 283	224 760	9 489	33 905	895	38 971	1 265	8 110	201	310 746	11 850	586	12	
1 547	238 846	11 352	71 370	1 689	35 660	1 157	13 395	311	359 271	14 509	548	12	
2 837	432 882	21 789	11 841	471	34 474	795	4 794	165	483 991	23 220	2 000	24	
1 417	185 723	8 470	9 782	309	21 149	866	1 903	48	218 557	9 693	1 101	12	
1 317	186 837	11 242	207	122	24 960	935	1 533	84	213 537	12 383	1 170	60	
1 660	248 907	13 405	60 542	1 163	19 020	692	8 195	152	336 664	14 412	—	—	
29 059	3 815 528	185 702	392 670	11 040	506 357	15 873	68 270	1 823	4 782 825	214 438	11 961	363	
7 858	363 659	16 975	249 368	3 408	181 054	2 463	166 133	3 377	960 214	26 223	7 535	122	
428	58 391	2 189	24 097	461	9 366	193	4 625	114	96 479	2 957	1 734	38	
587	24 469	1 018	5 913	172	5 916	161	—	—	36 298	1 351	236	8	
256	67 402	2 979	19 936	422	3 620	140	3 420	116	94 378	3 657	—	—	
1 270	86 595	3 766	10 215	215	28 130	559	19 164	376	144 104	4 916	1 631	36	
896	60 189	2 765	5 005	171	10 832	327	4 668	122	80 694	3 385	—	—	
194	5 784	313	—	—	1 792	32	619	13	8 195	358	732	12	
579	59 185	2 681	2 539	143	3 439	77	1 056	33	66 219	2 934	—	—	
164	17 972	860	1 779	60	4 886	124	—	—	24 637	1 044	—	—	
371	41 239	2 010	8 752	313	11 323	317	2 289	85	63 603	2 725	1 303	16	
80	28 673	1 243	8 558	158	2 280	77	1 353	44	40 864	1 522	312	12	
4 621	207 316	9 735	71 649	1 698	56 286	1 187	46 567	1 028	381 818	13 648	846	28	
184	29 060	1 525	10 234	262	5 373	164	—	—	44 667	1 951	—	—	
4 109	297 547	15 078	144 919	1 971	91 788	1 992	102 761	2 006	637 015	21 047	13 649	120	
499	56 808	2 814	19 980	523	19 938	480	1 674	36	98 400	3 853	—	—	
278	46 123	2 034	5 494	212	6 224	162	81	2	57 922	2 430	—	—	
610	47 810	2 054	27 955	473	8 518	276	2 035	66	86 318	2 869	—	—	
842	24 097	1 078	22 379	455	8 659	235	5 454	164	60 589	1 932	1 985	48	
527	65 363	2 779	18 427	498	5 940	269	8 021	217	97 751	3 763	2 527	36	
328	34 930	1 377	7 499	176	2 844	111	700	24	45 973	1 688	—	—	

² Därav skyddshem 888 kr. och 37 månader (avser helt landsbygden).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
S k y d d s u p p f o s t r a n												
L ä n	Enskilt hem		Barnhem		Skyddshem		Annan anstalt		Vårdade på mer än ett sätt		Sum-	
	Kr	Antal månader	Kr	Antal månader	Kr	Antal månader	Kr	Antal månader	Kr	Antal månader	Kr	
<i>Städer (forts.)</i>												
1 Gävleborgs län	6 353	367	7 179	173	25 257	267	—	—	5 436	120	44 225	
2 Västernorrlands »	3 915	229	3 122	155	15 640	234	850	24	545	12	24 072	
8 Jämtlands »	1 932	124	—	—	5 507	104	598	12	1 699	24	9 736	
4 Västerbottens »	1 649	65	—	—	500	31	—	—	—	—	2 149	
5 Norrbottens »	4 083	165	340	12	5 676	185	65	12	—	—	10 164	
6 S:a i städerna	180 232	10 272	185 641	3 425	683 003	9 177	50 037	946	197 803	3 176	1 246 716	
därav												
7 Göteborg	22 980	1 444	11 659	151	87 309	1 026	15 078	275	36 483	532	173 509	
8 Malmö	15 767	1 250	9 546	230	77 008	1 233	2 377	56	14 456	289	119 154	
9 Norrköping	8 657	529	2 123	43	10 883	287	3 689	49	5 081	120	80 433	
10 Hälsingborg	4 552	276	2 268	55	31 882	348	3 782	46	791	24	43 275	
11 Gävle	5 041	319	6 588	161	22 221	219	—	—	4 878	108	38 728	
12 Borås	1 682	70	299	7	15 000	180	—	—	—	—	16 981	
13 Örebro	8 508	361	628	66	10 403	261	644	10	1 973	48	22 156	
14 Eskilstuna	—	—	—	—	3 087	36	—	—	—	—	3 087	
15 Jönköping	4 777	222	4 881	132	10 500	133	730	12	1 621	36	22 509	
16 Uppsala	6 731	287	1 630	34	15 525	242	50	12	—	—	23 936	
17 Västerås	2 625	107	2 552	72	9 434	103	—	—	535	12	15 146	
18 Linköping	1 024	96	1 363	21	7 666	100	592	12	959	12	11 604	
19 Karlskrona	2 144	99	7 007	142	4 065	46	—	—	2 129	24	15 345	
20 Lund	8 727	364	1 058	15	15 208	137	250	12	—	—	25 243	
<i>Landsbygd och städer.</i>												
21 Stockholms stad	29 680	2 265	101 328	1 312	153 095	2 306	12 402	185	118 677	1 790	415 182	
22 Stockholms län	24 127	946	7 822	287	94 749	1 249	3 746	85	1 753	24	132 197	
23 Uppsala »	16 841	678	2 843	62	27 272	398	2 976	84	—	—	49 932	
24 Södermanlands »	5 646	257	488	24	30 840	461	470	26	1 430	42	38 874	
25 Östergötlands »	20 626	1 126	6 538	148	39 867	739	5 501	88	7 478	180	80 010	
26 Jönköpings »	11 789	563	6 301	203	22 277	278	790	15	2 174	48	43 331	
27 Kronobergs »	7 565	418	20	1	6 363	143	1 260	24	—	—	15 208	
28 Kalmar »	13 219	643	10 768	322	31 844	684	342	12	2 168	24	58 341	
29 Gotlands »	2 682	116	720	26	12 154	152	—	—	—	—	15 556	
30 Blekinge »	7 065	364	8 754	208	13 370	227	1 660	36	2 951	48	33 800	
31 Kristianstads »	20 878	928	1 310	42	13 500	452	1 240	42	705	20	37 633	
32 Malmöhns »	46 070	2 670	15 858	376	161 713	2 305	7 187	137	15 508	323	246 336	
33 Hallands »	7 487	375	840	36	13 389	222	1 500	48	164	4	23 380	
34 Göteb. o. Bohus »	41 167	2 380	16 545	307	133 794	1 636	21 116	454	40 563	612	253 185	
35 Älvsborgs »	23 321	1 178	6 363	225	40 185	520	400	12	341	12	70 610	
36 Skaraborgs »	18 455	846	1 872	74	10 014	304	1 839	82	293	12	32 473	
37 Värmlands »	44 857	2 072	24 605	768	32 336	404	2 193	67	4 194	116	108 185	
38 Örebro »	25 059	1 084	10 233	259	27 485	591	644	10	2 227	53	65 648	
39 Västmanlands »	9 566	365	7 813	228	31 212	364	350	6	535	12	49 476	
40 Kopparbergs »	35 922	1 433	22 912	567	29 495	383	4 729	145	4 032	83	97 090	
41 Gävleborgs »	24 799	1 128	13 856	312	58 285	710	640	36	13 638	288	111 218	
42 Västernorrlands »	48 522	2 353	4 620	204	54 329	722	7 179	154	2 756	58	117 406	
43 Jämtlands »	22 172	1 027	5 559	138	27 218	387	2 234	50	4 634	79	61 817	
44 Västerbottens »	18 419	968	376	82	19 139	279	1 005	36	1 520	48	40 459	
45 Norrbottens »	22 723	1 040	20 251	364	19 673	554	1 350	40	1 325	36	65 322	
46 S:a för hela riket	548 657	27 223	298 595	6 575	1 103 598	16 470	82 753	1 875	229 066	3 912	2 262 669	

1, 2 Se föregående uppslag.

S a m h ä l l s v å r d													Håde skydds- uppfostran och samhälls- vård	
ma	Enskilt hem		Barnhem		Annant anstalt ²		Vårdade på mer än ett sätt		Summa					
Antal må- nader	Kr	Antal må- nader	Kr	Antal må- nader	Kr	Antal må- nader	Kr	Antal må- nader	Kr	Antal må- nader	Kr	Antal må- nader		
927	47 968	2 158	25 496	622	22 587	437	9 052	197	105 103	3 414	894	24		
654	43 160	2 066	8 234	405	404	28	—	—	51 798	2 499	—	—		
264	26 209	1 243	720	24	1 487	72	3 465	137	31 881	1 476	—	—		
96	15 745	677	106	12	1 879	76	487	12	18 217	777	623	21		
374	54 027	2 197	1 247	114	5 429	203	485	12	61 188	2 526	—	—		
26 996	1 809 721	83 634	700 501	12 968	499 994	10 162	384 109	8 181	3 394 325	114 945	34 007	521		
3 428	260 184	13 255	129 808	1 592	79 687	1 564	98 885	1 888	568 564	18 299	12 682	108		
3 058	101 489	4 455	41 257	906	33 598	481	40 759	874	217 103	6 716	846	28		
1 023	40 315	1 620	3 719	98	9 284	145	16 756	310	70 074	2 173	1 631	36		
749	35 176	2 026	16 002	369	11 602	272	3 004	92	65 784	2 759	—	—		
807	31 601	1 364	19 656	491	19 713	370	6 678	148	77 648	2 373	894	24		
257	21 081	1 045	4 133	124	14 907	367	—	—	40 121	1 536	—	—		
746	19 200	860	21 661	427	6 326	171	5 454	164	52 641	1 622	1 433	36		
36	27 671	1 287	14 880	248	—	—	570	34	43 121	1 569	—	—		
535	16 476	717	1 945	51	6 152	218	3 942	98	28 515	1 084	—	—		
575	17 416	692	5 913	172	5 205	117	—	—	28 534	981	236	8		
294	36 670	1 495	8 560	256	2 545	127	7 419	193	55 194	2 071	1 610	24		
241	25 838	1 289	6 136	105	12 428	266	2 228	54	46 630	1 714	—	—		
311	25 344	1 234	7 081	221	8 099	212	1 888	65	42 412	1 732	190	4		
528	24 055	1 064	1 857	50	3 850	120	—	—	29 762	1 234	—	—		
7 858	363 659	16 975	249 368	3 408	181 054	2 463	166 133	3 377	960 214	26 223	7 535	122		
2 591	328 458	13 093	65 362	1 580	60 380	1 386	10 163	261	464 368	16 320	1 959	50		
1 222	117 308	4 893	10 708	386	22 945	570	—	—	150 961	5 854	579	20		
810	206 676	9 227	27 843	657	14 700	615	5 048	164	254 267	10 663	274	9		
2 231	281 077	13 412	19 256	587	66 548	1 769	22 791	489	339 672	16 257	1 631	36		
1 107	127 329	6 161	10 526	396	17 601	550	5 389	146	160 845	7 253	—	—		
596	66 368	3 592	5 100	166	8 277	236	619	13	80 364	4 007	732	12		
1 686	183 130	9 458	11 171	511	33 116	797	4 518	105	231 935	10 871	2 169	96		
294	43 537	2 189	4 123	160	10 193	316	1 557	24	59 410	2 689	—	—		
883	146 547	7 959	14 248	533	26 182	826	3 316	109	190 298	9 427	1 303	16		
1 484	169 608	8 351	14 646	383	14 288	478	2 365	77	200 907	9 289	1 276	48		
5 811	403 775	18 773	79 581	1 902	76 776	1 891	47 233	1 047	607 365	23 613	1 079	41		
685	84 805	4 502	12 836	352	13 351	503	—	—	110 992	5 357	—	—		
5 339	404 043	20 386	160 281	2 552	110 193	2 645	105 339	2 104	779 856	27 687	13 649	120		
1 947	172 825	8 792	29 959	871	37 486	1 048	2 639	62	242 909	10 773	—	—		
1 318	142 878	6 941	6 744	295	14 801	386	216	12	164 639	7 634	—	—		
3 427	225 278	10 762	64 273	1 477	25 585	1 045	4 464	150	319 600	13 434	813	30		
1 997	216 225	10 347	38 516	961	42 528	1 189	9 184	264	306 453	12 761	3 340	71		
975	201 729	9 053	32 681	829	21 483	685	9 281	257	265 174	10 824	2 707	48		
2 611	259 690	10 866	46 404	1 071	41 815	1 376	8 810	225	356 719	13 538	586	12		
2 474	286 814	13 510	96 866	2 311	58 247	1 594	22 447	508	464 374	17 923	1 442	36		
3 491	476 042	23 855	20 075	876	34 878	823	4 794	165	535 789	25 719	2 000	24		
1 681	211 932	9 713	10 502	333	22 636	938	5 368	185	250 438	11 169	1 101	12		
1 413	202 582	11 919	313	134	26 839	1 011	2 020	96	231 754	13 160	1 793	81		
2 034	302 934	14 602	61 789	1 277	24 449	895	8 680	164	397 852	16 938	—	—		
56 055	5 625 249	269 336	1 093 171	24 008	1 006 351	26 035	452 379	10 004	8 177 150	329 383	45 968	884		

Vårdform	Barn födda år 1931				Barn födda åren 1925—1930				Barn
	Ut-gifter kr	Därav			Ut-gifter kr	Därav			
		vård- avgif- ter kr	vård å kom- munens anstalt kr	Antal mä- nader		vård- avgif- ter kr	vård å kom- munens anstalt kr	Antal mä- nader	
<i>Skyddsuffostran.</i>									
Landsbygd.									
1 Enskilt hem	1 558	1 507	—	69	91 776	90 564	—	3 987	269 440
2 Barnhem	512	352	150	16	24 158	12 036	11 205	759	87 033
3 Skyddshem	—	—	—	—	440	421	—	15	319 055
4 Annan anstalt	—	—	—	—	3 133	2 407	498	110	25 879
5 Vårdade på mer än ett sätt	394	180	214	9	3 868	2 213	1 343	92	26 089
6 S:a å landsbygden	2 464	2 039	364	94	123 375	107 641	13 046	4 963	727 196
Städer.									
7 Enskilt hem	80	80	—	2	34 168	32 898	—	1 599	137 323
8 Barnhem	1 885	785	1 097	28	26 078	9 793	15 866	574	138 525
9 Skyddshem	—	—	—	—	933	908	—	18	322 874
10 Annan anstalt	—	—	—	—	4 871	4 480	—	100	36 226
11 Vårdade på mer än ett sätt	217	217	—	3	21 674	8 072	12 234	515	123 299
12 S:a i städerna	2 182	1 082	1 097	33	87 724	56 151	28 100	2 806	758 247
Hela riket.									
13 Enskilt hem	1 638	1 587	—	71	125 944	123 462	—	5 586	406 763
14 Barnhem	2 397	1 137	1 247	44	50 236	21 829	27 071	1 333	225 558
15 Skyddshem	—	—	—	—	1 373	1 329	—	33	641 929
16 Annan anstalt	—	—	—	—	8 004	6 887	498	210	61 805
17 Vårdade på mer än ett sätt	611	397	214	12	25 542	10 285	13 577	607	149 388
18 S:a skyddsuffostran	4 646	3 121	1 461	127	211 099	163 792	41 146	7 769	1 485 443
<i>Samhällsvård.</i>									
Landsbygd.									
19 Enskilt hem	33 719	32 922	—	1 426	1 168 929	1 159 502	—	55 722	2 604 495
20 Barnhem	7 472	5 178	2 111	205	116 804	58 738	55 620	3 261	265 857
21 Annan anstalt	5 220	2 269	2 820	124	87 119	71 228	12 825	2 105	392 112
22 Vårdade på mer än ett sätt	597	494	—	13	23 644	12 318	10 291	625	42 675
23 S:a å landsbygden	47 008	40 863	4 931	1 768	1 336 496	1 301 786	78 736	61 713	3 305 139
Städer.									
24 Enskilt hem	6 621	6 366	—	269	545 239	529 769	—	23 812	1 255 791
25 Barnhem	86 548	19 200	66 938	1 118	257 486	70 488	183 248	4 349	355 196
26 Annan anstalt	4 994	4 509	396	123	86 804	83 631	28	1 763	403 570
27 Vårdade på mer än ett sätt	9 282	3 365	5 484	194	189 046	80 254	94 610	3 753	185 781
28 S:a i städerna	107 445	33 440	72 818	1 704	1 078 575	764 142	277 886	33 682	2 200 338
Hela riket.									
29 Enskilt hem	40 340	39 288	—	1 695	1 714 168	1 689 271	—	79 534	3 860 286
30 Barnhem	94 020	24 378	69 049	1 323	374 290	129 226	238 868	7 610	621 053
31 Annan anstalt	10 214	6 778	3 216	247	173 923	154 859	12 853	3 873	795 682
32 Vårdade på mer än ett sätt	9 879	3 859	5 484	207	212 690	92 572	104 901	4 378	228 456
33 S:a samhällsvård	154 453	74 303	77 749	3 472	2 475 071	2 065 928	356 622	95 395	5 505 477
34 Skyddsuffostran och	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35 samhällsvård. ¹ Landsb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36 Riket	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37 Ej omhändertagna barn.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38 Landsb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39 Städer	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40 Riket	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40 Summa för hela riket	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹ Barn omhändertagna för både skyddsuffostran och samhällsvård.

11			12			13			14			15			16			17			18			19			20			21			22		
födda åren 1915—1924						Barn födda år 1914 o. tidigare						Samtliga barn																							
Därav			Antal månader	Utgifter kr	Därav			Vårdavgifter kr	Vård å kommunens anstalt kr	Andra kostnader kr	Summa utgifter kr	Antal månader																							
vårdavgifter kr	vård å kommunens anstalt kr	Antal månader			vårdavgifter kr	vård å kommunens anstalt kr	Antal månader																												
262 080	—	12 324	5 651	5 347	—	571	359 498	—	8 927	368 425	16 951	1																							
34 004	50 570	2 346	1 251	701	550	29	47 095	62 475	3 386	112 954	3 150	2																							
310 732	—	4 893	151 100	148 152	—	2 385	459 305	—	11 290	470 595	7 293	3																							
21 623	2 943	702	4 004	3 466	300	117	27 496	3 741	1 479	32 716	929	4																							
17 744	5 526	623	912	657	—	12	20 794	7 083	3 386	31 263	736	5																							
646 183	59 039	20 888	162 918	158 323	850	3 114	914 186	73 299	28 468	1 015 953	29 059	6																							
127 845	—	7 390	8 661	7 472	—	1 281	168 295	—	11 937	180 232	10 272	7																							
57 470	76 715	2 491	19 153	11 368	7 591	332	79 416	101 269	4 956	185 641	3 425	8																							
159 696	156 462	3 687	309 196	145 723	158 760	5 472	306 327	315 222	11 454	633 003	9 177	9																							
33 495	184	655	8 940	7 368	528	191	45 343	712	3 982	50 037	946	10																							
46 784	61 372	1 956	52 613	18 546	28 689	702	73 619	102 295	21 859	197 803	3 176	11																							
425 290	294 733	16 179	398 563	190 477	195 565	7 978	673 000	519 498	54 218	1 246 716	26 996	12																							
389 925	—	19 714	14 312	12 819	—	1 852	527 793	—	20 864	548 657	27 223	13																							
91 474	127 235	4 837	20 404	12 069	8 141	361	126 509	163 744	8 342	298 595	6 575	14																							
470 428	156 462	8 550	460 296	293 875	158 760	7 857	765 632	315 222	22 744	1 103 598	16 470	15																							
55 118	3 127	1 357	12 944	10 834	828	308	72 839	4 453	5 461	82 753	1 875	16																							
64 528	66 898	2 579	53 525	19 203	28 689	714	94 413	109 378	25 275	229 066	3 912	17																							
1 071 473	353 772	37 067	561 481	348 800	196 418	11 092	1 587 186	592 797	82 636	2 262 669	56 055	18																							
2 569 854	—	128 028	8 385	8 126	—	526	3 770 404	—	45 124	3 815 528	185 702	19																							
91 069	169 937	7 519	2 537	1 743	790	55	156 728	228 508	7 434	392 670	11 040	20																							
351 936	22 253	12 881	21 908	21 210	504	763	446 693	38 402	21 262	506 357	15 873	21																							
29 345	9 218	1 167	1 354	487	807	18	42 644	20 316	5 310	68 270	1 823	22																							
3 042 254	201 458	149 595	34 182	31 566	2 101	1 362	4 416 469	287 226	79 130	4 782 825	214 438	23																							
1 202 723	—	59 456	2 070	1 955	—	97	1 740 813	—	68 908	1 809 721	83 634	24																							
137 818	209 623	7 485	1 271	125	1 146	16	227 631	460 955	11 915	700 501	12 968	25																							
367 512	21 027	8 109	4 626	4 626	—	162	460 278	21 451	18 265	499 994	10 162	26																							
87 492	77 593	4 234	—	—	—	—	171 111	177 687	35 311	384 109	8 181	27																							
1 795 545	308 243	79 281	7 967	6 706	1 146	275	2 599 833	660 093	134 399	3 394 325	114 945	28																							
3 772 577	—	187 484	10 455	10 081	—	623	5 511 217	—	114 032	5 625 249	269 336	29																							
228 887	379 610	15 004	3 808	1 868	1 936	71	384 359	689 463	19 349	1 093 171	24 008	30																							
719 498	43 280	20 990	26 532	25 836	504	925	906 971	59 853	39 527	1 006 351	26 035	31																							
116 837	86 811	5 401	1 354	487	807	18	213 755	198 003	40 621	452 379	10 004	32																							
4 337 799	509 701	228 879	42 149	38 272	3 247	1 637	7 016 302	947 319	213 529	8 177 150	329 833	33																							
—	—	—	—	—	—	—	9 927	783	1 251	11 961	363	34																							
—	—	—	—	—	—	—	13 876	14 772	5 359	34 007	521	35																							
—	—	—	—	—	—	—	23 803	15 555	6 610	45 968	884	36																							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	13 698	13 698	—	37																							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	592	592	—	38																							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	14 290	14 290	—	39																							
—	—	—	—	—	—	—	8 627 291	1 555 671	317 115	105 000 77	386 322	40																							

L ä n	Under de lokala nämndernas tillsyn										Undantagna från lokal tillsyn enl. 60 § 1—2 mom. ²	Netto-antal fosterbarn under tillsyn
	Vårdade i fosterhem				Vårdade i barnhem ¹				Vårdade i fosterhem	Vårdade i barnhem ⁴		
	Hela antalet barn	Därav utom äkten-skap	Månatlig vårdavgift		Hela antalet barn	Därav utom äkten-skap	Månatlig vårdavgift					
			Antal barn	Medeltal kr			Antal barn	Medeltal kr				
<i>Landsbygd.</i>												
Stockholms län	1 762	1 522	1 620	33.49	406	215	304	52.54	351	282	2 801	
Uppsala	516	456	485	24.81	20	4	20	28.75	37	13	586	
Södermanlands	680	556	642	24.74	70	14	70	37.63	173	58	981	
Östergötlands	1 115	976	982	22.27	123	63	117	28.62	43	—	1 281	
Jönköpings	579	474	499	23.26	11	6	11	21.00	74	4	668	
Kronobergs	453	371	399	22.16	120	68	120	34.07	165	—	737	
Kalmar	687	535	598	20.64	123	24	121	22.78	339	—	1 148	
Gotlands	209	170	189	21.72	18	6	3	17.00	98	—	325	
Blekinge	506	440	451	19.92	6	6	6	25.00	49	—	561	
Kristianstads	1 295	1 093	1 110	23.62	84	12	23	43.87	85	44	1 458	
Malmöhus	1 758	1 559	1 631	23.24	35	28	35	36.57	168	51	2 012	
Hallands	490	381	444	22.77	68	19	58	41.47	11	1	568	
Göteb. o. Bohus	797	634	721	24.16	199	82	168	28.47	9	15	1 020	
Älvsborgs	1 320	1 022	1 251	23.36	324	118	161	50.99	123	—	1 767	
Skaraborgs	944	724	829	22.04	—	—	—	—	43	1	988	
Värmlands	485	391	435	22.68	156	37	108	24.82	62	—	703	
Örebro	567	491	542	23.02	72	31	72	19.72	39	—	678	
Västmanlands	503	410	454	23.80	77	10	76	25.89	33	16	629	
Kopparbergs	537	403	504	24.48	111	21	87	22.84	30	—	678	
Gävleborgs	651	511	613	23.29	146	11	15	39.67	21	—	818	
Västernorrlands	776	638	731	21.14	120	14	98	22.50	29	—	925	
Jämtlands	301	219	276	23.62	64	31	64	31.45	8	—	373	
Västerbottens	287	192	259	19.47	197	10	1	20.00	60	—	544	
Norrbottnens	287	201	259	22.17	85	25	85	23.89	21	—	306	
S:a & landsbygden	17 505	14 369	15 924	23.96	2 583	855	1 823	34.21	2 073	485	22 644	
<i>Städer.</i>												
Stockholms stad	2 072	1 863	2 058	39.83	394	275	329	52.02	22	10	2 498	
Stockholms län	349	292	329	36.13	96	55	92	48.45	40	11	496	
Uppsala	91	83	89	23.78	41	30	26	32.54	7	1	140	
Södermanlands	123	97	106	27.87	16	14	16	30.00	20	—	159	
Östergötlands	346	310	345	27.30	164	76	124	38.12	17	—	527	
Jönköpings	252	232	228	27.91	91	61	90	30.16	14	1	358	
Kronobergs	18	17	14	21.79	70	30	70	36.00	—	—	88	
Kalmar	108	89	105	24.19	22	10	22	21.14	22	—	152	
Gotlands	44	44	44	23.07	—	—	—	—	2	—	46	
Blekinge	114	81	96	24.58	3	3	3	20.00	15	—	132	
Kristianstads	60	49	59	24.95	7	3	—	—	4	—	71	
Malmöhus	1 189	1 056	1 165	27.25	269	186	253	35.95	19	1	1 478	
Hallands	80	66	73	21.08	29	13	26	25.19	3	2	114	
Göteb. o. Bohus	899	745	887	29.08	262	160	204	37.06	6	1	1 164	
Älvsborgs	125	102	115	27.42	217	78	182	54.65	5	1	348	
Skaraborgs	88	79	81	25.47	49	41	49	44.90	6	—	143	
Värmlands	41	34	40	29.50	3	3	—	—	12	—	56	
Örebro	106	89	102	29.90	40	17	40	28.70	9	—	155	
Västmanlands	196	164	170	24.84	19	5	17	22.65	14	—	229	
Kopparbergs	84	67	68	28.46	—	—	—	—	8	—	92	

¹ Jämtne 6 barn vårdade i annan anstalt. — ² Barn omhändertagna av Stockholms och Malmö vårdade i annan anstalt. — ³ Kr. 23.29, resp. 35.30, om »undantagna» barn medräknas. — ⁴ Inräknat

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
L ä n	Under de lokala nämndernas tillsyn								Undantagna från lokal tillsyn enl. 60 § 1—2 mom. ²		Netto-antal fosterbarn under tillsyn
	Vårdade i fosterhem				Vårdade i barnhem ¹				Vårdade i fosterhem	Vårdade i barnhem ³	
	Hela antalet barn	Därav utom äkten-skap	Månatlig vårdavgift		Hela antalet barn	Därav utom äkten-skap	Månatlig vårdavgift				
		Antal barn	Medel-tal kr			Antal barn	Medel-tal kr				
<i>Städer (forts.)</i>											
Gävleborgs län	157	139	146	27.28	19	7	7	45.29	5	—	181
Västernorrlands >	60	57	59	24.47	90	52	90	26.22	7	—	157
Jämtlands >	26	22	26	25.58	23	19	23	36.00	—	—	49
Västerbottens >	24	22	20	21.75	—	—	—	—	4	—	28
Norrbottnens >	22	17	17	24.94	—	—	—	—	5	—	27
S:a i städerna därav	6 674	5 816	6 442	31.74	1 924	1 198	1 663	40.82	266	28	8 873
Göteborg	753	622	752	29.44	144	94	106	28.82	5	1	889
Malmö	650	569	645	28.00	85	48	85	44.00	2	1	733
Norrköping	216	192	216	28.00	106	40	93	39.00	7	—	329
Hälsingborg	230	211	230	27.63	118	85	107	32.80	7	—	355
Gävle	111	98	111	27.98	4	3	4	42.50	2	—	117
Borås	16	9	16	31.25	31	11	—	—	2	—	49
Örebro	90	76	87	30.92	11	10	11	26.36	5	—	106
Eskilstuna	53	45	48	28.85	16	14	16	30.00	8	—	77
Jönköping	114	107	110	27.55	37	21	36	22.75	7	1	159
Uppsala	70	64	69	28.29	41	30	26	32.54	4	1	116
Västerås	123	101	119	24.82	14	5	14	24.29	6	—	143
Linköping	70	64	70	26.43	42	33	26	37.69	2	—	114
Karlskrona	32	25	31	26.16	2	2	2	20.00	9	—	43
Lund	117	106	116	24.05	10	6	6	29.17	2	—	129
<i>Landsbygd och städer.</i>											
Stockholms stad	2 072	1 863	2 058	39.83	394	275	329	52.02	22	10	2 498
Stockholms län	2 111	1 814	1 949	33.94	502	270	396	51.59	391	293	3 297
Uppsala >	607	539	574	25.42	61	34	46	30.89	44	14	726
Södermanlands >	803	653	748	25.19	86	28	86	36.21	193	58	1 140
Östergötlands >	1 461	1 286	1 327	23.57	287	139	241	33.51	60	—	1 808
Jönköpings >	831	706	727	24.72	102	67	101	29.16	88	5	1 026
Kronobergs >	471	388	413	22.15	190	98	190	34.78	165	—	825
Kalmar >	795	624	703	21.17	145	34	143	22.52	361	—	1 300
Gotlands >	253	214	233	21.97	18	6	3	17.00	100	—	371
Blekinge >	620	521	547	20.73	9	9	9	23.33	64	—	693
Kristianstads >	1 355	1 142	1 169	23.69	41	15	23	43.87	89	44	1 529
Malmöhus >	2 947	2 615	2 796	24.91	304	214	288	36.02	187	52	3 485
Hallands >	570	447	517	22.53	95	32	84	36.43	14	3	682
Göteb. o. Bohus >	1 696	1 379	1 608	26.88	461	242	372	33.18	15	16	2 174
Älvsborgs >	1 445	1 124	1 366	23.70	541	196	343	52.93	128	1	2 115
Skaraborgs >	1 032	803	910	22.34	49	41	49	44.90	49	1	1 131
Värmlands >	526	425	475	23.25	159	40	108	24.82	74	—	759
Örebro >	673	580	644	24.11	112	48	112	22.93	48	—	833
Västmanlands >	699	574	624	24.08	96	15	93	25.30	47	16	858
Kopparbergs >	621	470	572	24.96	111	21	87	22.84	38	—	770
Gävleborgs >	808	650	759	24.06	165	18	22	41.45	26	—	999
Västernorrlands >	836	695	790	21.39	210	66	188	24.28	36	—	1 082
Jämtlands >	327	241	302	23.79	87	50	87	32.66	8	—	422
Västerbottens >	311	214	279	19.63	197	10	1	20.00	64	—	572
Norrbottnens >	309	218	276	22.34	85	25	85	23.39	26	—	420
S:a för hela riket	24 179	20 185	22 366	26.20	4 507	1 993	3 486	37.36	62 339	513	6 31 517

barnvårdsnämnder och utackorderade utom resp. städer samt Allm. barnhusets barn. — ³ Jämt 64 barn 2 utom riket vårdade. ⁷⁻¹⁰ Resp. kr. 31.20, 41.26, 25.44, 37.89, om »undantagna» barn medräknas.

76 Tab. 13. Fosterbarn under barnavårdsnämndernas tillsyn år 1931, sammandrag för hela riket.

Vårdform	Barn i äktenskap					Barn utom äktenskap					Samtliga
	födda åren				Summa	födda åren				Summa	
	1931	1925-30	1919-24	1915-18 ¹		1931	1925-30	1919-24	1915-18 ²		
<i>Landsbygd.</i>											
I fosterhem	45	936	2 024	705	3 710	569	7 025	6 784	1 501	15 879	19 589
I barnhem	59	650	1 047	200	1 956	105	524	309	117	1 055	3 011
I annan anstalt	—	3	8	16	27	—	4	8	18	30	57
Nettoantal barn	104	1 587	3 079	917	5 687	674	7 552	7 100	1 631	16 967	22 644
<i>Städer.</i>											
I fosterhem	26	400	432	58	916	312	3 208	2 292	213	6 025	6 941
I barnhem	122	307	302	58	789	375	599	160	17	1 151	1 940
I annan anstalt	—	1	—	4	5	1	3	1	3	8	13
Nettoantal barn	147	708	733	119	1 707	684	3 796	2 453	233	7 166	8 873
<i>Hela riket.</i>											
I fosterhem	71	1 336	2 456	763	4 626	881	10 233	9 076	1 714	21 904	26 530
I barnhem	181	957	1 349	258	2 745	480	1 123	469	134	2 206	4 951
I annan anstalt	—	4	8	20	32	1	7	9	21	38	70
Nettoantal barn	251	2 295	3 812	1 036	7 394	1 359	11 348	9 553	1 864	24 123	31 517

¹ Inräknade 45 barn födda före år 1915. — ² D:o 21 barn. — ³ Inräknat 2 utom riket vårdade.

Tab. 14. Fosterbarn under barnavårdsnämndernas tillsyn år 1931, omsättning, länsvis.

L ä n	Från 1930 kvarvarande	Ny-tillkomna	Avlidna	Avgångna	Till 1932 kvarvarande	L ä n	Från 1930 kvarvarande	Ny-tillkomna	Avlidna	Avgångna	Till 1932 kvarvarande
Stockholms stad	1 419	1 047	7	995	1 464	Skaraborgs län	{Lb. 779	165	2	73	869
Stockholms län	{Lb. 1 575	593	4	478	1 686	{St. 96	41	—	37	100	
Uppsala län	{Lb. 399	137	—	67	469	{Lb. 443	198	3	89	549	
Södermanlands län	{Lb. 597	153	—	96	654	{St. 35	9	—	3	41	
Östergötlands län	{Lb. 1 014	224	1	129	1 108	{Lb. 494	145	—	67	572	
Jönköpings län	{Lb. 489	101	—	37	553	{St. 108	38	1	33	112	
Kronobergs län	{Lb. 444	128	2	73	497	{Lb. 493	87	1	58	521	
Kalmar län	{Lb. 654	155	1	74	734	{St. 136	79	1	37	177	
Gotlands län	{Lb. 197	30	—	16	211	{Lb. 518	130	1	72	575	
Blekinge län	{Lb. 35	9	—	—	44	{St. 75	9	—	4	80	
Kristianstads län	{Lb. 1 117	212	5	120	1 204	{Lb. 626	171	2	144	651	
Malmöhus län	{Lb. 1 497	296	6	198	1 589	{St. 132	44	1	21	154	
Hallands län	{Lb. 457	99	—	64	492	{Lb. 713	183	3	124	769	
Göteb. o. Boh. län	{Lb. 797	199	2	140	854	{St. 106	44	—	30	120	
Älvsborgs län	{Lb. 1 329	315	7	252	1 385	{Lb. 276	89	—	49	316	
	{St. 190	152	—	139	203	{St. 16	33	—	25	24	
						{St. 370	114	—	84	400	
						{St. 24	—	—	2	22	
						{Lb. 314	58	1	33	338	
						{St. 17	5	—	2	20	
						{Lb. 61	—	—	—	—	
						{St. 6	—	—	—	—	
						{Lb. 2 349	209	10	406	2 142	
						{St. 279	15	1	71	222	
						{Lb. 18 354	4 290	51	2 977	19 616	
						{St. 6 027	2 846	34	2 543	6 296	
						{St. 24 381	7 136	85	5 520	25 912	
						{St. a					

¹ Inräknat 2 utom riket vårdade.

Till den 4 augusti 1934 har offentliggjorts:

Sveriges officiella statistik.

[År avdelning förut offentliggjord i serien Bidrag till Sveriges officiella statistik, angives inom parentes avdelningens littera i nämnda serie.]

Folkmängden och dess förändringar.

Folkräkningen, av statistiska centralbyrån: 1910: I—IV; 1920: I—V. [Litt. A.]

Folkmängden inom administrativa områden, av statistiska centralbyrån: åren 1910—1933. [Litt. A.]

Befolkningsrörelsen, av statistiska centralbyrån: åren 1911—1931; översikt för 1901—1910; 1911—1920. [Litt. A.]

Ut- och invandring, av statistiska centralbyrån: åren 1911—1933. [Litt. A.]

Dödsorsaker, av statistiska centralbyrån: åren 1911—1931.

Dödlighets- och livslängdstabeller för årtiondena 1901—1910 och 1911—1920, av statistiska centralbyrån.

Hälsa- och sjukvård.

Allmän hälsa- och sjukvård, av medicinalstyrelsen: åren 1911—1931. [Litt. K.]

Det civila veterinärväsendet, av medicinalstyrelsen: åren 1915—1932.

Sinnessjukvården i riket, av medicinalstyrelsen: åren 1911—1932. [Litt. K.]

Hälsa- och sjukvård vid armén, av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse: åren 1911—1930.

Hälsa- och sjukvård vid armén samt flygvapnet, av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse och flygstyrelsen: åren 1931—1932 (betr. flygvapnet i årg. 1931 även uppg. för tiden $\frac{1}{7}$ 1926— $\frac{31}{12}$ 1930).

Hälsa- och sjukvården vid marinen, av marinöverläkaren: åren 1911/1912—1933.

Fast egendom, av statistiska centralbyrån: år 1910.

Lantmätteri, av lantmäteristyrelsen: åren 1911—1932. [Litt. O.]

Jordbruk med binäringar.

Jordbruk och boskapsskötsel, av statistiska centralbyrån: åren 1913—1931. [Litt. N.]

Årsväxten, preliminär redogörelse, av statistiska centralbyrån: åren 1911—1933. [Litt. N.]

Mejerihantering, av statistiska centralbyrån: åren 1913—1932.

Fiske, av statistiska centralbyrån: åren 1914—1932.

Jordbruksräkningen år 1927, av statistiska centralbyrån.

Skogshushållning.

Kungl. domänstyrelsens förvaltning, av domänstyrelsen: åren 1911—1921. [Litt. Q.]

Domänverket, av domänstyrelsen: åren 1922—1932.

Industri och bergshantering.

Industri, av kommerskollegium: åren 1911—1932. [Litt. D.]

Bergshantering, av kommerskollegium: åren 1911—1932. [Litt. C.]

Textil- och beklädnadsindustrien, specialundersökning, av kommerskollegium.

Läder-, hår- och gummivaruindustrien, specialundersökning, av kommerskollegium.

Sveriges bergshantering år 1913, specialundersökning, av kommerskollegium.

Sveriges monterade vattenkraft, specialundersökning, av kommerskollegium.

Sveriges utbyggda vattenkraft år 1930, specialundersökning, av kommerskollegium.

Handel, av kommerskollegium: åren 1911—1932. [Litt. F.]

Sjöfart, av kommerskollegium: åren 1911—1932. [Litt. E.]

Lotsverket, av lotsstyrelsen: åren 1911—1933. [Litt. T.]

Allmänna väg- och vattenbyggnader, av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: åren 1911—1932.

[Litt. S.]

Järnvägar.

Statens järnvägar, av järnvägsstyrelsen: åren 1911—1933. [Litt. L.]

Allmän järnvägsstatistik, av järnvägsstyrelsen: åren 1911—1932. [Litt. L.]

Postverket, av generalpoststyrelsen: åren 1911—1933. [Litt. M.]

Telefon och telegraf, av telegrafstyrelsen: åren 1911—1933. [Litt. I.]

Statens vattenfallsverk, av vattenfallsstyrelsen: åren 1920—1933.

Sparbanker.

Postsparbanken, av styrelsen för postsparbanken: åren 1911—1922. [Litt. Y: II.] (Seriens fortsättning ingår i Postverket.)

Allmän sparbanksstatistik, av statistiska centralbyrån: åren 1911—1932. [Litt. Y: I.]

Försäkringsväsen.

Kungl. pensionsstyrelsen, av styrelsen: åren 1915—1917.

Allmänna pensionsförsäkringen, av pensionsstyrelsen: åren 1918—1932.

Riksförsäkringsanstalten, av anstalten: åren 1911—1932.

Registrerade sjukkassor, av socialstyrelsen: åren 1911—1927.

Enskilda försäkringsanstalter, av försäkringsinspektionen: åren 1912—1932.

Stiftelser, av statistiska centralbyrån: år 1910.

Socialstatistik, av socialstyrelsen där ej annat anges.

Kollektivavtal i Sverige vid årsskiftet 1920/21: I och II.

Kollektivavtal i Sverige: åren 1911—1922.

Arbetsinställelser i Sverige: åren 1911—1922.

Arbetsinställelser och kollektivavtal samt förlikningsmännens verksamhet: åren 1923—1932.

Arbetslöshetsräkningen och de lokala arbetslöshetsundersökningarna i Sverige år 1927.

Arbetslösheten inom fackförbunden samt därmed sammanhängande bestämmelser i förbundsstadgar och kollektivavtal. (utgiv. 1931).

Den offentliga arbetsförmedlingen i Sverige 1902—1912, 1913—1922.

Svensk hemindustri: I och II (utgiv. 1917).

Arbetstiden inom industri och hantverk m. m. vid år 1917, av arbetstidskommittén.

Lönestatistik årsbok för Sverige: årg. 1929—1932.

Arbetartillgång, arbetstid och arbetslön inom Sveriges jordbruk: 1911—1928 (år 1911 av kommerskollegii avdelning för arbetsstatistik).

Lantarbetarnas arbets- och löneförhållanden inom olika bygder och å typiska lantegendomar (utgiv. 1915).

Skogsarbetarnas levnads- och arbetsförhållanden i Värmland, Dalarne och Norrland (utgiv. 1916).

Sjömansyrket i Sverige: I och II (utgiv. 1915, 1919).

Hamnarbetaryrket i Sverige (utgiv. 1916).

Arbetstidens längd vid frisørsalonger och badinrättningar i Sverige (utgiv. 1916).

Arbetsförhållandena för hotell- och restaurangpersonalen i Sverige (utgiv. 1922).

Arbets- och löneförhållandena för affärsanställda i Sverige (utgiv. 1925).

Undersökning rörande arbetsförhållandena inom hotell- och restaurangnäringen 1929/30 (utgiv. 1931).

Arbetsförförhållandena inom detaljhandeln (utgiv. 1933).

Löner och levnadskostnader vid statens järnvägsbyggnader m. m. (utgiv. 1924).

Befattningshavare i statens och de större städernas tjänst. Deras antal och löneförhöjningar åren 1919—1924 (utgiv. 1925).

Löneförhållandena för försvarsväsendets civila arbetare och med dessa jämförliga arbetargrupper i enskild tjänst (utgiv. 1927).

Statistisk undersökning av statstjänstemännens bisysslor (utgiv. 1928).

Anställnings- och avlösningsförhållandena för lägre personal i allmän tjänst (utgiv. 1931).

Olycksfall i arbete: åren 1910—1930 (åren 1918—1930 jämte reviderade sammandrag 1918—1922, 1923—1928 av riksförsäkringsanstalten).

Undersökning rörande vissa hygieniska förhållanden inom cellulosaindustrien i Sverige (utgiv. 1915).

Kroppsutvecklingen hos minderåriga industriarbetare i Sverige (utgiv. 1925).

Livsmedels- och bostadspriser i Sverige: åren 1910—1912.

Detaljpriser och indexberäkningar åren 1913—1930.

Levnadskostnaderna i Sverige 1913—1914: I—III.

Livsmedelsförbrukningen inom mindre bemedlade hushåll under krisåren 1914—1918.

Levnadskostnaderna på landsbygden i Sverige vid år 1920.

Levnadskostnaderna i städer och industrier omkring år 1923.

1912—14 års allmänna bostadsräkningar: I—II.

Allmänna bostadsräkningen år 1920.

Hysesräkningen år 1924: I och II; 1926.

Undersökningar rörande de mindre bemedlades bostadsförhållanden i vissa svenska städer: I—III (utgiv. 1916—1918).

Byggnadsverksamheten i rikets stadssamhällen: åren 1912—1920. (Seriens fortsättning ingår i Sociala meddelanden.)

Kooperativ verksamhet i Sverige: åren 1908—1932.

De ideella föreningarna i Sverige och deras ekonomiska förhållanden år 1917.

Undersökningar angående alkoholens sociala skadeverkningar (utgiv. 1921).

Inkomst och förmögenhet.

Taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt, av statistiska centralbyrån: åren 1917 och 1920.

Skattetaxeringarna, av statistiska centralbyrån: åren 1922—1933.

Fattigvård, av statistiska centralbyrån: åren 1918—1931. [Litt. U.]

Samhällets barnavård, av statistiska centralbyrån: åren 1928 och 1931.

Rättsväsen.

Domstolarnas och de exekutiva myndigheternas verksamhet, av statistiska centralbyrån: åren 1913—1918, 1921—1932. [Litt. B.]

Brottsligheten, av statistiska centralbyrån: åren 1913—1931. [Litt. B.]

Konkurser, avslutade åren 1914—1920, upphörda åren 1926—1928, av statistiska centralbyrån. [Litt. B.]

Fångvården, av fångvårdsstyrelsen: åren 1911—1932. [Litt. G.]

Undervisning.

Folkskolorna, av ecklesiastikdepartementet: åren 1911—1914 samt redovisningsåren 1915/1916—1918/1919. [Litt. P.]

Folkskolorna och högre folkskolorna, av skolöverstyrelsen: redovisningsåren 1919/1920—1920/1921; 1926/1927.

Folkskolorna, av skolöverstyrelsen, redovisningsåret 1929/1930.

Statens allmänna läroverk, av ecklesiastikdepartementet: läsåren 1911/1912—1918/1919. [Litt. P.]

Statens allmänna läroverk läsåret 1919/1920 samt realskol- och studentexamina år 1920, av skolöverstyrelsen.

Statens allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk, av skolöverstyrelsen: läsåren 1920/1921 och 1921/1922.

De kommunala mellanskolorna och privatläroverken, av ecklesiastikdepartementet: läsåret 1916/1917.

De kommunala mellanskolorna, av ecklesiastikdepartementet: läsåren 1917/1918—1919/1920. Privatläroverken, av ecklesiastikdepartementet: läsåren 1917/1918—1919/1920.

Det högre skolväsendet, av skolöverstyrelsen: läsåret 1927/1928.

Läroutbildningen, av ecklesiastikdepartementet: läsåren 1916/1917—1919/1920; av skolöverstyrelsen: 1920/1921, 1921/1922, 1927/1928.

Realskol- och studentexamina år 1919, av ecklesiastikdepartementet.

Donationer vid allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk år 1919, av skolöverstyrelsen.

Yrkesundervisningen, av skolöverstyrelsen: åren 1919—1922; 1928/1929.

Allmänna val.

Riksdagsmannavalen, av statistiska centralbyrån: åren 1909—1932. [Litt. R.]

Landstingsmannavalen, av statistiska centralbyrån: åren 1912—1918. [Litt. R.]

Kommunala valen, av statistiska centralbyrån: åren 1919—1930/1931.

Finanser.

Accispliktiga näringar, av kontrollstyrelsen: åren 1911/1912—1932/1933. [Litt. V.]

Brännvinsförsäljningen, av kontrollstyrelsen: åren 1914—1918. [Litt. V.]

Rusdrycksförsäljningen, av kontrollstyrelsen: åren 1919—1922.

Rusdrycksförsäljningen m. m., av kontrollstyrelsen: åren 1923—1932.

Kommunernas finanser, av statistiska centralbyrån: åren 1918—1930. [Litt. U.]

Statistiska meddelanden.

Ser. A. Tillfälliga statistiska undersökningar. Band I: 1. Dödlighets- och livslängdstabeller för åren 1816—1910; 2. Statens utarrenderade domäner arrendeåret 1910—11; 3. Stadsfullmäktigvalen åren 1911 och 1912 m. m.; 4—5, 10. Utom äktenskapet födda barn; 6. Dödligheten i lungdot i Sverige åren 1906—1910; 7. Husdjursräkningen sommaren 1915; 8. Stadsfullmäktigvalen åren 1913 och 1914; 9. Husdjursräkningen 1 juni 1916; Band II: 1. Husdjursräkningen 1 juni 1917; 2. Arealinventeringen 20 juni 1917; 3. Husdjursräkningen 1 juni 1918; 4. Stadsfullmäktigvalen åren 1915 och 1916; 5. Arealinventeringen 1 juni 1918; 6. Stadsfullmäktigvalen åren 1917 och 1918; Band III: 1. Statistisk översikt av det svenska näringslivets utveckling åren 1870—1915: 2—3. Arealinventeringen och husdjursräkningen 1 juni 1919; Band IV: 1. Jordbrukskassorna och centralkassorna för jordbrukskredit åren 1916—1923; 2. Brödsädesförbrukningen vid vissa mindre jordbruk (utgiv. 1928); 3. Förskingrings- och trolöshetsbrotten åren 1921—1927; 4. Undersökning angående mejerihanteringen (utgiv. 1930); 5. Svinräkningen den 15 sept. 1930; 6. Inventeringen av vete och råg den 1 febr. 1931; 7. Svinräkningen den 15 sept. 1931; 8. Kyrkofullmäktigvalen år 1931; 9. Svinräkningen den 15 sept. 1932.

Ser. C. Månadsstatistik över handeln, av kommerskollegium: åren 1913—1933; 1934: 1—6.

Ser. D. Järnvägsstatistiska meddelanden, av järnvägsstyrelsen: åren 1912—1933; 1934: 1—4.

Ser. E. Uppgifter om bankerna, av bankspektionen: åren 1912—1933; 1934: 1—6.

Ser. F. Sociala meddelanden, av socialstyrelsen [kommerskollegii avdelning för arbetsstatistik]: åren 1912—1933; 1934: 1—7.

Statistisk årsbok för Sverige, *Annuaire statistique de la Suède*, av statistiska centralbyrån: årg. 1914—1934.

Årsbok för Sveriges kommuner, av statistiska centralbyrån: årg. 1918—1934.